

วารสาร

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๓

ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนฐานะ:

วารสารข้าราชการ

หนังสือรายเดือนของข้าราชการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

คณะกรรมการดำเนินงาน

เลขาธิการ ก.พ. เป็นประธาน รองเลขาธิการ ก.พ. เป็นรองประธาน
ผู้อำนวยการกอง และ หัวหน้ากอง ไขสำนักงาน ก.พ. เป็นกรรมการ

บรรณาธิการ และผู้จัดการ

นายประวิณ ณ นคร

กองบรรณาธิการ

นายโสรัจ สุจริตกุล

นายสายบัว พุ่มแดง

ระเบียบการรับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งมีละ ๓๒ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงินค่าบำรุงล่วงหน้า
ไปยัง "ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง พระนคร" จ่ายเงินที่
ทำการไปรษณีย์หน้าพระदान (ถ้ารับตามกระทรวงทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๘๐๓ ก็ได้)

พิมพ์ที่ ร.พ. จำลองศิลป์ ๔๐ ถนนบำรุงเมือง พระนคร นายสุตใจ เชื้อวิวัฒน์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๐๓

ปกนี้

คือ ที่ทำการสำนักงาน ก.พ. ของไทย คือ ตึกศาลาลูกขุนใน
ตั้งอยู่ในพระบรมมหาราชวัง

สารบัญ

หน้า

ภาคความรู้ทั่วไป

อะไรใหม่ในเดือนนี้	...	...	...	...	...	...	...	...	...	{ ณรงค์ศักดิ์ ยังอยู่ กฤษณ์ เลิศบุศย์	3
ข่าวตอบข้าราชการ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์	7
News Summary (สรุปข่าว)	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ท.ส.บ.	8
มารยาทในการสมาคม	...	...	...	...	...	...	...	...	...	สมศักดิ์ ชูโต	10
คำบรรยายบริหารงานบุคคล	...	...	...	...	...	...	...	...	...	สงัด ศรีวนิก	12
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ประวีน ณ นคร	16
ระเบียบคลัง...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	วิเชียร ไม้เรียง	36
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ประวีน ณ นคร	42
Conversation	...	...	...	...	...	...	...	...	...	สมศักดิ์ ชูโต	54
คำภาษาอังกฤษที่ใช้เสมอ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	สมพร เทพสิทธิ์า	55
คำแนะนำในการสอบสัมภาษณ์	...	...	...	...	...	...	...	...	...	อมร มิลินทางกูร	58
เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์	...	...	...	...	...	...	...	...	...	{ ไชค สุคันธวิช อาสา ศุภระมงคล	64
แนวเรียงความ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	บุญหยด พันธุ์เพ็ง	70
แก๊งข้อสอบ	...	...	...	...	...	...	...	...	...	เฉลิม สิงทกุล	74
เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือน	...	...	...	...	...	...	...	...	...	สมศักดิ์ ชูโต	77

ภาคกฎหมาย ระเบียบ

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๐๓	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(๑)
กฎ ก.พ....	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(๒)
ระเบียบว่าด้วยการจ้าง	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(๖)
ระเบียบว่าด้วยการพัสดุ...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(๗)
เฉลยข้อสอบเขาวินฉบับก่อน	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	ปกหลังด้านใน
ข้อสอบเขาวิน	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	หลังปก

ภาคฝึกสมอง

ถ้อยแถลง

□ เพราะความจริงที่ว่า

-ข้าราชการควรมีหนังสือที่เหมาะสมสำหรับข้าราชการได้อ่านเพื่อความรอบรู้ และหูตากว้างขวาง อันจะเป็นทางส่งเสริมการปฏิบัติราชการให้เต็มประสิทธิภาพขึ้น และเป็นทางเจริญก้าวหน้าของตัวข้าราชการนั่นเองด้วย

วารสารข้าราชการจึงได้ก่อกำเนิดขึ้นมา สำหรับให้ข้าราชการ ได้อ่านแทนหนังสือที่ไร้สาระทั้งหลาย

□ เพราะความจริงที่ว่า

-ข้าราชการมีเวลาอ่านหนังสือไม่มากนัก

วารสารข้าราชการจึงได้สรรหาแต่เรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการที่สุด มาย่อลงพิมพ์ในเนื้อที่น้อยที่สุด เพื่อให้อ่านได้ในเวลาที่สั้นที่สุด

□ เพราะความจริงที่ว่า

-คนเราชอบชมหวานมากกว่าชาวม

วารสารข้าราชการจึงได้ย่อเรื่องราวการออกมาเป็นเรื่องอ่านสนุก ด้วยวิธีเขียนแบบปรุงรสใหชวนอ่าน แต่คงสาระสำคัญในทางวิชาการไว้ครบถ้วน

□ เพราะความจริงที่ว่า

-วารสารข้าราชการเป็นของข้าราชการทุกประเภท

วารสารข้าราชการจึงได้มีแนวลงพิมพ์เรื่องอย่างกว้างขวาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการทุกกระทรวงทบวงกรม และให้ข้าราชการทุกชั้นอ่านได้

□ เพราะความจริงที่ว่า

-ทุกคนต้องการของดีมีปริมาณมาก

วารสารข้าราชการจึงได้เพิ่มเรื่องเพิ่มหน้าขึ้นทุกปี (จากเดิมซึ่งเริ่มเพียง ๗ ยกครึ่งหรือ ๖๐ หน้า จนขณะนี้เป็น ๑๑ ยก หรือ ๘๘ หน้า) และพยายามปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

ทั้งหมดนี้เป็นความจริงที่พิสูจน์มาแล้ว ๕ ปี

สมาชิกวารสารข้าราชการจึงภูมิใจว่าได้เป็นสมาชิกหนังสือที่

เหมาะสำหรับข้าราชการที่สุด

มั่นคงที่สุด

เชื่อถือได้ที่สุด

ให้ประโยชน์มากที่สุด

อะไรใหม่ในเดือนนี้

โดย..... ณรงค์ศักดิ์ บังอยู่ น.บ.
กฤษณ์ เลิศบุศย์

ระเบียบ

ขณะนี้ได้มีระเบียบและประกาศต่างๆ ที่ควรสนใจ คือ

๑. ระเบียบว่าด้วยการจ้าง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งการยกเลิกนี้มีผลทำให้วงเงินในการจ้างเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นดังนี้

ก. การจ้างโดยวิธีสามัญ

(๑) จ้าง-โดยตกลงราคา เดิมมีค่าจ้างไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็นมีค่าจ้างไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) จ้าง-โดยสืบราคา เดิมมีค่าจ้างเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็นมีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๓) จ้างโดยกำหนดราคา แก้ไขเป็นภายในวงเงินดังกล่าวใน (๑) และ (๒) อย่างที่แก้ไขใหม่

ข. การจ้างโดยวิธีประกวดราคา เดิมมีค่าจ้างเกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น มีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ค. การจ้างโดยวิธีพิเศษ เดิมมีค่าจ้างเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น มีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท

๒. ระเบียบว่าด้วยการพัสดุ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๐๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘ และให้ใช้ความใหม่แทน ซึ่งการยกเลิกนี้มีผลทำให้วงเงินในการซื้อพัสดุเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นดังนี้

ก. การซื้อพัสดุโดยวิธีสามัญ

(๑) ซื้อโดยไม่สืบราคา เดิมมีราคาไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น มีราคาไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๒) ซื้อโดยสืบราคา เดิมมีราคาเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น มีราคาเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท

ข. การซื้อพัสดุโดยวิธีประกวดราคา เดิมมีราคาเกินกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็น
มีราคาเกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท

ค. การซื้อพัสดุโดยวิธีพิเศษ เดิมมีราคาเกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท แก้ไขเป็นมีราคา
เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท

บุคคล

กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีคำสั่งให้โอน นาวาอากาศตรี อยู่ ทองเวส ข้าราชการพลเรือน
สามัญชั้นพิเศษ ตำแหน่งอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ไปบรรจุในสำนักปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม ตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๐๓ และแต่งตั้งนายสอาด มีชูธน หัวหน้ากอง
ควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งอธิบดีกรม
โรงงานอุตสาหกรรมอีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๐๓

สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งให้เลื่อนชั้นนายอบ สัมมาพันธ์ ข้าราชการพลเรือน
สามัญชั้นเอก ขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๐๓
เป็นต้นไป

กรมบัญชีกลางได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นายเปรม ภิรมย์ ผู้ช่วยคลังจังหวัดปัตตานี ดำรง
ตำแหน่งคลังอำเภอเบตง จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ขออนุมัติเลื่อนข้าราชการพลเรือนชั้นเอก ของมหาวิทยาลัยขึ้น
เป็นข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ คือ

๑. นายบุญชนะ อัครถาวร อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์
  ๒. นายอดุล วิเชียรเจริญ อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ และรักษาการใน
ตำแหน่งเลขาธิการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
  ๓. นายกมล เกฬพิจิตร อาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์
  ๔. นายสอาด มงคลสุข อาจารย์เอก คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัย
แพทยศาสตร์
  ๕. นายแพทย์อภัย ชมูณี อาจารย์เอก คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
  ๖. นายประเสริฐ ฒ นคร อาจารย์เอกประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
  ๗. นายพิทย หัมพานนท์ อาจารย์เอก คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- รวม ๗ ราย เพื่อดำรงตำแหน่งของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้
ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ลงมติอนุมัติให้เลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ
ชั้นเอก รวม ๗ นายนี้ ขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งได้
กรมราชทัณฑ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้
๑. นายประสาธ เมฆกมล หัวหน้าแผนกอบรมและฝึกวิชาชีพเรือนจำกลางบางขวาง
ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีและการเงิน เรือนจำกลางบางขวาง
  ๒. นายเทียน วีระชาติ พิศศิโท เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
แผนกอบรมและฝึกวิชาชีพ เรือนจำกลางคลองเปรม
  ๓. นายสมพงษ์ ศรีจันทร์นนท์ พิศศิโท เรือนจำจังหวัดปทุมธานี ดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าแผนกอบรมและฝึกวิชาชีพ เรือนจำกลางบางขวาง

๔. นายเคิม จารุจินดา พศคีโท เรือนจำจังหวัดสกลนคร ดำรงตำแหน่งพศคีโท เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี

๕. นายประสงค์ เดชะคุปต์ พศคีโท เรือนจำจังหวัดชัยนาท ดำรงตำแหน่งพศคีโท เรือนจำจังหวัดสกลนคร

๖. ร.ต. ชรรณีย์ เพชรเสนา พศคีโท เรือนจำจังหวัดแพร่ ดำรงตำแหน่งพศคีโท เรือนจำจังหวัดชัยนาท

๗. นายสมชัย ลีชะวณิช พศคีโท เรือนจำจังหวัดชลบุรี ดำรงตำแหน่งพศคีโท เรือนจำจังหวัดนครราชสีมา

๘. นายสุนทร สายอุบล หัวหน้าแผนกอบรมและฝึกวิชาชีพ เรือนจำเขตราษฎร์บุรี จังหวัดราชบุรี ดำรงตำแหน่งพศคีโท เรือนจำจังหวัดชลบุรี

ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งพันเอก บุญมาก เทศบุตร ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนช่างกลาโหม กระทรวงกลาโหม และหัวหน้ากอง ๕ กรมประมวลข่าวกลาง ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมประมวลข่าวกลาง สำนักงานรัฐมนตรี อีกตำแหน่งหนึ่งตั้งแต่วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

สำนักงานรัฐมนตรีมีคำสั่งให้เลื่อนชั้นนายประสงค์ สุขุม ชั้นโท ประจำกองงบประมาณฝ่ายเศรษฐกิจ ขึ้นเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นเอกและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้ากองงบประมาณฝ่ายเศรษฐกิจ สำนักงานงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๐๓

กระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้บรรจุนายฉันท จันทชุม กลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสรรพากรจังหวัดสกลนคร ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

กรมชลประทานขอโอนนายทองโรจน์ พจนารถ นายช่างเอกอำนวยการกองปลังน้ำ และนายชาญชัย ทิพย์จันทร์ นายช่างโตนกโรงงานกองช่างกล ทำหน้าที่นายช่างไฟฟ้าสนามภายใต้การควบคุมของนายช่างที่ปรึกษาการไฟฟ้าอันธู ไปบรรจุเป็นพนักงานของการไฟฟ้าอันธู ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๐๓ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้

กรมอัยการได้มีคำสั่งให้ข้าราชการต่อไปนี้ไปรับราชการกระทรวงยุติธรรม คือ

๑. นายทวี น้อมไสว ธรรมศาสตร์บัณฑิต อัยการประจำกอง กองคดี

๒. นายสมคิด สังวรราชทรัพย์ ธรรมศาสตร์บัณฑิต อัยการจังหวัดผู้ช่วยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๓. นายคำมิ่ง อุไรรัตน์ ธรรมศาสตร์บัณฑิต อัยการจังหวัดผู้ช่วยประจำศาลจังหวัดปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔. นายสง่า ผลฉาย ธรรมศาสตร์บัณฑิต อัยการจังหวัดผู้ช่วยจังหวัดสกลนคร

๕. นายสุพจน์ นาดะพินธุ นิติศาสตร์บัณฑิต อัยการจังหวัดผู้ช่วยประจำศาลจังหวัดแม่สอด จังหวัดตาก

๖. นายสุทิน นนทแก้ว นิติศาสตร์บัณฑิต อัยการผู้ช่วยจังหวัดสงขลา

ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๐๓ เป็นต้นไป

ข่าวสอบข้าราชการ

ข่าวสอบแข่งขัน

ทราบว่ากรมเศรษฐศาสตร์ จะเปิดสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรีในไม่ช้า

ข่าวสอบคัดเลือก

ทราบว่า กรมต่อไปนี้จะเปิดสอบคัดเลือกบรรจุผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

๑. กรมวิชาการ ปริญญาวิชาการศึกษากับประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (กศ.บ.ป.ม.) ชั้นตรี ชั้น ๑๑๐๐ บาท ๒ อัตราร
๒. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ปริญญาทางการบัญชีหรือเทียบเท่า ชั้นตรี ชั้น ๘๐๐ บาท ๒ อัตราร
๓. กรมชลประทาน ๑. ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูงจากวิทยาลัยเทคนิคชั้นตรี| ชั้น ๗๕๐ บาท ๓ อัตราร
๒. ปริญญาวิศวกรรมชลประทาน ชั้นตรี ชั้น ๑๑๐๐ บาท
๔. กรมไปรษณีย์โทรเลข ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง แผนกช่างวิทยุจากวิทยาลัยเทคนิค ชั้นตรีชั้น ๗๕๐ บาท ๑ อัตราร
๕. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาช่าง ชั้นตรี ชั้น ๗๕๐ บาท ๑ อัตราร

ผู้เก็บตก

ร้อนจัด

เด็มนั้นแผนกตำรวจนายหนึ่งเห็นที่จะร้อนจัด เมื่อไม่ได้หยุดพักร้อนตามเวลาที่ตัวกำหนด ก็ถั่วดำคำหยาบคายตามก คำเด็มนั้นตราอำเภอกับคำแตะทำทนายปลัดอำเภอบนที่ว่าการอำเภอกว่าจัดเวรหยุดพักร้อนเขาเปรียบ ไม่เป็นไปตามความประสงค์ของตน จึงถูกตัดเงินเดือน ๓๐% ๓ เดือน

— ท่วงทีวาจา ที่ฉฉฉฉนั้น จะได้คะแนนดี ก็แต่ในตอนสอบสัมภาษณ์เท่านั้น เมื่อเป็นข้าราชการแล้วขึ้นมาใช้ก็กรรม ดังเช่นเสมียนผู้นั้นแทนที่จะได้พักร้อน กลับต้องเพิ่มร้อน

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย.....ชาติ เอี่ยมกระสินธุ์

- ๒๒. เม.ย. - คณะรัฐบาลใหม่ของลัทธิ มินายคัตแลย์ เสนาโนบเก เป็นนายกรัฐมนตรี แพ้คะแนนเสียง ไร้วางใจในรัฐสภา ได้กำหนดเข้าพบผู้สำเร็จราชการลัทธิเพื่อแนะนำให้ยุบสภา
- ๒๖. เม.ย. - ได้มีประกาศอภีราชขึ้นใหม่แก่ประเทศหนึ่งในโลก คือโตโกแลนด์ ซึ่งอยู่ในแอฟริกาตะวันตก ประธานาธิบดี โอลิมปีโอ แห่งโตโกแลนด์ เป็นผู้ประกาศสถาปนาเอกราช
- ๒๗. เม.ย. - นายโฮจุง รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศเกาหลีได้รักษาการแทนประธานาธิบดีซึงมันรีห์ ซึ่งลาออกหลังจากมีการเดินขบวนในเกาหลีใต้เพื่อประท้วงการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๕ เดือนก่อน
- ๔. พ.ค. - กำหนดจะสถาปนาเซียร์รอลอน อาณานิคมอังกฤษ ย่านแอฟริกาตะวันตก เป็นประเทศเอกราชโดยสมบูรณ์ในวันที่ ๒๗ เมษายน สกหม้า
- ๑๓. พ.ค. - รัฐบาลโซเวียตเสนอบันทึกไปยังรัฐบาลปากีสถาน รัฐบาลตุรกี และรัฐบาลนอร์เวย์ อ้างว่าโซเวียตจะโจมตีทำลายฐานทัพในดินแดนสามประเทศนี้ ถ้าหากอนุญาตให้เครื่องบินอเมริกันใช้ฐานทัพเหล่านั้นปฏิบัติการในทำนองรุกรานโซเวียต
- ๑๕. พ.ค. - กองโจรกะเหรี่ยงจำนวนหนึ่งมีกำลังประมาณ ๑๕๐๐ คน เข้ายึดทำลายที่ว่าการอำเภอ, สถานีตำรวจ, สถานีวิทยุ และทำลายชีวิตเจ้าหน้าที่ตำรวจชายแดน อำเภอแม่สอด และอำเภอแม่ระมาศ จังหวัดตาก
- ๑๖. พ.ค. - การประชุมชั้นสูงสุดระหว่างชาติมหาอำนาจเกิดขึ้นในกรุงปารีสตั้งแต่นั้นนี้เป็นต้นไป เป็นการประชุมระหว่าง นายนิคิตา ครุสชอฟ นายกรัฐมนตรีโซเวียต กับประธานาธิบดีไอเซนเฮาว์, นายฮาโรลด์ แมคมิลแลน นายกรัฐมนตรีอังกฤษ และนายพลเดอโกล ประธานาธิบดีฝรั่งเศส
- ๑๗. พ.ค. - การประชุมชั้นสูงสุดระหว่างโซเวียตกับสหรัฐอเมริกา, อังกฤษ, ฝรั่งเศส ที่กรุงปารีสต้องล้มเลิกลง ภายหลังจากการประชุมกันได้ครั้งเดียว เพราะนายนิคิตา ครุสชอฟ นายกรัฐมนตรีโซเวียต ยืนกรานไม่ยอมร่วมประชุม
- กำหนดการสถาปนาเอกราชสมบูรณ์ของแคว้นโซมาลีแลนด์หรือโซมาเลีย ส่วนที่อยู่ในปกครองของอิตาลีทางภาคพื้นแอฟริกาในวันที่ ๑ กรกฎาคม สกหม้า

News Summary

๕๕ น.ส.๒.

สรุปข่าว

HOME

1 May. At Don Muang Airport, the Queen anointed new DC-6B aircraft of Thai Airways International one of which, the Suranaree, left on its inaugural flight to Hong Kong.

2 May. Raekna (First Ploughing) was observed as an official holiday. At the Phrameru Ground, the King watched the ceremony performed by the Director-General of the Rice Department.

In his address to the public on his tour of the South, the Premier urged a migration to the South.

3 May. The Cabinet endorsed the Premier's proposal for developing the southern provinces including the dredging of the bar of the Tani River, the establishment of self-help settlements and the promotion of rubber plantations; agreed in transfer 4 senior Air Force officers; and approved the Premier's Office proposal to promote 7 first-grade university officials to special grade.

4 May. At Amarindra Hall, the Most Rev. Sómdech Phra Vanarat was proclaimed the new Supreme Patriarch in the presence of the King and Queen.

5 May. The Premier gave a reception at Government house in honour of the Coronation Anniversary.

ในประเทศ

๑ พค. ๗ ทำอากาศยานคอมเมือง สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงเจิมเครื่องบิน ดีซี ๖ บินลำใหม่ของบริษัท การบินไทย เครื่องบิน "สุรนารี" เป็นลำหนึ่งที่จะออกทำการบินไปฮ่องกงเป็นปฐมฤกษ์

๒ พค. หยุตราชการ ๑ วันในวันแรกนาขวัญ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับทอดพระเนตรพิธีซึ่ง อธิบดี กรม การ ข้าว เป็น ผู้ประกอบ ณ สนามหลวง

ในคำปราศรัยต่อประชาชนเนื่องในโอกาสเดินทางไปตรวจราชการจังหวัดภาคใต้ นายกรัฐมนตรีได้วิงวอนขอให้ประชาชนอพยพไปอยู่จังหวัดภาคใต้

๓ พค. คณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบข้อเสนอของนายกรัฐมนตรีที่จะพัฒนาจังหวัดภาคใต้ ซึ่งรวมทั้งการขุดลอกทางน้ำที่ปากน้ำตานี, จัดตั้งนิคมสร้างตนเอง และส่งเสริมการปลูกยาง, ลงมติเห็นชอบในการโยกย้ายข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในกองทัพอากาศและลงมติเห็นชอบข้อเสนอของสำนักนายกรัฐมนตรี เลื่อนข้าราชการชั้นเอกในมหาวิทยาลัย ๑ คนขึ้นเป็นชั้นพิเศษ

๔ พค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จพระราชดำเนินประทับ ณ พระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัยมีพระบรมราชโองการสถาปนาสมณศักดิ์สมเด็จพระวันรัต ขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ใหม่

๕ พค. นายกรัฐมนตรีจัดงานเลี้ยงรับรอง ณ ทำเนียบรัฐบาลเนื่องในวันฉัตรมงคล

- 6 May. The Civil Service Commission met under the Chairmanship of Prince Wan.
- 7 May. The Education Ministry announced regulations governing the establishment of student hostels.
- 9 May. Gen. Thanorm Kittikhaehorn, as Rector of Thammasat University, opened a course for departmental chiefs.
- 10 May. Visakha Puja Day was observed as a national holiday. The King and Queen led the candlelight procession thrice circumambulating the Chapel Royal of the Emerald Buddha, the procession was watched by a large crowd.
By an order of the Supreme Patriarch countersigned by the Education Minister, the Most Rev. Somdech Phra Maha Viravongs was appointed President of the Ecclesiastical Council
- 11 May. The King attended the charity football match between the Air Force and Vietnam. Vietnam won, 3-2. A record crowd watched the match.
- 2 May. The Cabinet decided that the Government Savings Bank should reduce its interest rates to the lowest possible as part of a plan to bring down electricity and water supply costs both in the metropolitan area and in the provinces; and instructed the Interior Ministry to set up pawnshops in the provinces in compliance with the Premier's proposal.

- ๖ พค. เสด็จในกรม ฯ ทรงเป็นประธานในการประชุม ก.พ.
- ๗ พค. กระทรวง ศึกษาธิการ ประกาศ กฎควบคุม การ จัดตั้งหอพักนักเรียน
- ๘ พค. พลเอกถนอม กิตติขจร ในตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำ พิธีเปิดการ อบรม หัวหน้ากรมต่างๆ
- ๑๐ พค. หอสมุดราชการ ๑ วันในวันวิสาขบูชา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินี นาด เสด็จ พระราช ดำเนิน นำ ขบวน โคมเวียนเทียนประทักษิณพระ อุโบสถ วัด พระ ศรีรัตน ศาสดารามรวม ๓ รอบ มีประชาชนเข้าเฝ้าเป็นจำนวนมาก

รัฐมนตรีว่าการรับสนอง พระบัญชา สมเด็จพระสังฆราชตั้งสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าเป็นสังฆนายก

- ๑๑ พค. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จทอดพระเนตรการแข่งขันฟุตบอล การ กุศล ระหว่าง กองทัพอากาศและทีมเวียดนาม, เวียดนามชนะ ๓-๒ มีประชาชนเข้าชมแน่นขนัดเป็นประวัติการณ์
- ๑๒ พค. คณะรัฐมนตรี ลงมติ ให้ธนาคาร ออมสิน ลดอัตราดอกเบี้ยให้ต่ำสุด ซึ่งเป็น ส่วน หนึ่ง ของ โครงการที่จะลดราคาจำหน่ายกระแสไฟฟ้าและน้ำประปาทั้งในเขตเมืองหลวงและต่างจังหวัด, ลงมติให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งโรงรับจำนำใน ต่างจังหวัดตามข้อเสนอของนายกรัฐมนตรี

มารยาทในการสมาคม

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph.D.

(ต่อจากฉบับก่อน)

ผู้เขียนได้เรียบเรียงมารยาทในการสมาคมมาเสนอต่อท่านมากมายหลายตอนแล้ว เพื่อที่จะไม่ให้ผู้อ่านเกิดความเบื่อหน่ายมากเกินไป (รวมทั้งได้ทดลองนำใจอันดีของบรรณาธิการในการกรุณาตั้งให้ทุก ๆ คราวมามากพอสมควร) ผู้เขียนรู้สึกว่าคุณจะจบเรื่องทีเดียว ว่าตามจริงแล้วยังมีเรื่องที่จะนำมาเขียนได้อีกมาก แต่ผู้เขียนก็คิดว่าได้นำหัวข้อสำคัญ ๆ เกี่ยวกับมารยาทในการสมาคมมาบรรยายแล้วเป็นส่วนมาก ถ้าเรื่องต่าง ๆ เท่าที่ได้บรรยายมาแล้วความบกพร่องผิดพลาดไปผู้เขียนขอรับผิดชอบทั้งสิ้น แต่ถ้ามีข้อสงสัยและเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่าน ผู้เขียนก็ขอมอบให้แก่ EMILY POST ผู้ประพันธ์หนังสือ ETIQUETTE ซึ่งผู้เขียนใช้เป็นหลักอ้างอิงในการเขียนเรื่องนี้

ผู้อ่านบางคนอาจจะรู้สึกว่า ผู้เขียนได้วางกฎและระเบียบมากมายเกี่ยวกับมารยาทในการสมาคมจนไม่สามารถจะจำไปปฏิบัติได้ ในเรื่องนี้ผู้เขียนขอย้ำอีกครั้งว่ากฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ ที่ได้นำมาถ่วงน้ำหนักส่วนใหญ่มิใช่เป็นกฎตายตัว เป็นเพียงเครื่องชี้ทาง คำแนะนำหรือข้อห้ามดังเกณฑ์ควรจะได้รับการปฏิบัติเท่านั้น ความสำคัญจึงมิได้อยู่ที่การจำกฎเกณฑ์เหล่านั้นได้แม่นยำ แต่อยู่ในการปฏิบัติ ความสำคัญของการปฏิบัติที่ถูกต้องแล้วเป็นที่น่าเจริญตาหรืออย่างน้อยก็ไม่เป็นที่น่ารังเกียจ ถ้าท่านสามารถสร้างความรู้ดีเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ ท่านก็ไม่มีมีความจำเป็นอะไรที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับมารยาทในการสมาคม

การสร้างความรู้ดีเช่นนี้ให้เกิดขึ้นได้ก็อาจจะทำได้ ๒ ประการ ในประการแรก ท่านอาจจะทำได้ โดยการหมั่นศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับมารยาท ในด้านต่าง ๆ แล้วยกค่อย ๆ นำเอาไปปฏิบัติที่ละเล็กละน้อย บ่อย ๆ คุ้งเขาก็อาจจะกลายเป็นนิสัยปฏิบัติได้อย่างดีในท้ายที่สุด ผู้ที่อยู่ในจำนวนนี้ก็อาจจะเรียกได้ว่าเป็นผู้เรียนมารยาทในการสมาคม ส่วนประการที่สองสำหรับผู้ที่มีนิสัยใจคอในเรื่องนี้แล้วถึงแม้จะไม่ทราบรายละเอียดบางอย่าง ก็สามารถวางตนได้โดยไม่ทำให้เป็นที่

นำรังเกียจ บุคคลในกลุ่มหลังนั้นว่ามีโชคดีกว่าบุคคลในกลุ่มแรก เพราะเกือบจะไม่มีความสำเร็จ จะต้องศึกษาเลย เนื่องจากคนมีนิสัยในการร่ำมาคมอยู่แล้ว

เพราะฉะนั้นจึงเห็นได้ว่า มารยาทในการร่ำมาคมนั้นมิใช่เป็นเรื่องยากเหลือบ่ากว่าแรง ไม่ ว่าท่านจะอยู่ในกลุ่มแรกหรือกลุ่มหลังก็ตาม ขออย่าอีกครั้งหนึ่งว่าผลของการปฏิบัติตามมารยาทก็คือ การเจริญตาแก่ผู้ได้พบเห็น ในการที่จะได้มาซึ่งความประสงค์นั้น บัจจุบันสำคัญซึ่งควรจำไว้ก็ได้แก่ :-

๑. การเป็นคนช่างสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเป็นกรณีที่ท่านไม่แน่ใจว่า จะปฏิบัติอย่างไร

๒. ถ้าเคยทำผิดครั้งหนึ่งแล้ว ไม่ควรจะให้เกิดขึ้นเป็นครั้งที่สอง และอย่าให้เกิดเป็นครั้งที่สามโดยเด็ดขาด

๓. การปฏิบัติ โดยมี มารยาท มิใช่เป็นเครื่องหมายตนเอง แต่ควรจะเป็น นิสัยของผู้ปฏิบัติ

๔. ถ้าคนเป็นผู้กระทำผิด ขอให้มึหน้าใจพอที่จะกล่าวขอโทษ แต่ถ้าผู้อื่นกระทำผิดก็ขอให้มึหน้าใจพอที่จะยกโทษ

๕. จงเป็นตัวของตัวเองให้มากที่สุด อย่าให้มารยาทบังคับท่าน แต่ให้เป็นส่วนหนึ่งของท่าน

ผู้เขียนหวังอย่างมากว่า เรื่องต่างๆ ที่ได้เขียนมาเกี่ยวกับมารยาทได้มีส่วนช่วยท่านผู้อ่านให้เห็นว่ามารยาทในการร่ำมาคมเป็นเรื่องของสามัญสำนึกเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรจะเป็นอุปสรรคอันใดแก่สามัญชน อย่าลืมว่ามารยาทอันงามเป็นเครื่องสร้างความรู้ ตักอันดีแก่ผู้ที่ได้พบเห็นไม่ว่าท่านจะอยู่ในสภาพหรือฐานะอันใด.

คำบรรยาย

การบริหารงานบุคคล (Personnel Administration)

โดย.....สงัด ศรีวณิช

(บรรยายในการฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า ในสำนักงาน ก.พ.)

*****

(ต่อจากฉบับก่อน)

๘. การฝึกอบรมข้าราชการ

การฝึกอบรมข้าราชการมีความหมายกว้าง คือหมายความรวมถึงการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับงานที่ข้าราชการทำอยู่ การแนะนำให้ทราบถึงวิธีทำงานใหม่ ๆ และปรับปรุงงานที่ทำอยู่แล้ว ให้ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การเปลี่ยนแปลงความรู้ทัศนคติ การวางตน รวมทั้งการจัดหรือลดหย่อนความหวาดเกรง ความกังวลใจและความผิดหวังของข้าราชการ ตลอดจนการทำให้ข้าราชการมีนิสัยรักและทำงานให้ดีขึ้น

ความมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นได้ว่าติดกับการศึกษาเข้าเรียน (Education) ซึ่งมุ่งหมายที่จะให้มีความรู้กว้างขวางลึกซึ้งเท่านั้น แต่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงนิสัยใจคอด้วย การศึกษานั้น ข้าราชการย่อมได้เข้าศึกษามาก่อนแล้ว เพราะเป็นส่วนหนึ่งของวุฒิหรือคุณสมบัติในการที่จะได้รับบรรจุเข้ารับราชการ ในที่นี้ผมจะกล่าวถึงการฝึกฝนอบรมภายหลังที่ได้เข้ารับราชการแล้ว ซึ่งเรียกว่าการฝึกอบรมข้าราชการ (In - Service Training) เท่านั้น

เมื่อกล่าวถึงการฝึกอบรมข้าราชการ เป็นความจริงว่าได้กระทำกันอยู่ทุกเมื่อเชอวัน เพราะการที่ข้าราชการปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำทุกวันนั้น ก็เท่ากับเป็นการฝึกอบรมอย่างหนึ่งเหมือนกัน

การฝึกอบรมข้าราชการเป็นความคิดใหม่อย่างหนึ่งในการบริหารงานบุคคล แต่เดิมนั้นคิดกันเสียว่าข้าราชการนั้นเป็นผู้ที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้ว อย่างน้อยก็มีความรู้พอที่จะศึกษาและทำงานในหน้าที่ที่ทำงานนั้นได้ แต่เนื่องจากกิจการต่างๆ ในวงการบริหารมี วิวัฒนาการไปอย่างรวดเร็ว มีวิธีการและกลวิธีใหม่ๆ มีปัญหาในการปฏิบัติราชการเกิดขึ้นเสมอ จึงจำเป็นที่ข้าราชการจะต้องฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจให้ทันกับ วิวัฒนาการหรือ เพื่อจะได้พิจารณาแก้ไขและปฏิบัติกิจการต่างๆ ให้เรียบร้อยและเหมาะสม

ปัญหาอยู่ที่ว่า ข้าราชการทุกคนมีราชการประจำที่จะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว จะเอาเวลาที่ไหนไปทำการฝึกอบรม ทั้งนี้ก็อาจแก้ไขได้โดยต้องมีการวางโครงการและระเบียบแบบแผน เพื่อให้การฝึกอบรมได้ดำเนินไปโดยเรียบร้อยอันจะเกิดผลดีแก่ตัวข้าราชการเองและกิจการบ้านเมืองด้วย

การฝึกอบรมมีกวดวิชาและวิชาการมากมาย ผมจะไม่พูดรายละเอียดให้มาก เพราะเวลาจำกัดประการหนึ่ง และการศึกษาโดยละเอียดในเรื่องนี้อาจจะไม่เหมาะสมกับท่านข้าราชการทั่วไปที่รับการฝึกอบรมอยู่ในขณะนี้ แต่ขอกล่าวแต่เพียงย่อ ๆ พอสังเขป

ประเภทต่าง ๆ ของการฝึกอบรมข้าราชการ

การฝึกอบรมข้าราชการอาจแบ่งได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. การฝึกอบรมผู้เข้าทำงานใหม่ (Induction หรือ Orientation Training) ได้แก่การแนะนำผู้เข้าทำงานใหม่ให้คุ้นกับงานและสถานที่ทำงานนั้น ๆ เช่น ให้ทราบถึงประวัติและความมุ่งหมาย กฎหมายระเบียบข้อบังคับและแบบธรรมเนียมของหน่วยงานนั้น ๆ มีการแนะนำให้รู้จักกับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้าทำงานมีความรู้ความเข้าใจต่องานและสถานที่ทำงานนั้น เพื่อจะได้ไม่เก้อเขินหรือเกิดความประหม่ากระดากอาย ตลอดจนทำให้การปฏิบัติงานได้ดำเนินไปโดยราบรื่น

๒. การฝึกอบรมการทำงาน (Job Instruction) ได้แก่การฝึกอบรมให้รู้จักวิธีการทำงาน ทั้งนี้อาจเป็นการอบรมแก่ผู้เข้าทำงานใหม่ หรือเมื่อมีการโยกย้ายหน้าที่หรือเปลี่ยนแปลงงานที่ทำเป็นคน

๓. การฝึกอบรมข้าราชการชั้นหัวหน้า (Supervisory Training) โดยที่ข้าราชการชั้นหัวหน้าย่อมเป็นผู้รับผิดชอบงานในหน่วยของตน และโดยลักษณะของความเป็นหัวหน้างานจะต้องเป็นผู้มอบหมายงานในความรับผิดชอบของตนให้แก่ผู้ที่อยู่ใบบังคับบัญชาปฏิบัติ เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปจึงต้องมีหน้าที่ควบคุมงานและหาทางแก้ไขข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น อีกทั้งต้องเป็นผู้เป็นที่ปรึกษาแก่ผู้อยู่ใบบังคับบัญชา ข้าราชการชั้นหัวหน้าจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในวงงาน จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมให้ทราบซึ่งถึงวิธีการปกครองบังคับบัญชาและเข้าใจ ในการ แก้ไขปัญหา และการปฏิบัติงานเป็นพิเศษยิ่งกว่าข้าราชการชั้นอื่น ๆ

๔. การฝึกอบรมข้าราชการผู้บังคับบัญชาชั้นบริหารหรืออำนวยการ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งเหมือนกัน เพราะข้าราชการประเภทนี้เป็นสมองในการริเริ่มนโยบายและแผนงานต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมให้เป็นผู้ทราบซึ่งถึงการบริหารตลอดจนการวางโครงการสำหรับบริหาร และการปกครองบังคับบัญชาโดยทั่วไป เพราะข้าราชการชั้นผู้น้อยเป็นผู้รับผิดชอบในส่วนราชการนั้น ๆ สำหรับวิธีการฝึกอบรมข้าราชการประเภทนี้มีปัญหาและอุปสรรคอยู่เป็นอันมาก เพราะอาจไม่มีเวลาพอที่จะทำการฝึกอบรม และอาจจะหาผู้ที่ให้การฝึกอบรมได้ยาก แต่ก็อาจใช้วิธีให้อ่านตำรับตำราต่าง ๆ หรือหาผู้ทรงคุณวุฒิสูง ๆ มาให้การอบรมก็ได้ และวิธีการที่นิยมกันมักจะใช้วิธีจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน (Conference)

๕. การฝึกอบรมพิเศษ ได้แก่การจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ข้าราชการบางหมู่บางพวกเป็นพิเศษ หรือด้วยความมุ่งหมายบางอย่าง เช่นการจัดให้มีการฝึกอบรมงานสถิติ งานสารบรรณ งานเก็บรักษาเอกสาร เป็นต้น

โครงการและกลวิธีของการฝึกอบรม

ในการที่จะจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ข้าราชการนั้นจำเป็นต้องดำเนินการเป็นขั้น ๆ เพื่อให้การฝึกอบรมได้ดำเนินไปได้ผลดีและเป็นไปโดยเรียบร้อย

เริ่มที่เดี่ยวก่อนจำเป็นจะต้องพิจารณาดังว่ามีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการฝึกอบรมอะไร อย่างไร ก่อนอื่นจะต้องวิเคราะห์ถึงความต้องการในเรื่องการฝึกอบรมเสียก่อน กล่าวคือในวงงานนั้นจำเป็นจะต้องจัดให้มีการฝึกอบรม เนื่องจากเหตุอะไรบางอย่างเช่น

ก. ระเบียบในการทำงานไม่ดี จำเป็นจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือว่า

ข. ผู้ปฏิบัติงานไม่ดี จำเป็นจะต้องจัดคนทำงานให้ดีขึ้น หรือว่า

ค. พลังเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานขาดตกบกพร่อง จำเป็นจะต้องจัดหามาให้พร้อม

พร้อม เป็นต้น

วิธีที่จะทราบความต้องการหรือความจำเป็น (Needs) ในการที่จะจัดให้มีการฝึกอบรมนั้น อาจตั้งหัวข้อคำถาม (Questionnaires) หรือโดยมีการสอบถามหรืออภิปรายในระหว่างเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ หรือโดยผลการปฏิบัติงานที่แล้ว ๆ มาก็ได้

เมื่อใดที่เคราะห์ถึงความต้องการหรือความจำเป็นที่จะให้มีการฝึกอบรมแล้ว ก็จะต้องพิจารณาว่าความต้องการหรือความจำเป็นนั้น ๆ จะแก้ไขปรับปรุงโดยการฝึกอบรมได้เพียงใดหรือไม่ ทั้งนี้เพราะความต้องการหรือความจำเป็นบางอย่างนั้น อาจสนองหรือแก้ไขได้ด้วยการฝึกอบรมก็ได้ และบางอย่างก็อาจต้องใช้สิ่งอื่น ๆ ประกอบด้วย ตัวอย่างที่เห็นได้ง่าย ๆ ก็คือ ในกรณีที่ระเบียบในการทำงานไม่ดี ก็อาจแก้ไขโดยการปรับปรุงระเบียบให้ดีขึ้น แต่ในการนี้ถ้าหากว่าได้มีการฝึกอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจในระเบียบใหม่ก็จะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้นก็ได้ หรือในกรณีที่ขาดพัสดุเครื่องมือเครื่องใช้ การที่จะแสวงหาเครื่องมือเครื่องใช้หรือพัสดุนั้นก็จะต้องใช้เงิน ซึ่งเกี่ยวข้องกับงบประมาณ ถ้าสามารถของงบประมาณได้ ปัญหาเรื่องนี้ก็คลี่คลายลง แต่ตรงกันข้ามถ้าของงบประมาณไม่ได้หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติโดยรีบด่วน ก็อาจแก้ไขได้โดยวิธีฝึกอบรมโดยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้พัสดุหรือเครื่องมือเครื่องใช้เท่าที่มีอยู่ได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมสามารถอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสัมรรถภาพของข้าราชการและการทำงานได้ทั้ง ทาง ตรง และ ทางอ้อม

เมื่อได้พิจารณาเห็นควรจะให้มีการฝึกอบรมแล้ว ก็จะต้องวางแผนหรือ โครงการการฝึกอบรม คือจะใช้อบรมด้วยวิธีอย่างไร ตลอดจนรายละเอียดอื่น ๆ เช่น ฝึกอบรมใครบ้าง จะให้ใครเป็นผู้ฝึกอบรม เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการฝึกอบรม กำหนดเวลาและสถานที่ เป็นต้น ซึ่งเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการฝึกอบรมจะพิจารณาและผู้บังคับบัญชาอนุมัติ และดำเนินการต่อไป สำหรับเรื่องการฝึกอบรมนั้นเป็นเรื่องใหญ่และมีรายละเอียดอีกมากมาย ซึ่งในการนี้ทางฝ่ายฝึกอบรมข้าราชการของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็กำลังดำเนินการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ หรือผู้อำนวยการฝึกอบรมลำดับชั้นต่าง ๆ อยู่ โดยเฉพาะคุณประวีน ณ นคร ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของสำนักงานนักได้ไปรับการฝึกอบรมมาแล้วเป็นต้น ผมจึงไม่กล้าให้ละเอียด

(ยังมีต่อ)

ระเบียบข้าราชการพลเรือนในต่างประเทศ

โดย.....ประวัฒน์ ณ นคร

(ต่อจากฉบับก่อน)

ตอนที่ ๔

กฎหมายและระเบียบเกี่ยวแก่ข้าราชการ

ในสหรัฐอเมริกา ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวแก่ข้าราชการออกมาเป็นหลายรูป เช่น

๑. **รัฐบัญญัติ (Act)** ออกโดยรัฐสภา เช่น Civil Service Act, Classification Act, Pay Act, Training Act เป็นต้น บางทีสอดแทรกระเบียบข้าราชการบางอย่างมาใน Public Law บางฉบับก็มี

๒. **Rule** เป็นกฎ ก.พ. ออกตามรัฐบัญญัติและกฎหมายต่าง ๆ ที่ว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ซึ่งตามกฎหมายนั้น ๆ บัญญัติให้ประธานาธิบดีมีอำนาจออกกฎกำหนดรายละเอียดบางประการ ทางปฏิบัติ ก.พ. เป็นผู้ร่างกฎนี้ และเรียกว่ากฎ ก.พ. แต่โดยที่ตามกฎหมายให้ประธานาธิบดีออกกฎ จึงต้องประกาศใช้โดยประธานาธิบดีเป็น Executive Order (คือกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร คล้าย ๆ พระราชกฤษฎีกาของเรา)

๓. **Regulation** เป็นระเบียบของ ก.พ. ที่ออกกำหนดรายละเอียดของกฎหมาย หรือของ Rule ตามแต่กฎหมายหรือ Rule นั้น ๆ จะให้อำนาจไว้ Regulation นี้ ก.พ. ประกาศใช้ได้เอง ไม่ต้องให้ประธานาธิบดีออกเป็น Executive Order

๔. **คำแนะนำ** ออกโดย ก.พ. เพื่อแนะนำทางปฏิบัติเกี่ยวแก่ข้าราชการต่อกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ซึ่งออกมาเป็นหลายรูป เช่น

(๑) **Federal Personnel Manual** เป็นคู่มือที่พิมพ์ออกเรื่อย ๆ แสดงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวแก่ข้าราชการที่ออกใหม่หรือเปลี่ยนแปลงไป พร้อมด้วยแนะนำทางปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบนั้น ๆ

(๒) หนังสือเวียน ออกเป็นครั้งคราว เป็นคำแนะนำเฉพาะเรื่องเฉพาะคราว

(๓) **Handbook** เป็นคำแนะนำแนวทางปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ เช่น วิธีพิจารณาจำแนกตำแหน่งและกำหนดอัตราเงินเดือน วิธีให้คะแนนการสอบจากประวัติโดยไม่ต้องสอบข้อเขียน เป็นต้น

ในอังกฤษ ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวแก่ข้าราชการ ก็ออกมาทั้งในรูปกฎหมาย ระเบียบ และคำแนะนำเหมือนกัน แต่ระเบียบส่วนมากออกมาจากกระทรวงการคลัง และโดยที่อังกฤษนิยมถือประเพณีเป็นกฎหมาย จึงมีระเบียบข้าราชการจำนวนมากที่ถือปฏิบัติตามประเพณีที่เคยปฏิบัติมา โดยไม่ได้เขียนเป็นจดยดักษณอักษรไว้ วิธีถือประเพณีเป็นระเบียบนี้ เห็นจะเหมาะที่จะใช้เฉพาะในประเทศอังกฤษซึ่งคนเคารพประเพณีโดยเคร่งครัดเท่านั้น

ตอนที่ ๕

ตำแหน่ง ชั้น และอัตราเงินเดือน

ตำแหน่ง ชั้น และอัตราเงินเดือน เป็นสิ่งที่มีอยู่ในระเบียบข้าราชการสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เช่นเดียวกับระเบียบข้าราชการไทย

สำหรับคำว่า “ตำแหน่ง” หรือที่ภาษาอังกฤษใช้ว่า “Position” นั้น มีความหมายเหมือนกันทั้งอเมริกา อังกฤษ และไทย คือหมายถึง “งาน” ซึ่งประกอบด้วย “หน้าที่” และ “ความรับผิดชอบ” แต่วิธีการจำแนกตำแหน่งและชื่อของตำแหน่งต่าง ๆ ที่จำแนกออกนั้น ใช้ผิดแผกแตกต่างกันบ้าง ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

ส่วนคำว่า “ชั้น” หรือที่ภาษาอังกฤษใช้ว่า “Class” นั้น แม้จะมีในระเบียบข้าราชการสหรัฐอเมริกา เช่นเดียวกับระเบียบข้าราชการ อังกฤษ แต่ความหมายของคำว่า “Class”

ในระเบียบข้าราชการอังกฤษมีความหมายไม่เหมือนกับคำว่า "Class" ในระเบียบข้าราชการสหรัฐอเมริกา และคำว่า "ชั้น" ในระเบียบข้าราชการไทย ก็มีความหมายไม่เหมือนกับคำว่า "Class" ในระเบียบข้าราชการอังกฤษและสหรัฐอเมริกา "ชั้น" ในระเบียบข้าราชการพลเรือนไทยมีความหมายใกล้เคียงไปทาง "ยศ" มาก ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

การจำแนกตำแหน่ง

ไทย

การจำแนกตำแหน่งข้าราชการพลเรือนของไทยเรา ได้กำหนดตำแหน่งทั่วไปไว้เป็นหลักดังเช่นที่ปรากฏในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ซึ่งกำหนดตำแหน่งหลักไว้ ๓๓ ตำแหน่ง คือ เสมียนพนักงาน, ประจำแผนก, หัวหน้าแผนก, หัวหน้ากอง, ผู้อำนวยการกอง, รองอธิบดี, อธิบดี, รองปลัดทบวง, ปลัดทบวง, รองปลัดกระทรวง และ ปลัดกระทรวง ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้ ก.พ. เป็นผู้กำหนดเทียบกับตำแหน่งหลักเหล่านี้แล้ว ก.พ. ก็มาออกเป็นกฎ ก.พ. เทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นกับตำแหน่งหลักดังกล่าวนี้ขึ้นหนึ่ง ซึ่งก็นับว่าสะดวกดี แต่ไม่ค่อยจะละเอียด เช่นปลัดอำเภอจัตวาต้องเทียบกับเสมียนพนักงาน เพราะไม่มีตำแหน่งหลักอื่นจะเทียบ ซึ่งฟังดูไม่สู้จะกลมกลืนกันนัก

สหรัฐอเมริกา

การจำแนกตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในฝ่ายบริหารของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา มีแบ่งหมวดใหญ่เป็น "แขนงอาชีพ" (Occupational Group) ก่อน เช่นแบ่งเป็นแขนงบริหาร, เสมียน และงานสำนักงาน (General Administrative, Clerical and Office Services), แขนงสังคมสงเคราะห์ (Social Science, Psychology and Welfare), แขนงจัดระเบียบข้าราชการ (Personnel Administration and Industrial Relations), แขนงบัญชีและการเงิน (Accounting and Fiscal), แขนงหมอ (Medical, Hospital, Dental and Public Health), แขนงช่าง (Engineering), แขนงกฎหมาย (Legal and Kindred), แขนงศิลป์ (Fine and Applied Arts), แขนงช่างกล (Mechanic), แขนงเก็บหนังสือ (Library and Archives), แขนงคำนวณและสถิติ (Mathematics and Statistics), แขนงการศึกษา (Education), แขนงสอบสวน (Investigation), แขนงตรวจ (Inspection), แขนงจัดหาวัสดุ (Supply), แขนงขนส่ง (Transportation) เป็นต้น

จากแขนงอาชีพต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น แบ่งออกไปอีกเป็น ลำดับสาย (Series of Classes) เช่น ใน แขนงอาชีพบริหาร, เสมียนและงานสำนักงาน (General Administrative, Clerical and Office Services) แบ่งออกเป็นสาย General Clerical and Administrative Series (สายเสมียนและบริหารทั่วไป), Messenger Series (สายนักการ), Management Analysis Series (สายวิเคราะห์การบริหาร), Information Receptionist Series (สายต้อนรับสอบถาม), Mail and File Series (สายรับส่งและเก็บ), Correspondence Clerk series (สายเสมียนโต้ตอบ), Stenographer Series (สายนักชวเลข), Clerk-Stenographer Series (สายเสมียนชวเลข), Typist Series (สายพนักงานพิมพ์), Clerk-Typist Series (สายเสมียนพิมพ์), Secretary Series (สายเลขานุการ), Program Management Series (สายวางแผนบริหาร), Administrative Assistant and Officer Series (สายผู้ช่วยผู้บริหารและพนักงาน) ฯลฯ แขนงอาชีพช่าง (Engineering Group) แบ่งเป็นสาย General Engineering Series (สายช่างทั่วไป), Architectural Engineering Series (สายช่างสถาปนิก), Civil Engineering Series (สายช่างวิศวกรรมโยธา), Electrical Engineering Series (สายช่างวิศวกรรมไฟฟ้า), Industrial Engineering Series (สายช่างวิศวกรรมอุตสาหกรรม), Mechanical Engineering Series (สายช่างวิศวกรรมเครื่องกล), Highway Engineering Series (สายช่างวิศวกรรมการทาง) ฯลฯ เหล่านี้เป็นต้น^๑

ในแต่ละสาย (Series of Classes) แบ่งออกไปเป็นชั้น (Class) เช่น ในแขนงอาชีพเสมียน (Clerical) สายเสมียนพิมพ์ (Clerk-Typist Series) แบ่งเป็นเสมียนพิมพ์ชั้น ๒ (Clerk - Typist GS-2), เสมียนพิมพ์ชั้น ๓ (Clerk-Typist GS-3), เสมียนพิมพ์ชั้น ๔ (Clerk-Typist GS-4) ในแขนงอาชีพช่าง (Engineering) สายช่างทาง (Highway Engineering Series) แบ่งเป็นนายช่างทางชั้น ๕ (Highway Engineer GS-5), นายช่างทางชั้น ๖ (Highway Engineer GS-7), นายช่างทางชั้น ๗ (Highway Engineer GS-18) ดังนี้เป็นต้น ตัวอย่างชั้น GS-5, GS-7, GS-18 ที่กล่าวนี้เรียกตามอันดับเงินเดือน (Grade) ตามบัญชีอัตราเงินเดือนทั่วไป (General Schedule) ซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เป็นผู้กำหนดปรับเข้าอันดับตามมาตรฐานที่ ก.พ. วางไว้

๑. Civil Service Commission,
Handbook of Occupational Groups and Series of Classes

ในแต่ละ "ชั้น" (Class) มีหลาย "ตำแหน่ง" (Positions) เช่นตำแหน่งเสมียนพิมพ์
ชั้น ๒ (Clerk - Typist GS - 2) ในรัฐบาลสหรัฐอาจมีหมดด้วยกันหลายหมื่นตำแหน่ง

พูดอีกนัยหนึ่ง สหรัฐอเมริการวมตำแหน่ง (Positions) อย่างเดียวกันเข้าเป็นชั้น (Class)
รวมชั้นของตำแหน่ง (Classes of position) ที่มีลักษณะงานอย่างเดียวกันเข้าเป็นลำดับสาย (Series
of classes) รวมลำดับสาย (Series of Classes) ที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันเข้าเป็นแขนงอาชีพ
(Occupational Group)

คำว่า "ตำแหน่ง" (Position) และ "ชั้น" (Class) ของอเมริกันจึงมีความหมาย
แตกต่างกันเล็กน้อย คือ เมื่อเราพูดถึง "ตำแหน่ง" เราหมายถึง "งาน" ซึ่งประกอบด้วย
หน้าที่และความรับผิดชอบที่เหมือนกัน เช่น "ตำแหน่งเสมียน" หรือ "ตำแหน่งนายอำเภอ"
จะมีลักษณะที่คล้ายกัน เราเรียกว่าเป็นตำแหน่งหนึ่ง ส่วนอเมริกัน เมื่อพูดถึง "ตำแหน่ง" (Position)
เราหมายถึง "งาน" ซึ่งประกอบด้วยหน้าที่และความรับผิดชอบแต่ละหน่วย ๆ ไป เช่นตำแหน่ง
เสมียนชั้น ๓ (Clerk GS - 1) อาจมีตั้งแต่ ๓ ตำแหน่ง คำว่า "ตำแหน่ง" (Position) ของ
อเมริกันจึงมีความหมายเกือบจะตรงกับที่เราเรียกว่า "อัตรา" และคำว่า "ตำแหน่ง" ของเรา
มีความหมายเกือบจะตรงกับคำว่า Class ของอเมริกัน ส่วนคำว่า "ชั้น" ของเรามีความหมายกว้าง
กว่า Class ของอเมริกันไปอีก จนเกือบจะกลายเป็นยศอย่างทหาร ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

อังกฤษ

อังกฤษจำแนกตำแหน่งกว้างกว่าสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ อังกฤษจำแนกตำแหน่งดังนี้

1. GENERAL CLASSES มี

(1) Administrative Class แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Permanent Secretary (เจ้ากระทรวงฝ่ายประจำ)
- (b) Deputy Permanent Secretary (รองเจ้ากระทรวงฝ่ายประจำ)
- (c) Under Secretary (ปลัดกระทรวง)
- (d) Assistant Secretary (ผู้ช่วยปลัดกระทรวง)
- (e) Principal (คล้ายหัวหน้ากอง)
- (f) Assistant Principal (คล้ายผู้ช่วยหัวหน้ากองหรือหัวหน้าแผนก)

(2) **Executive Class** แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Head of Major Establishment (หัวหน้าสำนักงาน ระดับเดียวกับ Assistant Secretary)
- (b) Principal Executive Officer
- (c) Senior Chief Executive Officer
- (d) Chief Executive Officer (ระดับเดียวกับ Principal)
- (e) Senior Executive Officer
- (f) Higher Executive Officer
- (g) Executive Officer (ระดับต่ำกว่า Assistant Principal เล็กน้อย)

(3) **Clerical Class** แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Clerical Officer
- (b) Clerical Assistant

2. PROFESSIONAL AND TECHNICAL CLASSES มีหลายพวก เช่น

(1) **Scientific Officer Class** แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Chief Scientific Officer (เทียบ Deputy Secretary)
- (b) Deputy Chief Scientific Officer (เทียบ Under Secretary)
- (c) Senior Principal Scientific Officer (เทียบ Assistant Secretary)
- (d) Principal Scientific Officer (เทียบ Principal)
- (e) Senior Scientific Officer
- (f) Scientific Officer (เทียบ Assistant Principal)

(2) Assistant Scientific Class แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Senior Assistant
- (b) Assistant

(3) Legal Class แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Solicitor
- (b) Principal Assistant Solicitor
- (c) Assistant Solicitor
- (d) Senior Legal Assistant
- (e) Legal Assistant

(4) Medical Officer Class แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Chief Medical Officer
- (b) Principal Medical Officer
- (c) Senior Medical Officer
- (d) Medical Officer

(5) Architectural and Engineering Draughtsmen Classes แบ่งเป็น Grade

ดังนี้

- (a) Chief Draughtsman (เทียบ Chief Executive Officer)
- (b) Senior Draughtsman (เทียบ Senior Executive Officer)
- (c) Leading Draughtsman (เทียบ Higher Executive Officer)
- (d) Draughtsman (เทียบ Executive Officer)

(6) Experimental Officer Class แบ่งเป็น Grade ดังนี้

- (a) Chief Experimental Officer
- (b) Senior Experimental Officer

(c) Experimental Officer

(d) Assistant Experimental Officer

(7) Post Office Class แบ่งเป็นพวกตามลักษณะงาน เช่น

พวก Rank and File (พนักงาน) แบ่งเป็น Grade ต่าง ๆ คือ Telephonist, Postal and Telegraph Officer, Telegraphist, Postman Higher Grade, Postman.

พวก Supervising (ผู้ควบคุมงาน) แบ่งเป็น Grade ต่าง ๆ คือ Senior Chief Supervisor, Chief Inspector หรือ Chief Supervisor, Inspector หรือ Supervisor, Assistant Inspector หรือ Assistant Supervisor

พวก Professional and Technical Classes ยังมีอีกมาก ที่ยกมาข้างต้นเป็นแต่เพียงตัวอย่าง

จากตัวอย่างการจำแนกตำแหน่งข้าราชการอังกฤษข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า วิธีการจำแนกตำแหน่งข้าราชการไทย มีส่วนคล้ายกับการจำแนกตำแหน่งข้าราชการอังกฤษมาก คือแยกหมวดเป็น "ตำแหน่งทั่วไป" และ "ตำแหน่งวิชาชีพและวิชาการ" ถ้อยตำแหน่งทั่วไปเป็นหลัก แล้วเอาตำแหน่งวิชาชีพและวิชาการหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นมาพิจารณาเทียบกับตำแหน่งทั่วไป

การแบ่งชั้น

ก่อนที่จะกล่าวถึงการแบ่งชั้นข้าราชการ ควรจะได้กล่าวถึงความหมายของคำเฉพาะที่ใช้สำหรับกรณี ในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ เทียบเคียงกับคำของไทยเสียก่อน

มาตราที่ใช้วัดความเหนือกว่าหรือต่ำกว่าระหว่างข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ นั้น ไทยเรียกว่า "ชั้น" และ "อันดับ" ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ชั้น แต่ละชั้นชื่อย่อออกไปเป็นอันดับ รวมหมดทุกชั้นก็เป็น ๑๔ อันดับ

มาตราอันเดียวกันซึ่งเราเรียกว่า "ชั้น" นี้ อเมริกัน เรียกว่า "Class" โดยเอาไปเทียบกับเงินเดือน ซึ่งแบ่งเป็น ๑๘ อันดับอีกทีหนึ่ง อันดับเงินเดือนนั้น อเมริกันเรียกว่า Grade เช่น คำ-

แห่งเสมียน ก็แบ่งเป็นเสมียนชั้น ๑ (Clerk GS - 1), เสมียนชั้น ๒ (Clerk GS - 2), เสมียนชั้น ๓ (Clerk GS - 3), เสมียนชั้น ๔ (Clerk GS - 4) ตำแหน่งช่างทางแบ่งเป็นช่างทางชั้น ๕ (Highway Engineer GS - 5), ช่างทางชั้น ๖ (Highway Engineer GS - 6), ช่างทางชั้น ๗ (Highway Engineer GS - 7) อย่างนี้เป็นต้น ความหมายของ GS - 1, GS - 2 ก็คือ Grade 1 Grade 2 ตามตารางอัตราเงินเดือนทั่วไป (General Schedule) นั้นเอง

ส่วน อังกฤษ เรียกมาตราที่วัดความเหนือกว่าหรือต่ำกว่าระหว่างข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ว่า "Grade" หาได้เรียกว่า Class อย่างอเมริกันไม่ ถ้าพูดถึงคำว่า "Class" อังกฤษหมายถึงประเภทหรือแขนงวิชาชีพ เช่น Administrative Class, Executive Class, Clerical Class, Professional Class เป็นต้น การแบ่ง Class ข้าราชการของอังกฤษจึงคล้าย ๆ กับการแบ่งชั้นวรรณะในอินเดียสมัยก่อนที่แบ่งเป็น กษัตริย์ พราหมณ์ แพทย์ คหบดี ทำนองนี้ ส่วนความเหนือกว่าและต่ำกว่าระหว่างข้าราชการที่ไทยเรียกว่า "ชั้น" นั้น อังกฤษเรียกว่า "grade" เช่นใน Executive Class มี grade ต่าง ๆ คือ Principal Executive Officer, Senior Executive Officer, Higher Executive Officer และ Executive Officer เป็นต้น

ตามที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า คำเฉพาะที่ใช้เกี่ยวกับชั้นข้าราชการนั้น แตกต่างสืบต้นกันอยู่อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาตามความหมายที่ตรงกับคำว่า "ชั้น" ของข้าราชการไทยแล้ว ก็สรุปได้ว่า อเมริกาและอังกฤษก็มี "ชั้น" ข้าราชการเหมือนกัน หากแต่วิธีแบ่งชั้นแตกต่างกันเท่านั้น กล่าวคือ ไทยเราแบ่งชั้นอย่างกว้าง โดยเอาผู้ดำรงตำแหน่งทุกคนมาเทียบชั้นกันหมด และเรียกชั้นในระดับเดียวกันเป็นชั้นเดียวกัน และถือเป็นชั้นประจำตัวคนในทำนองเดียวกับยศทหาร ชั้นข้าราชการไทยจึงมีความหมายในทางสังคมอยู่มาก อังกฤษแบ่งชั้นอย่างกว้างเหมือนกัน แต่แสดงรูปในลักษณะที่คล้ายกับ "ตำแหน่ง" ของไทย เช่น ชั้น Principal คล้ายตำแหน่งหัวหน้ากองของไทย ชั้น Clerical Assistant คล้ายตำแหน่งเสมียนของไทย เป็นต้น ชั้นของอังกฤษจึงเป็นชั้นภายในวรรณะหรือแขนงอาชีพ ไม่เป็นชั้นรวมเหมือนของไทย แต่การแบ่งวรรณะหรือแขนงอาชีพ แบ่งไว้กว้างมากไม่แบ่งซอยละเอียดเหมือนสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา แบ่งชั้นอย่างแคบ คือเป็นชั้นเฉพาะสายภายในแขนงอาชีพที่ช้อยไว้อย่างละเอียด เช่นในแขนงอาชีพเสมียน แยกสายละเอียดออกไปเป็นสายเสมียนธรรมดา, สายเสมียนพิมพ์, สายเสมียนตรวจ, สายเสมียนเก็บ, สายเสมียนรับส่ง อะไรเหล่านี้เป็นต้น และชั้นของเสมียนเหล่านี้ก็เป็นชั้นภายในแต่ละสาย เช่นชั้นของเสมียนพิมพ์ก็ใช้ภายในสายเสมียนพิมพ์ ชั้นของเสมียนเก็บก็ใช้ภายในสายเสมียนเก็บ แต่เนื่องจากเขา grade เงินเดือนตามตารางบัญชีอัตราเงินเดือนทั่วไป (GS) มาเป็นหลักเรียกชื่อชั้นแต่ละชั้นในแต่ละสายแขนงอาชีพ ในที่สุดก็ทำให้มองเห็นเทียบเคียงกันได้ทั่วไปเช่นเดียวกับชั้นของไทย เช่น เลขานุการชั้น ๕ (Secretary GS - 5) กับนายช่างทางชั้น ๕ (Highway Engineer GS - 5) ก็มองเห็นเทียบกันได้ว่าเป็นชั้นเดียวกัน เพราะเลข GS - 5 เป็นเลขอันดับเงินเดือนอันเดียวกันในตารางเดียวกัน จึงรู้ว่าเงินเดือนอยู่ในระดับเดียวกัน ชั้นของข้าราชการสหรัฐจึงมีความหมายในทางตั้งคมอยู่บ้าง

ทางรัฐ California แบ่งชั้นอย่างแคบเฉพาะภายในแต่ละสายแขนงอาชีพ โดยไม่ได้เอาเลขอันดับเงินเดือนมาใช้เรียกชั้นให้มองเห็นเทียบเคียงกัน ชื่อที่ใช้ระบุชั้นของข้าราชการนั้นเป็นชื่อเฉพาะของแต่ละสายแห่งสาขาอาชีพแต่ละอย่างไป เช่น เสมียนชั้น Junior กับนายช่างชั้น Junior หาใช้ชั้นเดียวกันไม่ เงินเดือนไม่เท่ากันเทียบกันไม่ได้

ความแตกต่างในวิธีแบ่งชั้นระหว่างของไทยเราและของสหรัฐอเมริกา จึงอยู่ที่ว่าการแบ่งชั้นของสหรัฐอเมริกาคือ "ระดับ" และ "สาย" (๒ อย่าง) เป็นหลัก แต่ไทยเราคือ "ระดับ" เป็นหลักอย่างเดียวโดยไม่แยกสาย ทั้งนี้เพราะเราต้องการให้ข้าราชการเป็น Generalist คือทำงานได้หลาย ๆ อย่าง โยกย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันและเลื่อนแทนกันได้ทั่ว ๆ ไป เราจึงได้แบ่งชั้นอย่างกว้างเป็น Generalized Class เป็นชั้นทั่วไป ส่วนสหรัฐอเมริกาต้องการให้ข้าราชการเป็น Specialist ทำงานให้ชำนาญไปแต่อย่างเดียว และเลื่อนชั้นขึ้นไปได้แต่เฉพาะตามสายของตัว สหรัฐอเมริกาจึงได้แบ่งชั้นอย่างแคบเป็น Specialized Class เป็นชั้นเฉพาะสาย

การแบ่งชั้นข้าราชการของไทย, สหรัฐอเมริกา และรัฐ California อาจเห็นความแตกต่างได้ชัดจากภาพเปรียบเทียบต่อไปนี้

ข้าราชการไทย

ข้าราชการสตรี

ชั้นพิเศษ อ.๓	ปลัดกระทรวง		
ชั้นพิเศษ อ.๒	อธิบดี	ผู้อำนวยการจังหวัด	นายช่างใหญ่
ชั้นพิเศษ อ.๑	อธิบดี	ผู้อำนวยการจังหวัด	นายช่างใหญ่
ชั้นเอก อ.๒	หัวหน้ากอง	ผู้อำนวยการจังหวัด	นายช่างเอก
ชั้นเอก อ.๑	หัวหน้ากอง	นายอำเภอ	นายช่างเอก
ชั้นโท อ.๓	หัวหน้าแผนก	นายอำเภอ	นายช่างโท
ชั้นโท อ.๒	หัวหน้าแผนก	นายอำเภอ	นายช่างโท
ชั้นโท อ.๑	หัวหน้าแผนก	นายอำเภอ	นายช่างโท
ชั้นตรี อ.๒	ประจำแผนก	ปลัดอำเภอ	นายช่างตรี
ชั้นตรี อ.๑	ประจำแผนก	ปลัดอำเภอ	นายช่างตรี
ชั้นจักษวา อ.พิเศษ	เสมียน	ปลัดอำเภอ	ช่างจักษวา
ชั้นจักษวา อ.๓	เสมียน	ปลัดอำเภอ	ช่างจักษวา
ชั้นจักษวา อ.๒	เสมียน	ปลัดอำเภอ	ช่างจักษวา
ชั้นจักษวา อ.๑	เสมียน		

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

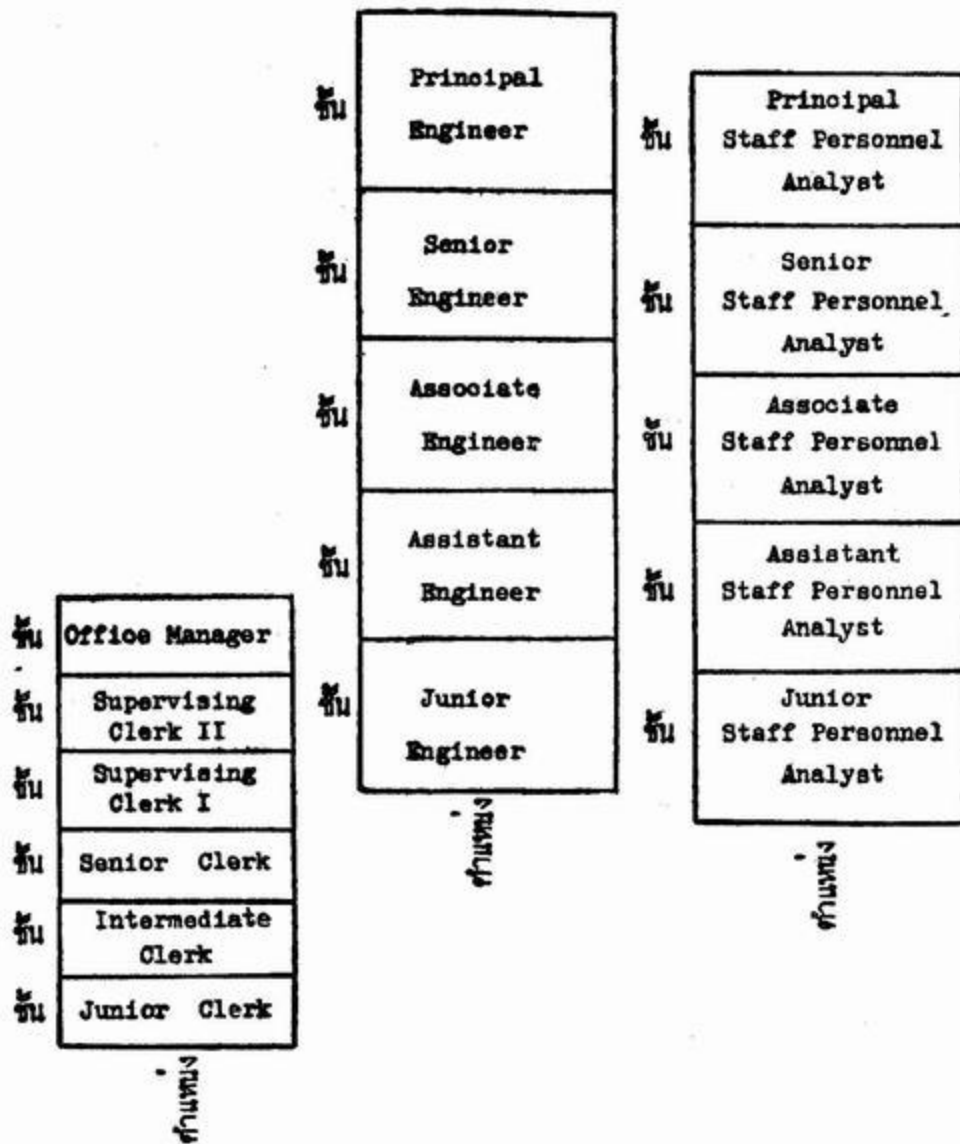
ชั้น GS-18		Highway Engineer	
ชั้น GS-17		Highway Engineer	
ชั้น GS-16		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-15		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-14		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-13		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-12		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-11		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-10		Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-9	File Supervisor	Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-8	File Supervisor	Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-7	File Supervisor	Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-6	File Supervisor	Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-5	File Clerk	Highway Engineer	Librarian
ชั้น GS-4	File Clerk		
ชั้น GS-3	File Clerk		
ชั้น GS-2	File Clerk		
ชั้น GS-1	File Clerk		

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

ตำแหน่ง

ข้าราชการ California

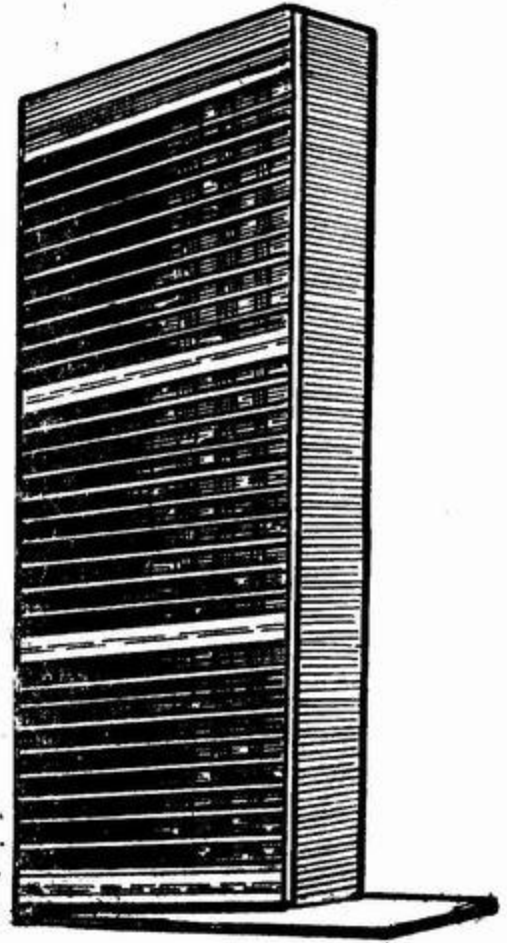
จากภาพข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า สำหรับข้าราชการไทย เรามองเห็นเส้นแบ่ง “ชั้น” ชัด เป็นระดับเสมอกันทุกตำแหน่ง ส่วนเส้นแบ่ง “ตำแหน่ง” เห็นเพียงรางๆ หรือจุดอักษที่ เรามองกันที่ “ชั้น” มากกว่า “ตำแหน่ง”

สำหรับข้าราชการสหรัฐอเมริกา เรามองเห็นเส้นแบ่ง “ตำแหน่ง” ชัด แสดงว่า “ชั้น” แต่ละชั้นนี้เป็นชั้นเฉพาะของแต่ละสายของตำแหน่งๆ ไป แต่ก็ยังมองเห็น “ระดับ” ของ “ชั้น” แห่งตำแหน่งต่าง ๆ พอเทียบเคียงกันได้บ้าง ๆ

ส่วนข้าราชการแห่งรัฐ California แบ่งชั้นเฉพาะสายของแต่ละตำแหน่ง ไม่มีระดับ ให้เทียบชั้นระหว่างสายกันได้เลย

ถ้าจะเปรียบ “ชั้น” ของข้าราชการ กับ “ชั้น” ของตึก ก็อาจจะเปรียบเทียบได้ว่า ชั้นของข้าราชการไทยเหมือนกับชั้นของตึกที่ทำการสหประชาชาติ ดังภาพนี้→

เมื่อเรามองตึกสหประชาชาติในระยะไกล ๆ เราจะเห็นเด่นแบ่ง “ชั้น” แต่ละชั้นอย่างชัดเจน เป็นเด่นเด่นมอเป็นระดับเดียวกันทุกห้อง ส่วนเด่นแบ่ง “ห้อง” จะมองเห็นเพียงราว ๆ เท่านั้น เช่นเดียวกับที่เรามองเห็นการแบ่ง “ชั้น” ข้าราชการไทยชัดเจนกว่าการแบ่ง “ตำแหน่ง”

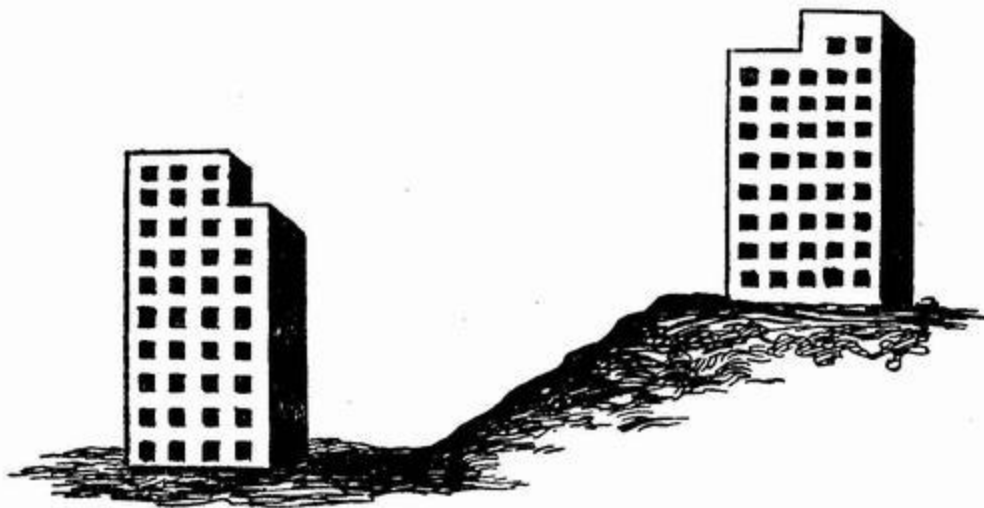
สำหรับ “ชั้น” ของข้าราชการสหรัฐอเมริกา อาจเทียบได้กับตึกอาคารราชดำเนิน ดังภาพข้างล่างนี้

เมื่อเรามองตึกอาคารราชดำเนิน จะมองเห็นเป็นหลัง ๆ ไม่ติดต่อกัน “ชั้น” ต่าง ๆ ของอาคารก็เป็นชั้นของแต่ละหลัง ๆ ไป แต่โดยที่ชั้น ๑ หรือชั้นพื้นฐานของแต่ละห้องตั้งอยู่บนระดับพื้น

ที่เท่ากัน และอาคารทุกหลังก็ใช้แปลนเดียวกัน ฉะนั้น ชั้น ๓ ของอาคารทุกหลังจึงอยู่ในระดับเดียวกัน ชั้น ๒ ของอาคารทุกหลังก็อยู่ในระดับเดียวกัน เทียบได้กับชั้นของข้าราชการสหรัฐ แม้จะเป็นชั้นเฉพาะสายของตำแหน่ง แต่ก็ใช้ grade เงินเดือนจากตารางอัตราเงินเดือนทั่วไปอันเดียวกันมาเทียบ จึงทำให้มองเห็นเทียบระดับชั้นของตำแหน่งต่าง ๆ กันได้

ส่วน “ชั้น” ข้าราชการของรัฐ California อาจเทียบได้กับชั้นของตึกต่าง ๆ ในซานฟรานซิสโก ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานที่มีระดับต่างกันดังภาพข้างล่างนี้

จากภาพข้างบนนี้จะเห็นได้ว่า ชั้น ๓ ของตึกหลังหนึ่งมิได้อยู่ในระดับเดียวกับชั้น ๓ ของตึกหลังอื่น เช่นเดียวกับ “ชั้น” ต่าง ๆ ของข้าราชการของรัฐ California ซึ่งเป็นชั้นของเฉพาะตำแหน่ง ๆ ไป เทียบกับชั้นของตำแหน่งอื่นไม่ได้ เช่น ชั้น Junior ของเสมียน ไม่ใช่ชั้นเดียวกับชั้น Junior ของช่าง ชั้น Senior ของ Staff Personnel Analyst ก็เทียบกับชั้น Senior ของช่างไม่ได้

เมื่อก้าวโดยสรุปแล้ว พูดได้ว่า ระเบียบข้าราชการในสหรัฐอเมริกาที่มี “ชั้น” เหมือนกัน แต่แตกต่างกับชั้นของไทย กล่าวคือ สหรัฐอเมริกาแบ่งชั้นข้าราชการอย่างแคบ เป็นชั้นเฉพาะภายในสายของตำแหน่ง “ชั้นของตำแหน่ง” (Class of Position) ส่วนไทยเราแบ่งชั้นอย่างกว้าง เป็น “ชั้นของบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง” หรือพูดอีกนัยหนึ่ง สหรัฐอเมริกาแบ่ง ชั้นของงาน ส่วนไทยเราแบ่ง ชั้นของคนทำงาน ความแตกต่างกันในหลักการแบ่งชั้นของสหรัฐอเมริกาและของไทยนี้ ทำให้แตกต่างกันในวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ ตลอดจนการบรรจุแต่งตั้งโยกย้ายและเลื่อนตำแหน่งด้วย กล่าวคือ

สหรัฐอเมริกา ต้องการข้าราชการที่เป็น **Specialist** คือผู้มีความรู้ความชำนาญงานเฉพาะอย่าง เฉพาะตำแหน่ง และเลื่อนขั้นไปได้เฉพาะตามสายของตำแหน่งนั้น วิธีการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการก็สอบเฉพาะวิชาที่ใช้สำหรับตำแหน่งนั้นโดยเฉพาะ มิได้สอบความรู้รอบตัวหรือความรู้ทั่วไป (General knowledge) ไม่ได้สอบเขาวนหรือท่องที่มาจากทุกคนเหมือนอย่างเรา สหรัฐอเมริกาจึงคัดเลือกคนมาสำหรับให้ทำงานในหน้าที่นั้นอย่างเด็ดขาดไป ถ้าจะโยกย้ายเปลี่ยนสายของตำแหน่ง ผู้นั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งใหม่นั้นด้วย ทงนี้สหรัฐอเมริกาเขียนกำหนดคุณสมบัติสำหรับแต่ละตำแหน่งไว้โดยชัดแจ้ง ผู้ไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ก็โอนมาหรือย้ายมาหรือเลื่อนขั้นมาไม่ได้ การบรรจุแต่งตั้งโยกย้ายหรือเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการสหรัฐอเมริกาจึงคำนึงถึง "คุณสมบัติ" เป็นใหญ่ ไม่ได้ถือเอา "ชน" เป็นใหญ่เหมือนอย่างของไทยเรา

ส่วนไทยเรา ต้องการข้าราชการที่เป็น **Generalist** คือผู้มีความรู้ความสามารถทั่วไป ให้สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันหรือเลื่อนแทนกันได้ภายในสายข้าราชการทั่วไป (เว้นพวกวิชาการ ซึ่งหมุนเวียนและเลื่อนแทนกันได้เฉพาะจากพวกวิชาการนั้น) การกำหนดคุณสมบัติของข้าราชการในสายทั่วไป เรากำหนดให้มีความรู้ทั่วไป ไม่ใช่กำหนดความรู้แต่เฉพาะตำแหน่งเหมือนอย่างสหรัฐอเมริกา การสอบคัดเลือกบุคคลก็สอบความรู้ทั่วไปเป็นส่วนใหญ่ และคัดเลือกเอาคนที่มีความรู้ดี และเขาวนดีเข้ามาเป็นข้าราชการชั้นนบนั้น แล้วก็แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ก็ได้ (ในสายทั่วไป) ตาม "ชน" ที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น ทงนี้เราถือว่าคนที่มีความรู้ทั่วไปดี และหัวดี ย่อมจะสามารถทำหน้าที่ใด ๆ ก็ได้ หลังจากเขาเข้าไปฝึกและศึกษางานนั้นพอสมควร เราจึงได้แต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการหมุนเวียนกันได้โดยถือ "ชน" เป็นเกณฑ์ การเลื่อนข้าราชการจึงเป็นการ "เลื่อนชน" แทนที่จะเป็น "เลื่อนตำแหน่ง" ระบบการจำแนกตำแหน่งและคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ ตลอดจนหมุนเวียนและเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการไทยเราจึงดะม้ายคล้ายคลึงไปทางอังกฤษ ซึ่งต้องการข้าราชการที่เป็น **Generalist** เช่นเดียวกัน

ปัญหาที่ว่าควรจะให้ข้าราชการเป็น **Generalist** หรือเป็น **Specialist** อย่างไหนดี นั้น ยังเป็นที่ถกเถียงโต้แย้งกันระหว่างสหรัฐอเมริกากับอังกฤษ

ทางสหรัฐอเมริกา มีความเห็นว่าคนเราจะเก่งไปเสียทุกอย่างไม่ได้ จึงต้องเลือกคนให้เหมาะกับงานเป็นอย่าง ๆ ไป ใครถนัดงานอะไรก็ให้ทำเฉพาะงานนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดความชำนาญ และงานก็จะมีประสิทธิภาพ สหรัฐอเมริกาจึงได้กำหนดคุณวุฒิไว้สำหรับงานแต่ละอย่าง แล้วคัดเลือกคนที่มีความรู้เฉพาะอย่างนั้นมาทำงานนั้นแต่อย่างเดียว

ทางอังกฤษ มีความเห็นแย้งว่า คนไม่ใช่เครื่องจักรที่จะให้ทำอะไรแต่อย่างเดียวจำเจไปจนตาย คนทุกคนมีชีวิตจิตใจต้องการรู้ต้องการทำสิ่งใหม่ ๆ อันเป็นทางเจริญก้าวหน้าขึ้นไป คนที่มีความสามารถดีย่อมจะทำอะไรหลาย ๆ อย่าง ได้ ไม่ควรกำหนดให้ทำงานได้แต่อย่างเดียวตลอดไป ควรกำหนดคุณวุฒิสำหรับข้าราชการไว้กว้าง ๆ คัดเลือกคนหัวดีมีความรู้ความสามารถสูงเข้ามาเป็นข้าราชการแล้วแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามที่เหมาะสม โดยวิธีนี้ ข้าราชการมีทางที่จะได้เลื่อนขั้นมากขึ้น ถ้ากำหนด คุณวุฒิสำหรับตำแหน่ง อย่างแคบ ๆ แบบอเมริกัน ข้าราชการก็จะมีทางเลื่อนขั้นแต่เฉพาะสายงานของตัว สายการเลื่อนตำแหน่งก็จะแคบไป ข้าราชการมีทางเลื่อนขั้นได้น้อยที่สุด จะทำให้ข้าราชการไม่มีความตั้งใจจะทำงานในเมื่อไม่มีทางที่จะเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งขึ้นไป ผลงานที่จะได้แทนที่จะมีประสิทธิภาพสูงก็จะถดถอยประสิทธิภาพลงเพราะข้าราชการที่ถอย

ทางรัฐ California มีความเห็นเป็นกลาง ๆ ว่า แง่คิดในการแบ่งชั้นอย่างแคบของข้าราชการสหรัฐ เพื่อให้คนชำนาญงานเฉพาะอย่างนั้นเป็นความคิดที่ก้าวไปไกลเกินไป เหมือนกับลูกตุ้มนาฬิกาที่แกว่งเลยไปจนสุด ซึ่งเกินพอดีไปแล้วแล้ว สมควรจะแกว่งถดถอยมาอยู่ตรงกลางเสียที่รัฐ California เขาจึงมิได้แบ่งสายของชั้นให้แคบเกินไปเหมือนสหรัฐ เช่น สายเสมียนก็จัดเป็นสายเดี่ยวกว้าง ๆ ไม่แบ่งซอยลงไปเป็นเสมียนเก็บ, เสมียนรับส่ง, เสมียนโต้ตอบ ฯลฯ เหมือนอย่างสหรัฐ การกำหนดคุณวุฒิพื้นความรู้ในตอนที่จะรับเข้ามาก็กำหนดกว้าง ๆ สายช่างก็กำหนดตำแหน่งช่างกว้าง ๆ ไม่แยกละเอียดไปถึงขนาดช่างทาง, ช่างสีพาน, ช่างก่อสร้าง เหมือนอย่างสหรัฐ การกำหนดพื้นความรู้ในตอนจะรับเข้าก็กำหนดไว้กว้าง ๆ ว่าสำเร็จวิชาช่าง ไม่จำกัดจำเพาะลงไปว่าต้องสำเร็จหรือเคยทำงานช่างทาง หรือช่างสีพาน อย่างสหรัฐ แต่รัฐ California ก็มีได้แบ่งชั้นกว้างเกินไป จนถึงขนาดนักวิ่งก็โอนมาเป็นเสมียนได้เหมือนอย่างของไทยเรา รัฐ California เขาแบ่งชั้นเฉพาะภายในสายของตำแหน่งที่แยกไว้กว้าง ๆ แต่เขียนกำหนดคุณวุฒิสำหรับตำแหน่งนั้น ๆ ไว้โดยชัดแจ้งด้วย จึงยังคงรักษาระบบการ จัดคนให้เหมาะกับงาน (Put the right man in the right place) ไว้

ควรเลิกชั้นหรือไม่

ปัญหาเรื่องการเลิกชั้นข้าราชการพลเรือนไทย เป็นปัญหาที่มีผู้พูดถึงกันอยู่ในขณะนี้ เหตุผลที่นำมาอ้างว่าควรเลิกชั้นนั้น เท่าที่พูดกัน จับความสำคัญได้ว่า เพราะ ;—

๑. ประเทศอื่นไม่มีชั้น
๒. ทำให้ข้าราชการคณรรพทางเบ่งตัวให้ได้เดือนชนชนเรื่อย ๆ
๓. เกิดปมด้อย ปมเด่น ระหว่างข้าราชการที่ต่างชั้นกัน

สำหรับข้อที่ว่า “ประเทศอื่นไม่มีชั้น” นั้น ถ้าหากพูดว่า “ประเทศอื่นจัดชั้นไม่เหมือนกับเรา” จะพูดได้เต็มปากกว่า เพราะถ้าพิจารณาให้ซึ่งแล้วจะเห็นได้ว่า สหรัฐอเมริกา ก็มีชั้นเหมือนกัน คงต่างกันแค่ชั้นของเราเป็นชั้นอย่างกว้าง เป็นชั้นประจำตัวบุคคล เพราะเราต้องการข้าราชการให้เป็น generalist แแต่ดั่งหมุนเวียนกันได้ทั่วไป ส่วนชั้นของสหรัฐอเมริกาเป็นชั้นอย่างแคบ เป็นชั้นของตำแหน่ง เพราะเขาต้องการข้าราชการให้เป็น Specialist ทำงานเฉพาะตำแหน่ง เฉพาะอย่าง โยกย้ายหมุนเวียนไปต่างสายงานไม่ได้ ต่างกันตรงที่ต่างกันก็เพราะถือหลักต่างกันคงกล่าวถึงสิ่งที่ไม่ใช่ประเทศใดเขามักกันเดยนั้น คือ “เครื่องแบบ” ไม่ใช่ “ชั้น”

สำหรับข้อที่ว่า การมีชั้น “ทำให้ข้าราชการคณรรพทางเบ่งตัวให้ได้เดือนชนชนเรื่อย ๆ” นั้น ความจริงทุกคนก็อยากได้เดือนเงินเดือนเดือนตำแหน่งสูง ๆ ขึ้นไปทั้งนั้น ถึงแม้ไม่มีชั้นสำหรับตัวคน การกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่งอย่างสหรัฐอเมริกา ก็ยังมีข้าราชการคณรรพให้กำหนดเงินเดือนประจำตำแหน่งของตนให้สูงขึ้นเช่นเดียวกัน ตรงกันข้าม การกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่งโดยไม่มีชั้นของบุคคล อาจทำให้ข้าราชการคณรรพขอขยายอัตราประจำตำแหน่งของตัวให้สูงขึ้นมากกว่าการมีชั้นก็ได้ เพราะเมื่อกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่งโดยไม่มีชั้น ข้าราชการก็จะหมุนเวียนกันได้ยาก สับเปลี่ยนอัตรากันไม่ได้ ข้าราชการก็จะมั่งทางได้เดือนชนชนน้อยลง เมื่อตนเขาไม่มีทางโยกย้ายไปตำแหน่งอื่นที่สูงกว่าก็ต้องคณรรพทางเลื่อนโดยขยายอัตราประจำตำแหน่งของตนขึ้นไป

ส่วนข้ออ้างเกี่ยวกับปมด้อยปมเด่นระหว่างข้าราชการต่างชั้นกันนั้น มองในแง่สังคมในหมู่ข้าราชการเท่านั้น ถ้าหากหันไปมองในแง่สังคมระหว่างข้าราชการกับบุคคลทั่วไปบ้าง จะเห็นว่า “ชั้น” ก็มีความสำคัญอยู่เหมือนกัน เพราะเงินเดือนข้าราชการน้อยกว่าเงินเดือนพนักงานองค์การและบริษัทมาก เท่าที่ข้าราชการมีอยู่ คงรับราชการอยู่ก็เพราะ “เกียรติ” อย่าง

เดียว “ชั้น” เป็นเครื่องแสดงออกหรือเครื่องวัดเกียรติคุณหนึ่ง ถ้าไม่มีชั้นเดียวเลย “เกียรติ” จะทรงอยู่หรือตกลง ยังสงสัย เพราะบางตำแหน่งไม่อาจวัดกันได้ด้วยตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งช่าง มีตั้งแต่ช่างจั่ว จนถึงช่างชั้นเอก ช่างชั้นพิเศษ ถ้าไม่มีแบ่งชั้น ก็จะถูกกันยากว่า ความสำคัญ ของบุคคลนั้น ๆ มีแค่ไหน ถ้าหากเกียรติภูมิ (Prestige) ของข้าราชการตกลง จะประสบปัญหา หากคนคัมภีร์ราชการยากอย่างที่สหรัฐอเมริกาประสบอยู่ในขณะนี้

ปัญหาเรื่อง “การเลิกชั้น” สำหรับข้าราชการไทย ความจริงก็มีใช้เป็นปัญหาที่เพิ่งพูดกันใหม่ ๆ เคยคิดและทำกันครั้งหนึ่งแล้ว เดิมเมื่อครั้งใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๓ ข้าราชการมีชั้นเป็นราชบุรุษ รองอำมาตย์ อำมาตย์ มหาอำมาตย์ คด้าย ๆ ยุคทหาร และกำหนดเทียบยศกับตำแหน่งไว้เพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้ง ต่อมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖ หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้วก็พูดกันถึงความเสื่อมสภาพไม่อยากจะให้บุคคลมีการแตกต่างสูงต่ำกว่ากัน ด้วยยศบรรดาศักดิ์ จึงได้เลิกยศข้าราชการพลเรือน และกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่ง เช่น หัวหน้าแผนก ก. กำหนดอัตราเงินเดือนไว้ ๓๕๐ - ๓๘๐ บาท, หัวหน้าแผนก ข. กำหนดอัตราเงินเดือนไว้ ๒๐๐ - ๒๘๐ ดึงนเป็นต้น อัตราเงินเดือนนี้เป็นอัตราประจำตำแหน่ง ไม่ใช่ประจำตัวคน ในหลักการจึงถือว่าไม่มีชั้นสำหรับตัวข้าราชการ แต่ถึงกระนั้นก็ยังมีการสอบวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นเสมียนพนักงาน ชั้นตรี - ชั้นโท - ชั้นเอก เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ โดยถือเอา “ชั้น” ที่สอบได้เป็นเกณฑ์

ปรากฏว่าเมื่อเลิกชั้นของบุคคลมากำหนดเงินเดือนตามตำแหน่งเช่นนั้นทำให้ ขัดข้องในทางราชการหลายประการ เช่น ๒

๑. ไม่สะดวกแก่การแต่งตั้งโยกย้ายหมุนเวียนข้าราชการ เพราะเมื่อกำหนดอัตราเงินเดือนไว้ประจำตำแหน่ง (แทนที่จะประจำตัวคน) เช่นนั้น บางครั้งมีความจำเป็นจะต้องย้ายข้าราชการในกรมเดียวกันจากตำแหน่งหนึ่งไปอีกตำแหน่งหนึ่ง แต่ทำไม่ได้ เพราะอัตราเงินเดือนไม่เท่ากัน ถ้าย้ายผู้นั้นจะถูกลดเงินเดือนดตำแหน่ง เมื่อตำแหน่งว่างลงก็ยากแก่การที่จะหาบุคคลที่มีอัตราเงินเดือนเท่ากันมาแต่งตั้ง
๒. ทำให้ข้าราชการมีทางเลื่อนตำแหน่งเลื่อนเงินเดือนน้อยลง เพราะอัตราเงินเดือนกำหนดไว้ประจำตำแหน่ง สับเปลี่ยนอัตรากันไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะนี้การเงินขาดแคลน

๒ คำอธิบายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนพุทธศักราช ๒๔๗๓ ของสำนักงานโฆษณาการ

งบประมาณที่ได้รับสำหรับเดือนเงินเดือนข้าราชการแต่ละกรมได้เพียง ๓ ใน ๔ เท่านั้น เมื่อไม่มีทางที่จะปรับเปลี่ยนหมุนเวียนอัตราว่างมาเดือนแทนกัน ก็ทำให้ข้าราชการได้เงินเดือนเดือนน้อยคน

โดยเหตุที่ระบบการกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๗๐ ขัดข้องในทางราชการดังกล่าวแล้ว จึงได้มีการแก้ไขเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ เติกระบบกำหนดเงินเดือนตามตำแหน่ง เปลี่ยนเป็นให้มีขั้นและอันดับเงินเดือน ให้เป็นขั้นประจำตัวบุคคล และให้อัตราเงินเดือนเป็น อัตราสากล เพื่อให้แต่งตั้งหมุนเวียนข้าราชการโดยให้อัตราเงินเดือนตามตัวบุคคล ไปได้ ซึ่งว่ากันว่าทำให้สะดวกแก่การปฏิบัติราชการขึ้นมาก

เมื่อพิจารณาจากประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้ว จะเห็นได้ว่าปัญหาเรื่องการเลิกชั้น ไม่ใช่ปัญหาที่จะตัดสินใจได้ง่ายๆ เพราะเป็นผลเกี่ยวพันไปถึงปัญหาอื่น ๆ อีกหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลิกชั้นเปลี่ยนมากำหนดเงินเดือนตามตำแหน่งจะเป็นการเปลี่ยนหลักการกำหนดคุณวุฒิของข้าราชการจากที่เคย “กำหนดคุณวุฒิสำหรับชั้น” มาเป็น “กำหนดคุณวุฒิสำหรับตำแหน่ง” และเป็นการเปลี่ยนหลักการจากที่เคยให้ข้าราชการเป็น Generalist มาให้เป็น Specialist ทั้งนี้จะเป็นผลให้:-

๑. บัณฑิตการเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการแต่ละคนให้แคบลง ข้าราชการจะมีทางได้เลื่อนตำแหน่งน้อย อาจทำให้ข้าราชการดี ๆ ท้อถอย
๒. หากคนมาดำรงตำแหน่งว่างยาก ในเมื่อยังมี Specialist ไม่พอ
๓. ขัดข้องในการแต่งตั้งหมุนเวียนข้าราชการเพื่อความเหมาะสม
๔. เกียรติภูมิ (Prestige) ของข้าราชการอาจลดลง ซึ่งจะทำให้หากคนดีมา

อยู่รับราชการยาก

ผลที่อาจเกิดขึ้นจากการเลิกชั้นดังกล่าวข้างต้น ล้วนแต่เป็นการเป็นทอนประสิทธิภาพของราชการทั้งสิ้น

เพราะฉะนั้น ปัญหาเรื่องการเลิกชั้น จึงเป็นปัญหาที่ควรจะได้พิจารณาถึงผลได้ผลเสียจากหลายแง่หลายมุมโดยรอบคอบ เพราะถึงอย่างไรก็ไม่มีความที่จะเลิก

“ชั้น” ไปโดยสิ้นเชิงได้ ถึงแม้จะเลิก “ชั้น” ประจำตัวคนแล้ว ก็ยังคงมีการแบ่ง “ชั้น” ของตำแหน่งอยู่นั่นเอง เช่น ตำแหน่งช่างก็ต้องแบ่งเป็น ช่างชั้น ๓—ชั้น ๒—ชั้น ๑ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอก็ต้องแบ่งเป็น ปลัดอำเภอจตุรดา, ปลัดอำเภอตรี, ปลัดอำเภอโท ซึ่งจะเรียกว่า “ชั้น ๓—ชั้น ๒—ชั้น ๑” หรือ “ชั้นจตุรดา—ชั้นตรี—ชั้นโท” หรือ “ชั้นต้น—ชั้นกลาง—ชั้นสูง” หรือจะเรียกอย่างไรก็ตาม ก็ยังคงเป็นการแบ่ง “ชั้น” อยู่นั่นเอง

ปัญหาที่แท้จริงไม่ได้อยู่ที่ “ควรเลิกชั้นหรือไม่” แต่อยู่ที่ “ควรแบ่งชั้น

อย่างไร” ที่แล้วมาเราต้องการให้ข้าราชการเป็น Generalist แต่งตั้งหมุนเวียนกันได้ทั่วไป จึงให้มีชั้นประจำตัวไว้ได้ถือเป็นหลัก เช่น โอนหรือแต่งตั้งนายทหาร นายตำรวจ หรือข้าราชการชั้นตรี ใดๆ ไปเป็นปลัดอำเภอ หรือนายตรวจภาษีก็ได้ แต่งตั้งหรือโอนนายทหาร นายตำรวจ ผู้พิพากษา หรือข้าราชการชั้นเอก ชั้นพิเศษใดๆ ไปเป็นทูต ก็ได้ ทั้งนี้โดยถือยศชั้นเดิมเป็นหลัก ถ้าเราเลิกชั้นประจำตัวข้าราชการเสียแล้ว เราจะเอาอะไรมาเป็นมาตรฐานว่าจะโอนหรือแต่งตั้งข้าราชการ คนใดไปดำรงตำแหน่งใดได้บ้าง สำหรับสหรัฐอเมริกาเขาไม่มีปัญหาเช่นนี้ เพราะเขาต้องการให้ข้าราชการเป็น Specialist เขาเขียนกำหนดคุณสมบัติสำหรับแต่ละชั้นของตำแหน่งไว้โดยชัดแจ้ง เขายอมรับการศึกษาและ experience ในการทำงานมาแล้วทั้งงานราชการและงานบริษัทเอกชน ว่าเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่ง ซึ่งได้กำหนดลงไว้สำหรับแต่ละชั้นของตำแหน่ง การบรรจุแต่งตั้ง โอน ย้าย และเลื่อนชั้นตำแหน่งของเขาจึงได้ถือเอา “คุณสมบัติของบุคคล” เป็นหลักเทียบกับ “คุณสมบัติที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่ง” ถ้าไม่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นก็แต่งตั้งไปไม่ได้ บางครั้งอาจถูกตดชนในเมื่อย้ายไปดำรงตำแหน่งที่ต้องการคุณสมบัติต่ำกว่า อเมริกันไม่ได้ถือเอา “ฐานะความเป็นข้าราชการเดิม” มาเป็นหลักในการบรรจุแต่งตั้ง โอน ย้าย ข้าราชการเหมือนอย่างของเรา ปัญหาจึงมีว่าควรหรือไม่ที่เราจะเปลี่ยนให้ข้าราชการเป็น Specialist อย่างสหรัฐอเมริกา ทั้งๆ ที่อเมริกันเองก็รู้สึกว่าเขาจะก้าวไกลเกินไปเสียแล้ว และกำลังคิดถึง Generalist อยู่ในขณะนี้ (ต่อฉบับหน้า)

กรุงเทพ ฯ
๑ พค. ๒๕๐๓

ระเบียบคลัง

โตท... วิเชียร ไม้เรียง อ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

กอบปัญหาสมาชิก

สมาชิกเลขที่ ๓๕๘ นราธิวาส ถามว่า

๑. นาย ก. ได้รับอนุญาตให้ลาโดยได้รับเงินเดือนเพียง ๕ ก.ย. ๒๕๐๒ ต่อจากนั้นเกิน ๓๒๐ วันแล้ว จึงเป็นวันที่ได้รับอนุญาตให้ลาได้โดยไม่มีเงินเดือน ต่อมาวันที่ ๓ ต.ค. ๒๕๐๒ ถึงแก่กรรมลง เช่นนี้จะเบิกเงินเดือนและเงินช่วยค่าทำศพให้นาย ก. ได้หรือไม่เพียงใด?

๒. บำนาญเก่า ๕๐ บาท เบิกได้ ๔๖๐ บาท แต่สมมุติว่าข้าราชการที่จะออกใหม่ เงินเดือน ๘๐๐ (เดิม ๓๐๐) ทำงาน ๒๕ ปีเต็ม ออกคิดตาม พ.ร.บ. บำนาญฯ จะได้บำนาญเพียง ๔๐๐ บาท ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น กฎหมายนั้นเห็นจะต้องแก้ไขด่วนไซ้ไหมครับ?

คำตอบ

๑. การพิจารณาว่าผู้ใดจะลาโดยมีเงินเดือนได้เพียงใดหรือไม่นั้นเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๘ ในกรณีนั้นเกิน ๓๒๐ วันแล้วก็ไม่มียกยติได้เงินเดือน

ส่วนการที่จะพิจารณาว่าข้าราชการ ถึงแก่กรรม จะมีสิทธิ ได้เงินเดือนในเดือนที่ถึงแก่กรรม และเงินช่วยเหลือค่าทำศพหรือไม่ นั้นต้องพิจารณาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือน ๑๓๑ พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๒๐ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า ข้าราชการประจำการตาย ให้จ่ายเงินเดือนสำหรับเดือนที่ตายนั้นให้ตลอดทั้งเดือน ๑๓๑

หลักพิจารณาในเรื่องนี้อยู่ที่ว่าถ้าผู้นั้นยังเป็น ข้าราชการประจำการอยู่ ย่อมได้สิทธิในเงินดังกล่าว ไม่ว่าจะอยู่ในระหว่างลาที่มีเงินเดือนหรือไม่มีเงินเดือนก็ตาม

ข้าราชการที่ถูกออกจากราชการไว้พ่วงก่อน หรือระหว่างพักราชการไม่ใช่ข้าราชการประจำการ

๒. ความเป็นธรรมของข้าราชการในสิทธิบำนาญนั้น มีหลักอยู่ว่าควรจะได้รับบำนาญตามอันดับแห่งเวตาราชการ ความจริงบำนาญ ๕๐ บาทมีใช้มาจากเงินเดือน ๓๐๐ บาทเดิมอย่างเดียว เงินเดือนเดิม ๕๐ บาท เวต ๕๐ บั๊กได้ ๕๐ บาทซึ่งจะได้ ๕๕๐ บาท ฯลฯ (ถ้าส่งด้อยให้ถามใหม่) สมาชิกเลขที่ ๒๒๓๐/๒๕๐๓ พังงา ถามว่า

เนื่องจากการเข้ามาสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนชั้นของข้าราชการพลเรือนในกรุงเทพฯ บางกรม กรมเจ้าสังกัดให้ถือเป็นกรมราชการ โดยให้เบิกค่าพาหนะเบียดยงและค่าเช่าที่พักจากทางราชการได้ เช่น กรมมหาดไทย กรมโลหกิจ กรมสรรพสามิต กรมบัญชีกลาง แต่บางกรมกรมเจ้าสังกัดไม่ให้ถือว่าเป็นราชการ ห้ามมิให้เบิกค่าพาหนะ เบียดยงและค่าเช่าที่พักจากทางราชการและให้ถือว่าเวลาที่เข้ามาสอบคัดเลือกดังกล่าววันเป็นวันลาเสียด้วย เช่นกรมศุลกากร

ขอเรียนถามว่า ทำไม และเพราะเหตุใด การปฏิบัติราชการดังกล่าวจึงไม่เหมือนหรือเป็นไปในแนวเดียวกันทั้ง ๆ ที่การเข้ามาสอบคัดเลือกของ ข้าราชการแต่ละกรม ได้ดำเนินการ ตามบทบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับเดียวกัน และการที่ปฏิบัติราชการในกรณีเดียวกันก็ยังไม่อยู่ในแนวเดียวกันเช่นนั้น ไม่ขาดความเสมอภาคหรือความยุติธรรมไปหรือ

คำตอบ

เป็นเรื่องของเจ้าสังกัดจะพิจารณาเห็นสมควร แต่น่าจะวางหลักได้ดังนี้ การสอบใด ๆ ซึ่งเป็นเรื่องส่วนตัวของข้าราชการผู้นั้น เช่นมาสอบครู ป.ม. หรือมาสมัครสอบแข่งขันชั้นตรีทั่วไป ควรจะต้องตามมาเอง แต่การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกซึ่งบางครั้งอาจจะต้องมีการเปิดอบรมขึ้นก่อน อย่างนี้เป็นเรื่องทางราชการต้องการคัดเลือกคนของตนเพื่อให้ทำงานในตำแหน่ง หรือความรับผิดชอบสูงขึ้นไป จึงมักจะใช้วิธีเรียกตัวเข้ามาราชการ
คุณหลอม ผลวิชา กรมศุลกากร ถามว่า

นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ลาพักผ่อน ๓ วัน และวันที่นาย ก. ลาพักผ่อนตรงกับวันศุกร์ (วันเสาร์และวันอาทิตย์หยุดราชการ) ในวันจันทร์ นาย ก. บังเอิญเกิดการเจ็บป่วยจึงได้ขอลาป่วยมีกำหนด ๓ วัน ทั้งสองกรณีที่นาย ก. ลาพักและลาป่วย ผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาอนุญาตแล้ว จึงมีปัญหว่า กรณีการลาเช่นนี้จะต้องถือว่าเป็นการลาติดต่อกันหรือไม่ เพราะตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๓๖ ระบุไว้ว่า "ถ้าวันลาหยุดราชการตกอยู่ในระหว่างกวดงวันลา ต้องนับวันลาหยุดราชการนั้นเป็น

วันลาด้วย" เช่นนี้จะต้องถือว่าเป็นวันลาติดต่อกัน และจะต้องนับวันเสาร์และวันอาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดราชการเข้าเป็นวันลาพักหรือลาป่วยก็ตาม และอีกประการหนึ่ง ถ้าถือไม่ได้เพราะนาย ก. มิได้ลาในเหตุอย่างเดียวกันซึ่งมีระยะเวลาต่อเนื่องกัน จะถือการนับวันลาเป็นลาพัก ๑ วัน และลาป่วย ๓ วัน ตามที่ผู้บังคับบัญชาได้อนุญาตไว้ จะเป็นการถูกต้องหรือไม่ และในกรณีเช่นนี้ได้เคยมีระเบียบหรือคำสั่งตั้งการไว้มีประการใดบ้าง

คำตอบ

ลาในประเภทเดียวกันและวันหยุดอยู่ระหว่างวันตามนับวันหยุดเป็นวันลาด้วย (โปรดย้อนขึ้นไปดูมาตรา ๓๕ ประกอบมาตรา ๓๖ ที่ถามมาด้วย) ลาพักก่อนวันหยุด ต่อมาลาป่วยในวันเปิดไม่นับวันหยุดเป็นวันลา

โปรดดูหนังสือเวียน กระทรวงการคลัง ซึ่งได้แจ้งมติ ค.ร.ม. ไปให้กระทรวงต่าง ๆ ทราบถึงกรมบัญชีกลางที่ ค. ๑๗๒๗/๒๔๗๗ ด.ว. ๒๗ ก.ค. ๒๔๗๗ ถึงกรมศุฎการเลขที่คงใกล้เคียงกัน

คุณโชติ โรจนนาค ศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ถามว่า

ถามว่า นาย ก. เข้าไปศึกษาเป็นนักเรียนนายร้อย จ.ป.ร. เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๔๖๒ และได้ขึ้นทะเบียนเป็นทหารประจำการเมื่อวันที่ ๓๓ กันยายน ๒๔๖๒ ปลดเป็นกองหนุนชั้นที่ ๓ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๖๔ ต่อมาลาออกจากโรงเรียนนายร้อยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๔๖๕ แล้วเข้ารับราชการเป็นนักเรียนตึกแพทย์ของกระทรวงเกษตรเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๔๖๕ ได้รับพระราชทานเงินเดือนในงบประมาณแผ่นดินเดือนละ ๓๕ บาท ขอรทราบว่า ระหว่างศึกษาและเป็นทหารประจำการอยู่ประจำการในโรงเรียนนายร้อย ๓ ปี จะนับเวลาราชการติดต่อกันกับเป็นนักเรียนตึกแพทย์ ซึ่งรับเงินเดือนในงบประมาณแผ่นดินเพื่อกำหนดบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่

คำตอบ

นับติดต่อกันไม่ได้เพราะลาออกต้องตัดเวลาราชการก่อนออกตามมาตรา ๓๐ (๓)

สมาชิกเลขที่ ๑๗๗๒/๒๕๐๓ ถามว่า

ขอเรียนถามว่า นาย ก. เป็นข้าราชการพลเรือน เริ่มรับราชการเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ ขณะรับราชการทางทหารระดมพลฝึกวิชาทหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ และต่อมาทางทหารระดมพลส่งไป

ราชการสงครามอินโดจีนฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ และต่อมาทางทหารระดมพลส่งไปราชการสงครามมหาบรูพาอาเซียตะวันออก เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๕ การไปราชการดังกล่าวจะมีสิทธิ์ได้รับบำเหน็จบำนาญเป็นท่ของคุณด้วยหรือไม่ ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด

คำตอบ

กรณีเช่นนี้ต้องส่งเรื่องราวและหลักฐานไปให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาให้

คุณอมร จันทรพิมพ์ อุปราชธานี ถามว่า

การนับเวลาราชการเป็นท่คุณในเมื่อมีประกาศกฎอัยการศึก ขอทราบว่

- ก. ต้องบันทึกเป็นลายตักษณ์อักษรไว้ในสมุดประวัติเป็นหลักฐาน หรืออย่างไร ถ้าจำเป็นต้องบันทึกไว้ จะต้องบันทึกข้อความว่อะไร ลงในช่องใดของสมุดประวัติ
- ข. หรือว่ เมื่อถึงคราวขณแบบ ต. ขอรับบำเหน็จบำนาญ จึงบันทึกลงในแบบ ต. โดย

ท่เดียว

คำตอบ

ควรบันทึกไว้ในสมุดประวัติในช่องใดก็แล้วแต่จะสะดวกเพื่อให้เป็นหลักฐานเท่านั้น เท่ที่พบ ๆ หมายเหตุในช่องราชการพิเศษ สำหรับแบบ ต. นั้นเมื่อบันทึกไว้ในสมุดประวัติแล้ว ในแบบ ต. ควรบันทึกไว้ด้วย

คุณสิงห์ วิริยะกาล ท่ว่าการอำเภอekinบุรี ถามว่า

ตมตติ นาย ก รับราชการเป็นนักการแผนกอัยการ เมื่อวันที่ ๓ ก.ย. ๒๔๖๗ จนถึงวันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๔๗๐ แล้วย้ายมารับราชการเป็นตำรวจอำเภอเมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๔๗๐ ถึงวันที่ ๓๐ พ.ย. ๒๔๗๗ และเมื่อวันที่ ๓ ธ.ค. ๒๔๗๗ ได้รับแต่งตั้งเป็นตมตติมหาดไทย จนถึงปัจจุบันตติตต่อกันเรื่อยมา ประสงค์จะลาออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ อยากทราบว่าจะมีสิทธิ์คำนวณบำเหน็จบำนาญตั้งแต่เริ่มรับราชการตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๔๖๗ ได้หรือไม่

คำตอบ

กรณีนี้ตติตต่อกันได้ แต่ต้องมีหลักฐานหรือสำเนาคำสั่งการย้ายหรือโอนส่งไปประกอบการพิจารณาพร้อมกับแบบ ต. ในเวลาขอรับบำเหน็จบำนาญด้วย

สมาชิกนทบุรี ถามว่า

๑. ชาวว่ากรมราชทัณฑ์เสนอโครงการขอปรับข้าราชการวิสามัญให้เป็นสามัญโดยให้รับเงินเดือนเท่าเดิมนี้ เรื่องนี้ทางสำนักงาน ก.พ. ได้ดำเนินการไปแล้วเพียงใด

๒. ข้าราชการที่มีอายุราชการ ๒ คน คือสามัญตอน ๓ วิสามัญตอน ๓ เมื่อรับราชการมาจนครบเกษียณอายุออกจากราชการ ยื่นแบบ ต. ขอรับเงินบำเหน็จอย่างเดียวยวบรวมกันในคราวเดียวได้หรือไม่

๓. ข้าราชการวิสามัญที่รับราชการมาจนครบเกษียณอายุ ออกจากราชการยื่นแบบ ต. ขอรับเงินบำเหน็จหรือทดแทนตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน ขอทราบว่า จะต้องเสียภาษีรายได้ตามประมวลรัษฎากรอีกหรือไม่

๔. อำนาจการรับเงินของกลางตาม ม. ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ ๒๔๗๘ เป็นอำนาจของใคร ถ้าหากเจ้าพนักงานเรือนจำจะใช้อำนาจตามมาตรานี้โดยรับเงินของกลางแล้วนำส่งคลังเป็นของแผ่นดินต่อไปจะชอบหรือไม่

คำตอบ

๑. ยังไม่มีเรื่องทาง ก.พ.

๒. ขอทราบก่อนว่าเป็นวิสามัญตอนก่อนหรือตอนหลัง และเป็นวิสามัญในฐานะอะไร

๓. เสีย แต่มีเกณฑ์คำนวณเป็นพิเศษ (ดูหนังสือกรมสรรพากรที่ ๔๓/๒๓๓๘ ๓.๑. ๒๗ ก.ย. ๒๔๗๕ ที่แนบมาด้วยนี้แล้ว)

๔. พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ กระทรวงการคลังและ ก.พ. ไม่ได้รักษาการ ต้องถามทางกรมราชทัณฑ์เอง

(ต่อหน้า 41)

กฎหมาย

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติโอนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร

ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติโอนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ไป
สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๒ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติโอน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และ
มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ม.” ประกอบด้วยนาย
กรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี (ถ้ามี) เป็นรองประธาน ประธานคณะกรรมการบริหารสภาการศึกษา
แห่งชาติ ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อธิการบดีทุกมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการ
สำนักงบประมาณ อธิบดีกรมบัญชีกลาง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และเลขาธิการสภาการศึกษา
แห่งชาติ เป็นกรรมการมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามความในกฎกระทรวงนี้

ให้เลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นเลขานุการของ ก.ม.”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนวันดี

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๓๓ วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๒๓ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในด้านงานปลัดกระทรวง

กระทรวงสาธารณสุข

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๐๖ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>
พยาบาลจัตวา	เสมียนพนักงาน
พยาบาลตรี	ประจำแผนก
สารวัตรอาหารและยาตรี	”
เภสัชกรตรี	”
พนักงานวิทยาศาสตร์	”
นายแพทย์ตรี	”
พนักงานการต่างประเทศตรี	”
พยาบาลโท	หัวหน้าแผนก
สารวัตรอาหารและยาโท	”
เภสัชกรโท	”
นายแพทย์โท	”
พนักงานการต่างประเทศโท	”
พนักงานกฎหมาย	”
นายแพทย์เอก	หัวหน้ากอง
เจ้าพนักงานกฎหมาย	”
นายแพทย์ตรวจการสาธารณสุขเขต	”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ต. ชนงวัชร์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๒๗ วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๐๓

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๒๔ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงบประมาณ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๒ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เทียบกับตำแหน่ง

พนักงานงบประมาณตรี
พนักงานงบประมาณโท

ประจำแผนก
หัวหน้าแผนก

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนวรรค์

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๓๐ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๓

แก้คำผิด

วารสารข้าราชการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 5 เดือนพฤษภาคม 2503 หน้า (๘) บรรทัดที่ ๒
คำว่า "สิบสี่" แก้เป็น "สิบแปด"

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๒๕ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมการฝึกหัดครู

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๗) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘๘ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดให้เทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ครูจัตวา	เสมียนพนักงาน	
ครูตรี	ประจำแผนก	
อาจารย์ตรี	”	
ครูโท	หัวหน้าแผนก	
อาจารย์โท	”	
ศึกษานิเทศก์โท	”	
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	”	
อาจารย์เอก	หัวหน้ากอง	
อาจารย์ใหญ่	”	โรงเรียน ในฐานะหัวหน้ากอง
ศึกษานิเทศก์เอก	”	
หัวหน้าสำนักงานอธิการวิทยาลัย	”	สำนักงานวิทยาลัย ในฐานะหัวหน้ากอง
เลขาธิการกรม	”	สำนักงานเลขาธิการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	”	
ผู้อำนวยการชั้นพิเศษวิทยาลัยครู	ผู้อำนวยการกอง	วิทยาลัยครู ในฐานะผู้อำนวยการกอง
รองศาสตราจารย์	”	
ศาสตราจารย์	รองอธิบดี	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนerva

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๒๒๖ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมโรงงานอุตสาหกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๕๓ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
ช่างจั่ว	เสมียนพนักงาน	
พนักงานตรวจบัญชีตรี	ประจำแผนก	
ช่างตรี	”	
นายช่างตรี	”	
นักอุตสาหกรรมตรี	”	
พนักงานตรวจบัญชีโท	หัวหน้าแผนก	
นายช่างโท	”	
นักอุตสาหกรรมโท	”	
ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	”	
ผู้ช่วยเลขานุการกรม	”	
พนักงานตรวจบัญชีเอก	หัวหน้ากอง	
นายช่างเอก	”	
เลขานุการกรม	”	สำนักงานเลขานุการกรม ในฐานะหัวหน้ากอง

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนerva

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๓๐ วันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๐๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการจ้าง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการจ้าง จึงได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๕ การจ้างโดยวิธีสามัญ ได้แก่การจ้างคราวหนึ่งภายในวงเงินเล็กน้อยและแบ่งออกเป็น ๓ วิธี คือ

(๑) จ้างโดยตกลงราคา สำหรับการจ้างคราวหนึ่งซึ่งมีค่าจ้างไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

(๒) จ้างโดยสืบราคา สำหรับการจ้างคราวหนึ่ง ซึ่งมีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐

บาท

(๓) จ้างโดยกำหนดราคา สำหรับการจ้างซึ่งอาจแบ่งงานออกได้เป็นส่วน ๆ และคำนวณค่าจ้างได้ตาม
ส่วนแห่งงานนั้น ทั้งนี้ภายในวงเงินดังกล่าวใน (๑) และ (๒)”

๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้
ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ การจ้างโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่การจ้างคราวหนึ่ง ซึ่งมีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความ

ต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ การจ้างโดยวิธีพิเศษ ได้แก่การจ้างคราวหนึ่ง ซึ่งมีค่าจ้างเกินกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท แต่จะใช้วิธีสามัญ
หรือวิธีประกวดราคาไม่ได้ผลดี ให้กระทำได้เฉพาะกรณีต่อไปนี้

(๑) เป็นงานที่ต้องการช่างผู้มีฝีมือจริง ๆ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ

(๒) มีผู้ชำนาญในกิจการนั้นน้อยราย

(๓) เป็นงานที่ต้องการให้กระทำโดยรีบด่วนเป็นพิเศษ ถ้าจ้างโดยวิธีสามัญหรือวิธีประกวดราคา จะเป็น

การล่าช้าไม่ทันการ”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ต. ชนวรวิชัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ระเบียบนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖ ตอนที่ ๓๗ วันที่ ๓ พ.ค. ๒๕๐๓

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๓

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการพัสดุ จึงได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ การซื้อพัสดุโดยวิธีสามัญ ได้แก่การซื้อคราวหนึ่งซึ่งมีราคาเล็กน้อยมี ๒ วิธี คือ

(๑) ซื้อโดยไม่สืบราคา สำหรับการซื้อคราวหนึ่ง ซึ่งมีราคาไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

(๒) ซื้อโดยสืบราคา สำหรับการซื้อคราวหนึ่งซึ่งมีราคาเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท”

๒. ให้ยกเลิกความในข้อ ๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๗ การซื้อพัสดุโดยวิธีประกวดราคา ได้แก่การซื้อคราวหนึ่งซึ่งมีราคาเกินกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท”

๓. ให้ยกเลิกความในข้อ ๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๘ การซื้อพัสดุโดยวิธีพิเศษ ได้แก่การซื้อคราวหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่จะใช้วิธีสืบราคาหรือประกวดราคาไม่ได้ผลดี ให้กระทำได้เฉพาะกรณีต่อไปนี้

(๑) เป็นสิ่งของที่มีขายเฉพาะแห่ง

(๒) เป็นสิ่งของขายทอดตลาด

(๓) เป็นสิ่งของที่ต้องซื้อเร่งด่วน หากล่าช้าอาจเสียหายแก่ราชการ

(๔) เป็นสิ่งของเพื่อใช้ราชการลับ ซึ่งจะใช้วิธีซื้อโดยกรรมการดังกล่าวในข้อ ๑๕

(๕) เป็นสิ่งของที่ต้องการให้ซื้อในราคาถูก โดยซื้อตรงจากต่างประเทศ”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๓

จอมพล ถ. ชนวรรค์

นายกรัฐมนตรี

สำนักงานนายกรัฐมนตรี

๑๘ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง แจ้งการติดต่อราชการ

เรียน ปลัดกระทรวงทุกกระทรวง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานนายกรัฐมนตรี ที่ น.ว. ๓๔/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๐๒

ตามหนังสือที่อ้างถึงข้างต้น แจ้งเรื่องการติดต่อราชการระหว่างสำนักงานนายกรัฐมนตรี กับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ นั้น บัดนี้มีการเปลี่ยนแปลงในสำนักงานนายกรัฐมนตรี โดยมีสำนักงานปลัดสำนักนายกฯ และมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่ปลัดกระทรวงโดยตรง จึงจำเป็นต้องแก้ไขระเบียบการติดต่อ ให้เป็นดังต่อไปนี้

๑. ราชการในระดับรัฐมนตรี ทำเป็นหนังสือรัฐมนตรีลงนามถึงนายกรัฐมนตรี
๒. ราชการในระดับปลัดกระทรวง ทำเป็นหนังสือปลัดกระทรวงลงนามถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. ราชการของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ที่ติดต่อโดยเฉพาะกับสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี สำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี สำนักงบประมาณ หรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะทำเป็นหนังสือรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม หรือเทียบกรมถึงเลขาธิการสำนักทั้ง ๔ นั้น โดยตรงก็ได้
๔. ราชการในระดับกรม ปลัดกระทรวงหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบกรม มีหนังสือถึงหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานนายกรัฐมนตรีโดยตรง
๕. ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีมีบัญชาเป็นพิเศษให้ ปลัดบัญชาการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการ หรือหัวหน้าส่วนราชการใด ๆ ในสำนักงานนายกรัฐมนตรี มีหนังสือถึงรัฐมนตรีในเรื่องหนึ่งเรื่องใด รัฐมนตรีจะตอบตรงไปยังนายกรัฐมนตรี หรือตอบไปยังผู้รับบัญชาให้นำเรียนนายกรัฐมนตรีก็ได้

จึงขอเรียนมา เพื่อโปรดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
พ.ช. หดวงวิศิษฐาตการ
ปลัดบัญชาการสำนักนายกรัฐมนตรี

(ดำเนินา)

ที่ ๕๓/๒๓๘๘

กรมตำรวจ

วันที่ ๒๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๕

เรียน พระยาไชยยศสมบัติ อธิบดีกรมบัญชาตกลาง

ได้รับหนังสือที่ ๖๖๓/๓๐๓๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ว่าเงินบำเหน็จของนาย เอ.ซี. เบดีย์ ข้าราชการในกรมมหาดวิทยาลัย ซึ่งตามสัญญาจ้างเขาพึงได้รับเงินบำเหน็จโดยคิดจาก วันราชการตั้งแต่เดือน รอม ๕ ปี เป็นเงิน ๗,๘๐๐ บาท และในการคำนวณเงินบำเหน็จนี้ ได้เอา วันราชการซึ่งเป็นค่าจ้างแรงงานในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ เข้าไปบวกผลสัมด้วยอีก ๓ เดือน ๓๘ วัน จึงครบ ปีหนึ่ง เจ้าคุณจึงอยากทราบว่าจะเงินบำเหน็จรายนกรมบัญชาตกลางควรจ่ายให้เต็มจำนวนหรืออย่างไร

ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินเดือนมาตรา ๘ เงินบำเหน็จรายน จะต้องเสียภาษีแต่เฉพาะที่เป็นค่าจ้างแรงงาน ส่วนที่ได้ทำภายหลัง ใช้พระราชบัญญัติ เท่านั้น กรม ตำรวจจึงเห็นควรหักค่าภาษีจากเงินบำเหน็จส่วนที่เป็นค่าจ้าง แรงงาน ในระยะเวลาภายหลังวันใช้ พระราชบัญญัติ คือ ๓ เดือน ๓๘ วัน

แต่การคำนวณจำนวนเงินค่าภาษี ควรรวมเงินบำเหน็จสำหรับเวลา ๓ เดือน ๓๘ วันนั้น เข้ากับเงินเดือนที่เขาได้รับในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ด้วย แล้วจึงหักค่าภาษีได้ตามอัตราในบัญชีต่อท้าย พระราชบัญญัติ

โอกาสนี้ ขอแสดงความนับถือมายังเจ้าคุณ
หม่อมเจ้า วิวัฒน์ไชย
อธิบดีกรมตำรวจ

ปัญหา: เบียบข้าราชการพลเรือน

โดย.... ประวิณ ๓ นคร หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

□

ปัญหาพิเศษ

๔๔๐. ถาม ปลัดกระทรวงมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนแต่เฉพาะสำหรับข้าราชการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงเท่านั้น หรือมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการในกรมอื่น ๆ ที่สังกัดในกระทรวงนั้นได้ด้วย

ตอบ ปลัดกระทรวงมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการตั้งแต่ชั้นเอกลงมาที่กระทำผิดวินัยในกรมต่าง ๆ ที่สังกัดอยู่ในกระทรวงนั้นได้ด้วย (มติ ค.ร.ม. ตามหนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ ๖๐๐๑/๒๕๐๐ ต.ว. ๒ ก.ค. ๒๕๐๐)

๔๔๑. ถาม ข้าราชการพลเรือนผู้หนึ่ง ได้ถูกตำรวจจับกุมในกรณีต้องหาว่าลักทรัพย์หรือรับของโจร ผู้รับสารภาพ กรมเจ้าสังกัดจึงได้มีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการพิจารณา ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๐๒ ต่อมาทางสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ความว่า ผู้นั้นเป็นโรคจิต เนื่องจากพิษสุราเรื้อรัง และได้กระทำความผิดลงไปในขณะที่ไม่สำราญโรคชอบ ควรได้รับยกเว้นโทษตามกฎหมายอาญา จึงตั้งไม่ฟ้องคดีจึงหวัดได้ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยแล้ว มีความเห็นว่าไม่ควรมีความผิดทางวินัย แต่ควรให้ให้ออกจากราชการฐานขาดคุณสมบัติแห่งการเป็นข้าราชการ เนื่องจากเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง ดังนี้

๑. การที่กรมเจ้าสังกัดตั้งให้ผู้นั้นออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการพิจารณาตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ภายหลังจาก

ปรากฏว่าไม่มีกรณีที่จะต้องลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก เพราะเหตุกระทำผิด หรือให้ออกเพราะมีมรดกหรือมัวหมองแล้ว จังหวัดจะอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ตั้งให้ผู้นั้นออกจากราชการไปเลย โดยไม่ต้องให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการเสียก่อนตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จะชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๒. การตั้งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จะตั้งให้ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ตั้งให้ออกไว้ก่อนตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ จะได้หรือไม่

ตอบ ๑. กรณีผู้บังคับบัญชาตั้งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้โดยไม่ต้องตั้งให้กลับเข้ารับราชการอีก เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติมาตั้งแต่วันที่กระทำผิดแล้ว

๒. ผู้บังคับบัญชาตั้งให้ผู้นั้นออกจาก ราชการ ย้อนหลังไป ถึงวันที่ตั้งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการพิจารณาตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ได้ เพราะปรากฏว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติมาตั้งแต่วันที่ทำความผิดแล้ว และในวันตั้งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ผู้นั้นยังขาดคุณสมบัติอยู่

(มติ ก.พ. ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ถึงกระทรวงการคลังที่ กค. ๓๒๑๑๐/๒๕๐๓ ต.ว. ๒๔ พ.ค. ๒๕๐๓)

ปัญหาสมาชิก

คุณพิศิษฐ์ นิลัมภชาติ โรงพยาบาลจังหวัดศรีสะเกษ ถามว่า

๑. การตากคนตะอย่างจะนับเป็นการตาคิดต่อกันหรือไม่ ข้าราชการจังหวัดศรีสะเกษขอตก กิจ ๓ วัน ในวันที่ ๓๑ ธ.ค. ๒๕๐๒ เดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่ ครั้นวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๐๓ ได้ โทรเลขตาม้วย ๓ วันจากจังหวัดเชียงใหม่ ๓ วันนั้นจะนับต่อเนื่องเป็นวันที่ ๑,๒, และ ๓ ม.ค. ๒๕๐๓ (หยุดวันปีใหม่และเสาร์อาทิตย์) หรือเป็นวันที่ ๔,๕, และ ๖ ม.ค. ๒๕๐๓ และจะถือว่าเป็นการตาค้าง เคียงวัดคิดต่อกันหรือตาคนละครึ่ง

๒. ข้าราชการที่ได้รับเลื่อนชั้นตาม ม. ๖ แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๒ นั้น จะต้องออกคำสั่งแต่งตั้งตามความใน ม. ๕๘ และ ม. ๖๖ แห่ง พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๘ ด้วยหรือไม่

คำตอบ

๑. คำตอบใน "ปัญหาคลัง" ที่ตอบคุณหลอม ผลวิชา ซึ่งลงในวารสารข้าราชการฉบับเดียวกันนี้

๒. ไม่ต้องออกคำสั่งเลื่อนชั้น เพราะได้เลื่อนตามกฎหมายแล้ว แต่จะต้องออกคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามที่ได้อเลื่อนชั้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในทางทะเบียนประวัติและการเบิกจ่ายเงินเดือน กับทั้งในการที่ใ้รับการเลื่อนชั้นเช่นนี้ ตามปกติก็จะต้องได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าซึ่งจำเป็นจะต้องมีการออกคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ตั้งชั้นอยู่แล้ว

สมาชิก กรมทางหลวงแผ่นดิน ถามว่า

ผมใคร่ขอเรียนถามปัญหาบางประการเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือนฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งเริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒

๑. ผมกลับจากต่างประเทศและเริ่มเข้ารับราชการเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ ในอัตรา ๓๖๐ บาท และค่าวิชา ๓๐๐ บาท หลังจากผ่านการเป็นข้าราชการชั้นตรีวิสามัญชั่วคราว, วิสามัญทดลอง, ตามัญญาแล้ว ๓ ปี ๘ เดือน และผ่านการสอบขั้นโทแล้ว จึงได้รับแต่งตั้งเป็นชั้นโทชั้น ๒๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒

ดังนั้นแล้วอายุการเป็นชั้นโทของผมจะครบ ๓ ปี เพื่อมีสิทธิสอบชั้นเอกได้เมื่อใด จะนับตามกฎหมายเก่าที่ครบ ๓ ปี เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๕ แต่ถ้าจะนับตามกฎหมายใหม่ก็ครบ ๓ ปี เมื่อวันที่ ๓๓ มกราคม ๒๕๐๔

ควรจะนับตามกฎหมายใหม่ถูกต้องไหม เพราะมีฉะนั้น นาย ก. ซึ่งกลับมาเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ที่หลังผม ๓ ปี ๘ เดือน ก็จะมีอายุการเป็นชั้นโท ๓ ปี ได้เรียกผมในปลายเดือนตุลาคม ๒๕๐๕ และมีสิทธิสอบชั้นเอกพร้อมกัน ทั้ง ๆ ที่กลับมาที่หลังผมถึง ๓ ปี ๘ เดือน

๒. เมื่อผมได้รับแต่งตั้งเป็นชั้นโทเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๐๒ นี้ การขอเลื่อนชั้นเงินเดือน

ของ ผม ในกรณีปกติ จะถือตามกฎหมายเก่าหรือไม่ เพราะถ้าถือตามกฎหมายเก่าผมเป็นชนโท
ไม่ถึง ๓ ปี ก็ไม่ได้ขึ้นเงินเดือน ตั้งแต่ปี ๒๕๐๓ ต้องรอไปต้นปี ๒๕๐๔

คำตอบ

๑. เป็นชนโทครบ ๓ ปี วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๕ (กฎหมายใหม่มีผลย้อนหลัง)
๒. ต้องถือตามการบรรจุหรือเลื่อนชั้น เมื่อเลื่อนชั้น ๓๐ ต.ค. ๒๕๐๒ ก็ยังไม่ครบ
๓ ปี ในวันที่ ๓ ม.ค. ๒๕๐๓ จึงเลื่อนเงินเดือนในกรณีปกติในปี ๒๕๐๓ ไม่ได้

คุณกำจัด ภูเพ็ชร ถามว่า

ครูประชาบาลหญิงซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้ขอย้ายติดตามสามีจากจังหวัดหนึ่ง
ไปยังอีกจังหวัดหนึ่ง กตงปี ๒๕๐๓ การพิจารณาความดีความชอบในปี ๒๕๐๐ ซึ่งพิจารณาใ
ปี ๒๕๐๓ ปรากฏว่าไม่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือนทั้ง ๆ ที่เงินเดือนไม่ติดอันดับ (เงินเดือนชั้นจตุ
๘๐ บาท ขณะนั้น) ครั้นในปี ๒๕๐๒ ซึ่งได้พิจารณาความชอบของปี ๒๕๐๓ ซึ่งกำลังดำเนินการขอ
ย้ายติดตามสามีไม่เสร็จก็ไม่ได้เลื่อนขึ้นเงินเดือนอีก โดยทางแผนกศึกษาจังหวัดเดิมอ้างว่ากำลังขอ
ย้ายไปสังกัดจังหวัดใหม่ และแล้วในเดือนเมษายน ๒๕๐๒ ได้รับคำสั่งจากกรมสามัญศึกษาให้ย้าย
ไปยังจังหวัดใหม่ได้ และก็ได้นำปฏิบัตรราชการในปลายเดือนเมษายน ๒๕๐๒ แต่ปรากฏว่าในการ
พิจารณาเงินเดือนปี ๒๕๐๓ ซึ่งพิจารณาความดีความชอบของปี ๒๕๐๒ ไม่ได้รับการเลื่อนโดยทาง
แผนกศึกษาจังหวัดใหม่ อ้างว่า มารับราชการจังหวัดนี้ไม่ถึงปี เป็นอันว่า ๓ ปีไม่ได้เงินเดือน ขอ
ถามว่า

๑. ข้ออ้างของเจ้าหน้าที่แผนกศึกษาธิการที่ว่า ไม่ได้รับการพิจารณาเพราะย้ายมาไม่ครบ
๒ ปี ถูกหรือผิด ผมว่าผิดและเป็นกรอย่างขอไปที
๒. เงินซองสำหรับเลื่อนเงินเดือนของครูผู้นับใหม่ ซึ่งผมเข้าใจว่ามี แต่เอาไปให้
คนอื่น
๓. ครึ่งหนึ่งครูผู้นเคยย้ายไปอยู่จังหวัดยะรังเขาไม่ครบปี แต่ได้รับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน
แต่ทำไมมาบัดนี้ ข้าราชการครู คนเดียวกัน ทางแผนกศึกษาจึงมีหลักการพิจารณาดังนั้น
๔. ข้าราชการครู ก็เป็นข้าราชการประเภทหนึ่งใน ๘ ประเภทของข้าราชการพลเรือนทำไม

ข้าราชการครูจึงได้รับการพิจารณาผิดแผกแตกต่างกับข้าราชการพลเรือนประเภทอื่น หรือข้าราชการครูผู้ถูก หักเงินเดือนนอกเหนือไปอีก ถ้ามีขอทราบด้วย

คำตอบ

๑. ข้ออ้างไม่ถูก การย้ายอย่างนี้ถือว่าครบปี โดยนับต่อกันได้แต่ต้องถามจังหวัดเดิมถึงความดีความชอบทางจังหวัดเดิมตั้งแต่ต้นปีมาด้วย

๒. ขนึ่งเป็นเงินรวมเป็นยอดมา ไม่ใช่เฉพาะของใคร เขาเอาไปให้คนอื่นก็ได้ ข้อสำคัญอยู่ที่ว่าเรามีความดีความชอบที่จะเลื่อนเงินเดือนหรือเปล่า

๓. ไม่ใช่หลักการ แต่เป็นข้ออ้างในการพิจารณาความเหมาะสมมากกว่า

๔. ข้าราชการครู ครูผู้ควบคุมระเบียบ ส่วนข้าราชการอื่น ก.พ. ควบคุมระเบียบต่างกันเท่านั้น ส่วนตัวระเบียบใหญ่ออกไปจาก ก.พ. เป็นระเบียบเดียวกันนั่นเอง

คุณอะไร คงพันธ์ ถามว่า

ตามหนังสือ คำถาม—แนวตอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ รวบรวมโดย นายประวิทย์ ณ นคร หน้า ๕๐ ข้อ ๘๘ ถาม “ให้ออกเป็นโทษผิดวินัยหรือไม่”

แนวตอบ “ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ให้ออกฐานกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๐ เท่านั้นที่เป็นโทษผิดวินัย ๑ ต ๑” ผมจึงได้ดู พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๘๐ แล้ว มีในวรรคสามว่า “การตั้งให้ออกจากราชการตามความในมาตรา ๘๐ ให้ออกเป็นกรณีที่มีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ” ดังนี้ จึงขอถามว่า จะถือเป็นความผิดวินัยตามแนวตอบ หรือจะไม่ถือเป็นผิดวินัยตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗

คำตอบ

ให้ออกตามมาตรา ๘๐ เป็นโทษผิดวินัยตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ส่วนความในวรรค ๓ นั้น บัญญัติไว้เพื่อให้ออกเป็นกรณีที่มีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีผิดวินัยตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญบัญญัติว่า ผู้ถูกตั้งให้ออกจากราชการที่จะรับบำเหน็จบำนาญได้ต้องถูกตั้งให้ออกโดยไม่มีผิดวินัย กรณีตามมาตรา ๘๐ เป็นคำสั่งให้ออกโดยมีความผิดตามความหมายใน พ.ร.บ. ระเบียบ

ข้าราชการพลเรือน แต่เพื่อให้รับบำเหน็จบำนาญได้ กฎหมายจึงให้ถือว่าเป็นคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิดตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ โปรดตั้งเกณฑ์ว่ากฎหมายให้ถือว่าเป็นคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิดตาม พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญเท่านั้น แต่คงยังเป็นการงงโงงให้ออกเพราะมีความผิดตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนอยู่ เช่น ยั้งขาดคุณสมบัติในการเข้ารับราชการเป็นต้น

สมาชิก เล่มที่ ๒๔๐๙/๒๕๐๒ ถามว่า

ปรากฏว่ากรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ทำการสอบคัดเลือกพนักงานคูเงินจัตวาเพื่อเดือนชนเป็นพนักงานคูเงินตรี ได้โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน วิชาที่สอบก็ไม่มีภาษาอังกฤษ และผู้สมัครสอบคัดเลือกก็เป็นข้าราชการสังกัดกรมบัญชีกลางเท่านั้น กรมมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย ทำการสอบคัดเลือกปลัดอำเภอจัตวา เพื่อเดือนชนเป็นปลัดอำเภอตรี และผู้สมัครสอบคัดเลือกก็เป็นข้าราชการสังกัดกรมมหาดไทยเท่านั้น

จึงขอเรียนถามว่า ทำไมจึงมีการสอบคัดเลือกได้ อาศัยเหตุผลอะไรบ้าง กระทรวงทบวงกรมอื่นทำไมจึงมีแต่การสอบแข่งขันอย่างเดียว ถ้ากระทรวงทบวงกรมอื่นจะเปิดการสอบคัดเลือกจะได้หรือไม่ ถ้าได้ จะดำเนินการขออย่างไรบ้าง และในการสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกเพื่อเดือนชนเป็นชนตรี บางกรมก็สอบที่กรม บางกรมก็สอบที่ภาค บางกรมก็สอบที่จังหวัด ทำไมไม่ถือปฏิบัติเหมือนกัน

คำตอบ

การสอบคัดเลือกของกรมบัญชีกลาง และกรมมหาดไทย นั้น เป็นกรณีพิเศษ ตามพระราชกฤษฎีกาซึ่งออกตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ทั้งนี้เพราะเขาต้องการผู้ที่มีความชำนาญงานในทางนี้ โดยเฉพาะมาเป็นเวลานานพอสมควร จึงมิได้เปิดสอบแข่งขันทั่วไป กระทรวงอื่นจะให้มีการสอบคัดเลือกอย่างหนักได้ถ้ามีเหตุพิเศษและขอออกเป็นพระราชกฤษฎีกาแล้ว

สถานที่สอบจะจัด ให้มีที่ใดก็ยอมแล้วแต่ความสมควรและเหมาะสมเป็นกรณี ๆ ไป

คุณวินัย แสงจันทร์พิชัย ถามว่า

- ๑. พนความรู้ของผู้มีสิทธิสมัครสอบชั้นตรีทำไมกำหนดว่าถ้าเป็น ข้าราชการทหารหรือตำรวจต้องจบประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปลาย แต่ถ้าเป็นข้าราชการพลเรือน พนักงานเทศบาลและ ข้าราชการตุลาการไม่บังคับว่าต้องจบประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปลาย ทำไมจึงไม่เหมือนกัน
- ๒. ทำไมจึงออกพระราชกฤษฎีกาบรรจุในเหตุพิเศษมากจนทุกกระทรวงทบวงกรม อันเป็นการปิดประตูข้าราชการกระทรวงอื่นที่จะมาสอบแข่งขันชั้นตรี

คำตอบ

๑. ข้าราชการชั้นตรีต้องการพนความรู้ทางหนังสือ และความรู้สามัญทั่วไปพอสมควร เพราะจะต้องใช้ "หัว" ในการทำงานด้วยความคิดของตัวเอง ต้องตัดสินใจและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตัวเอง ไม่ใช่ทำงานตามแบบหรือตามคำสั่งเหมือนอย่างเสมียน เพราะฉะนั้นจึงต้องกำหนดพนความรู้ของผู้มีสิทธิสมัครสอบชั้นตรีไว้อย่างต่ำประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปลาย หรือเทียบเท่า และต้องมี experience ในการทำงานมาแล้ว ๕ ปี หรือต้องได้ปริญญา หรืออนุปริญญา ถ้ารับ ข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ข้าราชการธุรการสามัญชั้นจัตวา ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยข้าราชการฝ่าย ตุลาการ และพนักงานเทศบาลสามัญนั้น มีพนความรู้ประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปลายอยู่แล้ว เพราะตอนจะเข้ามาเป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลสามัญชั้นจัตวานั้น กฎหมายว่าด้วยกาานั้น กำหนดพนความรู้ว่าต้องจบประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาคอนปลายหรือเทียบเท่าอยู่แล้ว จึงไม่ต้อง เขียนบังคับไว้ในกฎ ก.พ. ว่าด้วยพนความรู้ของผู้มีสิทธิสมัครสอบชั้นตรีอีก ส่วนข้าราชการตำรวจ และทหาร ตอนจะเข้าเป็นตำรวจหรือทหาร ไม่ได้มีบังคับพนความรู้ไว้ว่าต้องจบประโยคมัธยม วิสามัญศึกษาหรือเทียบเท่า จึงต้องเขียนบังคับไว้ในกฎ ก.พ. กำหนดพนความรู้ของผู้สมัครสอบชั้น ตรีด้วย

๒. ที่ต้องออกพระราชกฤษฎีกา บรรจุในเหตุพิเศษนั้น เพราะเขาต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญในทางนั้นโดยเฉพาะ และไม่มีสำนักศึกษาสำหรับวิชานั้นๆ สำหรับผู้ประสงค์จะสมัครสอบ แข่งขันชั้นตรี ก็มีตำแหน่งธุรการทั่วไปเบ็ดเสร็จสมัครสอบอยู่มากแล้ว

พระภิกษุสังัด บางจริง ถามว่า

๑. ตามที่ ก.พ. ได้อนุมัติให้ผู้ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการบัญชีชั้น Associate ของ ร.ร. กรุงเทพมหานครวิทยาลัย เข้ารับราชการในล่งนราชการพลเรือนที่ใช่วชาชีพได้ ชั้นจตุราธิบดี ๒ ชั้น ๖๐ บาท นั้น การกำหนด ชั้นอันดับชั้น ก.พ. ถือตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๘ (๒๕๑๗) หรืออย่างใด และประกาศนียบัตรการบัญชีชั้นอื่น ๆ ของ ร.ร. กรุงเทพมหานครวิทยาลัยอีกหลายชั้น เช่น ชั้น Fellow ชั้นตรวจบัญชี A.C.A.T. และชั้นปริญญา ABI. แต่ละชั้น ก.พ. ได้อนุมัติให้บรรจุใน ชั้น อันดับ และชั้นใด อย่างไรหรือไม่

๒. สมมุติว่ากรมหนึ่ง ๆ เปิดรับสมัครสอบคัดเลือก พนักงานบัญชีจตุราธิบดี ชั้น ๖๐ บาท จากผู้สำเร็จพาณิชยการ ดังนั้น ผู้สำเร็จชั้น Associate จาก ร.ร. กรุงเทพมหานครวิทยาลัย จะมีสิทธิสมัครสอบหรือไม่ โดยที่กรมนั้น ๆ มิได้ระบุไว้ว่า "หรือประกาศนียบัตรอื่นที่เทียบเท่า" ไว้ด้วย

คำตอบ

๑. บัญชีชั้น Associate ของ ร.ร. กรุงเทพมหานครวิทยาลัย บรรจุตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๒๒ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ส่วนชั้นสูงกว่านั้น ก.พ. ยังไม่ได้รับรอง

๒. ถ้าระบุชัดว่าต้องการผู้สำเร็จพาณิชยการ และไม่ระบุประกาศนียบัตรอื่นที่เทียบเท่าไว้ด้วยก็ไม่มสิทธิสมัคร

สมาชิกเลขที่ ๒๐๕๙/๒๕๐๒ บุรีรัมย์ ถามว่า

๑. ข้าราชการทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานเอนการพนันไฟ และประพฤติคนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าทราชการหลายประการ จึงได้ตั้งกรรมการสอบสวน ผลของการสอบสวนเห็นสมควรลงโทษให้ออกจากราชการ จึงได้นำเสนอที่ประชุม ข.ก.พ. จังหวัดเพื่อพิจารณา อ.ก.พ. จังหวัดได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นสมควรลงโทษให้ออกจากราชการ ตามมาตรา ๓๗ และ ๓๘ ฐานประพฤติคนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และฐานมึมตทินมัวหมองเอนการพนัน

ขอเรียนถามว่า เวลาออกคำสั่งให้ออกจากราชการ จะอ้างมาตราทั้ง ๒ นี้ (๓๗-๓๘) ใช้บังคับ จะถูกต้องหรือไม่ เพราะ อ.ก.พ. จังหวัดลงความเห็นอย่างนั้น หรือการให้ออกจากราชการต้องอ้างเฉพาะมาตราใดมาตราหนึ่งมาใช้บังคับเพียงมาตราเดียว

๒. การพิจารณาตงโทษข้าราชการ จังหวัดเห็นสมควรตงโทษให้ออกจากราชการ เนื่อง จากกระทำผิดวินัย จึงได้นำเสนอที่ประชุม อ.ก.พ. จังหวัด ที่ประชุมตงมติว่ายังไม่ควรที่จะตงโทษหนักถึงให้ออกจากราชการ จึงเห็นควรตงโทษตงเงินเดือนผู้กระทำผิด ๑ ชั้น

๓. อ.ก.พ. จังหวัดมีอำนาจที่จะตงความเห็นให้ตงโทษตงเงินเดือนข้าราชการหรือตงโทษอย่างอื่นได้ด้วยหรือไม่ นอกจากไล่ออก, ปลดออก, ให้ออกจากราชการ

คำตอบ

๑. ย่าง ม. ๓๗ ก็พอแล้ว นำ ม. ๓๘ มาอ้างไม่ได้ เพราะ ม. ๓๘ ใช้เฉพาะกรณีมีมตทินหรือมีหมอง ซึ่งไม่สมควรไว้วางใจให้อยู่ในราชการต่อไป ม. ๓๘ เหมาะสำหรับกรณีมีมตทินหรือมีหมองในข้อหาว่าทุจริตต่อหน้าที่มากกว่าอย่างอื่น ส่วนกรณีที่ถาม ตามการพิจารณาเชื่อว่าทำผิดจริง จึงได้พิจารณาไปในทางประพฤตินไม่เหมาะสม ไม่ใช่กรณีมีมตทิน หรือมีหมองตาม ม. ๓๘

๒. อ.ก.พ. จังหวัดมีอำนาจที่จะไม่อนุมัติให้ข้าราชการออกจากราชการได้ ส่วนการที่จะตงโทษ ตงเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ อยู่ในอำนาจของผู้บังคับบัญชา แต่ อ.ก.พ. จังหวัดก็อาจแนะนำได้

๓. โทษอย่างอื่นไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายให้ตงเสนอ อ.ก.พ. จังหวัด แต่จะนำเข้าเสนอเพื่อปรึกษาหารือก็ได้

สมัชชิกผู้หนึ่ง ถามว่า

ข้าราชการพลเรือนสามัญคนหนึ่ง ตงกักอยู่ในกอง ก. ต่อมาได้ถูกย้ายไปตงกักกอง ข ภายในกรมเดียวกัน เมื่อย้ายไปแล้วถือว่าไม่ได้ถูกย้ายได้บังคับบัญชา แตงตงกิริยากระตางกระเตือง แตะค่าหัวหน้ากอง ก. ต่อหน้าข้าราชการอื่น ๆ ข้าราชการผู้นั้นจะมีความผิดทางวินัยตามมาตรา ๗๑ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือไม่ เพราะมีผู้ตงตงยว่าหัวหน้ากอง ก. มิได้เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการผู้นั้นแล้ว

คำตอบ

การต่าคนก็เป็นความผิดฐานประพฤตินชั่วได้ ไม่จกักต่าจะตงต่าผู้บังคับบัญชา

คุณบุญสิงห์ สถานสุข ถามว่า

ตาม พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ มาตรา ๘๔ ว่าด้วยข้าราชการต้องอุทิศเวลา ให้แก่ราชการ ห้ามมิให้ละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ สมมติว่า นาย ก. ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยเป็นกรรมการอย่างหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐-๐๘.๓๐ น. (สมัยก่อน ๐๖.๐๐-๐๘.๐๐ น.) แล้ว กลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามปกติอีกจนถึงเวลา ๑๖.๓๐ น. ทุกวันในเวลา ปกติ (เวลาที่เลย ๑๖.๓๐ น. ก็มีเป็นขวัครั้งชั่วคราวในเมื่อมีเหตุการณ์จะทำเป็นพิเศษ หรือมีประ ชาชนมาติดต่อซึ่งมีบ่อยๆ) นาย ก. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดนอกเหนือนี้ไม่ต่ำกว่า ๐๕.๐๐ น. หรือบางครั้งก็ ถึงเวลา ๘.๓๐ น. ได้ปฏิบัติมาในทำนองนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๕ ซึ่งคิดเป็นเวลาและชั่วโมง หรือ หลายเดือนก็ได้ จึงขอเรียนถามว่า การอุทิศเวลาให้แก่ราชการมีความหมายกว้างขวางเพียงไร หรืออาจจะเป็นขวัครั้งชั่วคราวในเมื่อมีราชการจะต้องรับทำเกี่ยวกับสวัสดิการ และในกรณีเช่นนี้จะ ถือว่าเวลานอกงานได้หรือไม่ และจะมีผลอย่างไรหรือไม่ (หมายถึงการคิดเงินนอกเวลาราชการ)

คำตอบ

ปัญหาที่คุณถาม เป็นคนละแง่กับมาตรา ๘๔ เจตนารมณ์ของมาตรา ๘๔ ที่ให้ข้าราชการ อุทิศเวลาให้ราชการนั้น มุ่งถึงว่าข้าราชการจะใช้เวลาราชการไปทำงานส่วนตัวไม่ได้ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง แม้จะเป็นนอกเวลาราชการ ถ้าทางราชการเรียกใช้ก็ต้องมาทำ จะอ้างว่าไม่ใช้ เวลาราชการไม่ได้

ส่วนปัญหาที่คุณถามไม่ใช้ปัญหาเกี่ยวกับวินัยตามมาตรา ๘๔ นาย ก. ไม่ได้แย้งในเรื่อง ถูกใช้เวลานอกราชการ ปัญหาที่ถามเกี่ยวกับความดีความชอบหรือเงินทดแทนในการทำงานล่วงเวลา ซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่งต่างหากออกไป ความดีความชอบจะเอามาพิจารณาได้หรือไม่ก็แล้วแต่ผู้บังคับ บัญชาจะถือว่า งานที่ให้ทำนอกเวลานั้นเป็นราชการหรือไม่ ส่วนการเบิกเงินค่าทำงานล่วงเวลาต้อง เป็นไปตามระเบียบคลัง

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า

เรื่องการตั้งโทษข้าราชการตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ที่ได้ กำหนดไว้ว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจตัดเงินเดือนเต็มพนักงานได้ ๓๐ % เป็นเวลา ๘ เดือน จะตั้งตั้งโทษตัดเงินเดือนเพียง ๓๐ % ๔ เดือนหรือ ๖ เดือน จะได้หรือไม่

คำตอบ

ตั้งตัดเงินเดือนต่ำกว่าที่กำหนดไว้ได้ แต่สูงกว่าไม่ได้

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า

สงสัยคำตอบในวารสารข้าราชการปีที่ ๔ ฉบับที่ ๓๐ ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๐๒ ที่ตอบคุณกระแต คำตั้งกระทิงให้ ว่า “ตั้งตั้งจังหวัด เป็น อ.ก.พ. จังหวัด” เพราะตั้งตั้งจังหวัดมิได้เป็นข้าราชการพลเรือน จะเป็น อ.ก.พ. จังหวัดได้อย่างไร

คำตอบ

ความเห็นส่วนตัวของผู้ตอบเห็นว่า เจตนารมณ์ของ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ให้มี อ.ก.พ. จังหวัด ก็เพื่อจะได้ให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนในจังหวัดนั้น จึงได้ให้หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ประจำจังหวัดซึ่งมีข้าราชการพลเรือนสังกัดอยู่มาเป็น อ.ก.พ. ส่วนตั้งตั้งจังหวัดเป็นข้าราชการทหารสังกัดกระทรวงกลาโหม ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือน และไม่มีข้าราชการพลเรือนในสังกัดที่จะต้องดำเนินการตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนแต่อย่างใด พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนคงไม่มีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเช่นนี้มาเป็น อ.ก.พ. จังหวัดแน่ โดยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้ตอบจึงมีความเห็นเป็นส่วนตัวว่า ควรจะตีความตามเจตนารมณ์ว่า หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่จะเป็น อ.ก.พ. จังหวัดนั้นเฉพาะแต่หัวหน้าส่วนราชการที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเกี่ยวแก่ข้าราชการพลเรือนในบังคับบัญชาเท่านั้น เพราะฉะนั้นตั้งตั้งจังหวัดซึ่งไม่อยู่ในลักษณะดังกล่าวจึงไม่เป็น อ.ก.พ. จังหวัด แต่ปัญหา ก.พ. ยังมีได้ตีความ ถ้าจะต้องการยืนยันเป็นทางราชการก็ต้องหารือเป็นทางการให้ ก.พ. ตัดความต่อไป

ผู้ถามปัญหาไปรษณียบัตร

คำถามที่ค้างตอบมานานหลายเดือน เพราะผู้ตอบไม่อยู่นั้น บัดนี้ได้ตอบส่ง เป็นส่วนตัวไปหมดแล้ว โดยปกตวารสารข้าราชการได้รับคำถามปัญหาจากสมาชิก เดือนหนึ่งๆ เป็นจำนวนร้อยๆ ราย แต่หาได้ตอบในวารสารข้าราชการทุกรายไม่ ส่วนมากตอบเป็นส่วนตัว ที่นำลงพิมพ์ในวารสารข้าราชการมีเพียงประมาณ 10% เท่านั้น โดยคัดเอาเฉพาะปัญหาที่ควรให้รู้กันทั่วไป เพราะฉะนั้น เพื่อความสะดวกและแน่นอน ด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ผู้ถามปัญหาไปรษณียบัตรดังนี้

๑. ไปรดส่งแต่ฉบับ ๕๐ ส่งตางค์ไปด้วย

๒. ไปรดแจ้งชื่อจริงและสถานที่อยู่ที่จะส่งคำตอบทางไปรษณีย์ได้ (มีฉนั้น อาจไม่ได้รับตอบ) ส่วนที่จะให้ลงนามแฝงหรือเลขที่สมาชิก ในกรณีที่ได้รับคัดเลือกลงพิมพ์ในวารสารข้าราชการ จะให้ลงว่าอย่างไรก็บอกไปได้ (หากเขียนให้เป็นรูปหัวไว้เหมือนกับแบบที่ลงพิมพ์ในวารสารข้าราชการให้เลยก็จะสะดวกมาก)

๓. ไปรดแยกปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน กับ ปัญหาคลัง เป็นคนละแผ่น เพราะผู้ตอบคนละคน

๔. ไปรดแยกคำถามเป็นข้อๆ เขียนสั้นๆ แต่ให้ได้ความชัดเจน

๕. ไปรดเว้นที่ข้างหน้า หรือข้างท้ายกระดาษไว้ให้มากๆ เพื่อผู้ตอบจะได้ขีดเขียนคำตอบ เนื่องจากผู้ตอบต้องตอบปัญหาเป็นจำนวนมาก ทั้งต้องทำงานประจำอย่างอื่นอยู่ด้วย จึงไม่มีเวลาเขียนเป็นจดหมายตอบ ต้องใช้วิธีโน้ตเป็นคำตอบย่อๆ ตอนข้างๆ หรือท้ายคำถามนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อความรวดเร็วด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย ไปรดอภัยในความไม่เรียบร้อยนี้ด้วย

๖. ผู้ถามปัญหาทางโทรศัพท์ ๒๒๗๐๓ หรือติดต่อถามเป็นส่วนตัว ไปรดถามเฉพาะเวลา ๑๐.๓๐-๑๒.๐๐ น. ถ้าถามเวลาอื่น ผู้ตอบอาจติดราชการด่วนประจำวันหรือติดประชุม แต่ถ้าว่างก็ถามได้

ประวิณ ณ นคร

Conversation สหทนา

โดย..... สมศักดิ์ ชูโต Ph.D.

ON DRIVING. (Part 1)

Here are some useful expressions you should know about driving and traffic in general.

- left-hand (or right-hand) drive.
Do you drive on the left or on the right.
- How many miles (kilometres) per gallon (litre)?
- What make (brand) of car do you have?
- What type of car do you have?
- A car (or an auto) dealer.
- A second-hand car dealer (or a used car dealer).
- How often do you have your car lubricated?
- I couldn't get the engine started.
I think there is some thing wrong with the starter.
The battery is out of order.
The gear (clutch, accelerator) does not work.
- I am running out of gas (oline)(or petrol)
- I am running out of engine oil (water)
- The head (tail) lamps don't work properly.
- How far is the nearest petrol (gas) station?
- Could I park here?
Is this a parking place?
Are we allowed to park here?
(To be continued)

การขับรถ (ตอนที่ ๑)

สำนวนต่อไปนี้จะเป็นประโยชน์แก่ท่านในการขับรถยนต์ และเกี่ยวกับยานพาหนะโดยทั่วไป

- ถามว่าในดินแดนนี้ขับรถทางซ้าย หรือทางขวาของถนน
- รถของท่านใช้น้ำมัน • แกลลอน (หรือลิตร) ไปได้กี่ไมล์ (หรือกิโลเมตร)
- ถามยี่ห้อของรถ (ตอบ AUSTIN MORRIS etc.)
- ถามชนิดของรถ (ตอบ SPORT CAR, SEDAN etc.)
- พ่อค้าขายรถยนต์
พ่อค้าขายรถยนต์ที่ใช้แล้ว
- ถามถึงระยะเวลาในการอัปเดตรถ
- สำนวนบางสำนวนเมื่อเวลารถเสีย
- อเมริกันเรียกน้ำมันว่า gas. (จากคำเต็มว่า gasoline) อังกฤษเรียกว่า petrol
- ถามว่าสถานีบริการที่ใกล้ที่สุด อยู่ไกลมากไหม ?
- ถามว่าจอดรถที่นี่ได้หรือไม่

(ยังมีต่อ)

คำภษาอังกฤษที่ใช้เสมอ

โดย.....สมพร เทพสิทธิ์า M.B.A. (Penn)

(ต่อจากฉบับก่อน)

alcohol ๑. แอลกอฮอล์

Alcohol is used for medical purposes. แอลกอฮอล์ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

๒. เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเบียร์และเหล้า

The doctor told him not to touch alcohol. หมอบอกเขาไม่ให้แตะต้องเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.

alert ระวัง

The dog is alert. สุนัขระวัง.

on the alert ระวัง, เตรียมพร้อม

The watchman was on the alert all night. คนเฝ้ายามระวังตลอดคืน.

All day the town was on the alert for the King's visit.

ตลอดวันทั้งเมืองเตรียมพร้อมเพื่อรอการเสด็จของพระเจ้าแผ่นดิน.

alien ๑. คนต่างชาติ

We have no prejudice against aliens. เราไม่มีการรังเกียจคนต่างชาติ.

๒. ไม่เข้าด้วยกัน ขัดกัน

Cruelty was quite alien to his nature. การทารุณขัดกับนิสัยของเขา.

Communism is alien to our religion. คอมมิวนิสต์ขัดกับศาสนาของเรา.

alienate ทำให้หมดความรักและมิตรภาพ, เห็นห่าง.

She was alienated from her friends by her foolish behavior.

เธอเห็นห่างกับเพื่อน ๆ เพราะความประพฤติที่โง่ของเธอ

alight

๑. ลงจาก, ลงมา

He alighted from the plane. เขาลงมาจากเครื่องบิน.

The bird alighted on a tree. นกลงมาเกาะบนต้นไม้.

๒. ติดไฟ, จุดอยู่

The wood was so wet that it was difficult to get it alight.

ไม้เปียกมากจนกระทั่งยากที่จะติดไฟ.

Please keep the candle alight. โปรดอย่าให้เทียนดับ (ให้จุดอยู่เสมอ)

๓. เต็มไปด้วย

Her face was alight with happiness. ใบหน้าของเธอเต็มไปด้วยความสุข

alike

เหมือนกัน

These twins are very much alike. สองแฝดคู่นี้เหมือนกันมาก

The two boys walk alike. เด็กสองคนเดินเหมือนกัน.

alive

๑. มีชีวิต

I think he is still alive. ผมคิดว่าเขายังมีชีวิตอยู่.

The tiger was caught alive. เสือถูกจับทั้งเป็น.

๒. คงอยู่

They still keep their affection alive. เขายังคงรักษาความรักไว้ให้คงอยู่.

๓. เต็มไปด้วย

The lake was alive with fish. ทะเลสาบเต็มไปด้วยปลา.

be alive to รู้สึก

Are you alive to what is going on? ท่านรู้หรือเปล่าว่า อะไรกำลังเกิดขึ้น.

He is not at all alive to the danger he is in. เขาไม่รู้สึกถึงอันตรายที่เขาประสบ พ.

all

ทั้งหมด, ตลอด

All men are equal. คนทุกคนเท่าเทียมกัน.

He works all day long. เขาทำงานตลอดวัน.

All of us went to the beach. พวกเราทั้งหมดไปชายหาด.

That's all wrong. มันผิดทั้งหมด.

She was dressed all in white. เธอแต่งตัวขาวทั้งชุด.

all over ๑. ทั่ว

The books scatter all over the room. หนังสือกระจัดกระจายไปทั่วห้อง.

He has travelled all over Europe. เขาท่องเที่ยวไปทั่วยุโรป.

๒. เลิก

The meeting was all over when I got there. การประชุมเลิกแล้วเมื่อผมไปถึงที่นั่น

once for all ครั้งสุดท้าย

I warn you once for all, that you must stop doing such foolish things.

ผมขอเตือนคุณเป็นครั้งสุดท้ายว่าคุณจะต้องหยุดทำสิ่งที่ไม่ดี ๆ เช่นนั้น.

at all ๑. เลย

I don't like him at all. ผมไม่ชอบเขาเลย.

๒. บ้าง

You are fortunate to save money at all. คุณยังโชคดีที่เก็บเงินได้บ้าง.

(ยังมีต่อ)

คำแนะนำในการเข้าสอบสัมภาษณ์ เพื่อเข้ารับราชการ

โดย..... อมร มลิณทางกูร ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง กองวิชาการและสอบไล่ สำนักงาน ก.พ.

(ต่อจากวารสารข้าราชการ ปีที่ 5 ฉบับที่ 3)

๓๓. กรรมการได้สังเกตเห็นการทำทางของผู้สอบอยู่เสมอ แต่เท่าที่พบเห็นมา มักปรากฏว่าในขณะที่สอบนั้น ผู้สอบหลายคนมีอาการประหม่า เช่นจะเอามือไว้ตรงไหนอย่างไรจึงจะเหมาะสม คุ้ยคุ้ยๆ กับผู้สอบไม่ค่อยจะแน่ใจนัก บางคนก็เอามือทั้งสองประสานกันวางไว้บนโต๊ะพูดกับกรรมการ บางคนก็เปลี่ยนที่วางมือบ่อยครั้ง รวมความว่ามีมากแบบด้วยกัน สำหรับเรื่องข้อแนะนำว่าเวลาเข้าไปนั่งสอบนั้น ไม่ควรแสดงตัวมีอาการเปลี่ยนแปลงบ่อยๆ ซึ่งความจริงผู้สอบคงคิดว่าจะพยายามทำให้ดีที่ตนเอง การตั้งใจจะทำให้ดีจนเกินไปนั้นอาจทำให้กลับกลายเป็นเคอะเขิน ผิดปกติ หรือเกิดเป็นประหม่าขึ้นได้เพราะความไม่แน่นอนตนเอง การปฏิบัติที่ถูกที่ควรก็ควรระวังมือลงไปตามธรรมชาติ คือวางมือขวาตามไปตามขาข้างขวา มือซ้ายวางตามลงไปหาขาข้างซ้ายเช่นเดียวกัน หรือจะเอามือขวาทับซ้ายหรือประสานกันไว้ตรงกลางเหนือเข่าทั้งสองของผู้สอบก็ได้ ข้อสำคัญพยายามอย่าให้บังเกิดการประหม่าจนเกินเหตุแทบไม่ทราบว่าจะนั่งหรือปฏิบัติอย่างไร การนั่งก็เหมือนกัน ควรนั่งตั้งตัวตรงผิงผายตามธรรมชาติ ข้อสำคัญก็ต้องสุภาพเรียบร้อย อย่าไปดัดท่าทางให้ผิดธรรมชาติไป เพราะอาจก่อให้เกิดการประหม่าหรือนำเกลียดขึ้นได้ อย่าลืมว่าธรรมชาติหรือธรรมชาตินี้เป็นของปรุปรุแต่งมาให้เหมาะสมแก่แต่ละบุคคลแล้วโดยธรรมชาติ ควรได้คำนึงถึงและใช้ให้ถูกกาลเทศะเสมอก็อาจแลดูเรียบร้อยและงามตา ข้าพเจ้ามีเรื่องจำขึ้นที่ขอเล่าสู่กันฟังความเพื่อนข้าพเจ้าคนหนึ่ง รูปร่างแกมอม ท่าทางไม่ค่อยของอาจแต่แกอยากเป็นคนเข้มแข็งองอาจ เวลาแต่งตัวสวมเสื้อนอกถ่ายรูปรุ่นแรกตัวจะไม่องอาจเป็นสง่า แกก็เอากระดาษหนังสือพิมพ์ัดในเสื้อนอกให้ใหญ่สูงและตั้งท่าทางพยายามให้สง่าผ่าเผยยิ่งกว่าบรรดาเพื่อนๆ จนช่างถ่ายรูปว่าเอาว่าตั้งท่าทางเป็นยังกับจ้าวเกินไป จนเกิดปากเสียวแทบจะถ่ายรูปกันไม่ได้ ความจริงเพื่อนๆ ก็ทราบนิสัยกันดีอยู่แล้ว นั่นก็คือเป็นตัวอย่างที่ดีดัดแปลงอาการให้ผิดไปจากปกติมากไปนั่นเอง ข้าพเจ้าจำ

ได้ว่าในขณะที่เป็นนักเรียนเวลาถ่ายภาพหมู่ อาจารย์ผู้ฉลาดท่านได้พูดจาตลกคะนองให้นักเรียนหัวเราะหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสตามธรรมชาติรูปก็สวย ดังนั้นเป็นตัวอย่างให้ท่านพิจารณาข้อเท็จจริงเขาเอง

๓๒. บางคนเวลาเข้าไปสอบสัมภาษณ์แต่ไม่สวมถุงเท้า ขำพเจ้าเป็นกรรมการสอบอยู่ด้วย ขำพเจ้าเห็นแต่แรกแล้วแต่เฉยไว้จนสอบเสร็จจนจะให้กลับแล้ว ขำพเจ้าแกล้งถามว่าทำไมคุณไม่สวมถุงเท้ามาด้วย ผู้สอบแสดงอาการตกใจเล็กน้อยและตอบแก้ตัวไปตามเรื่อง ความจริงผู้สอบอาจคิดว่ากรรมการคงมองไม่เห็น เพราะกางเกงคับคิมีติดและก็นึกคิดว่ากรรมการนี้ตาอยู่ไม่สูงซุกซนมองลอดเข้าไปจนทั่ว ขำพเจ้าไม่เร่งถามเสียแต่แรกเพราะกลัวจะทำให้ผู้สอบเสียขวัญแต่แรกแล้วคะแนนก็รีบทำทางก็จะหมดไป ความจริงก็น่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อย แต่ผู้สอบต้องระมัดระวังว่าการไม่สวมถุงเท้าเข้าไปในห้องสอบสัมภาษณ์นั้นนับว่าเป็นผู้ประมาทขาดเขาวงใจใหลอวิธมากทีเดียว ต้องเข้าใจว่ากรรมการต้องพยายามตรวจดูจนทั่ว แม้เห็นก็พยายามรยาทและฟังการพูดจาเข้าแล้วก็นักอ่านผู้สอบออกไปได้มากที่สุดทีเดียว แต่ทั้งนี้ผู้สอบอย่าได้คิดเห็นหรือประหม่ากลัวเลยเป็นอันขาด ยิ่งระวังและพยายามจะให้ดีมากขึ้นไปจนเท่าไรก็อาจยังทำให้บังเกิดความประหม่าจนท่านนั้น ข้อสำคัญเราต้องเตรียมตัวของเราให้ดีเสียก่อนในทุกด้านจนมั่นใจว่าไม่มีที่ติแล้ว ก็นับว่าพอแก่ความต้องการแล้ว ใคร่ขอแนะนำให้ผู้สอบได้ยึดหลักธรรมของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาใช้สัก ๒ บท คือ :-

ก. เวฬุารัชชกรชนธรรม คือธรรมทำความกล้าหาญ มี ๕ อย่างคือ

(๑) สัทธา เชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ คือเชื่อกกรรมไม่เชื่อมงคล เช่นเชื่อว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว หรือเชื่อตัวเองว่าเรามีความริ่ความสามารถแม้จะสอบก็ไม่กลัวตก และสอบสัมภาษณ์ก็จะตอบได้ไม่กลัวเช่นนั้นก็ทำให้กล้าขึ้น

(๒) คีต รักษากายวาจาให้เรียบร้อย ธรรมข้อนี้คือการควบคุมกิริยาวาจาให้เรียบร้อยนั่นเอง เช่น ขณะสอบก็รักษากายวาจาให้สุภาพเรียบร้อยไม่เคอะเขิน

(๓) พาหุสัจจะ ความเป็นผู้รู้มาก เมื่อเราได้ปฏิบัติตนเป็นคนคงแก่เรียนหรือเป็นพวกพหูสูตแล้วจิตใจเราก็นั่นคงย่อมไม่กลัวต่อคำถามที่กรรมการจะซักถามคน

(๔) วิริยารมภ ปรารภความเพียร ก็คือผู้ซึ่งได้ปรารภหรือปฏิบัติในเรื่องความเพียรเสมอแล้วทำให้เป็นคนรอบรู้เกิดทำให้มั่นใจในตัวเอง ความกล้าก็หาบังเกิดขึ้นแก่เราไม่

(๕) ปญญา รอบรู้ในสิ่งที่ควรรู้ เช่นรู้ถึงการเกิดแก่เจ็บตาย สอบได้ตก ฯลฯ เหล่านี้เป็นตัวอย่าง และรู้ว่าการสอบสัมภาษณ์ก็เป็นการซักถามท่านของคุยกันกับกรรมการเพื่อกกรรมการพิจารณาให้คะแนนสอบดังนั้น จิตใจผู้สอบก็ไม่หวงแวกไม่บังเกิดการประหม่า

ข. พด คือธรรมเป็นกำลัง & อย่าง หรือบางที่ท่านก็เรียกว่าอินทรีย์ & เพราะเป็นใหญ่
ในกิจของคน มั่นคง

(๑) ตฤชา ความเชื่อ คือเชื่อในความสามารถของตัวเองว่าเราไม่ถัวในการตอบ
คำถามของกรรมการที่จะถามเรา คือเราเชื่อมั่นในตัวของเราเอง

(๒) วิริย ความเพียร เมื่อเราได้มีความเพียรในการแสวงหาความรู้ และเตรียมตัวใน
การสอบเต็มที่แล้วเราก็ไม่ถัวอะไร เราทุกคนก็ยอมรับเอาภินิหารของความเพียรกันแล้วเป็นอย่างดี

(๓) สติ ความระลึกได้ ความจำได้ หมายถึง คุณธรรมข้อนี้ช่วยให้เราระลึกถึงวิทยา
การที่เราได้รู้ได้ผ่านมาแล้วได้ การตอบคำถามเราก็ไม่ถัว ดังนี้เป็นคน

(๔) ตมาธิ ความตั้งใจมั่นคือทำให้เราเป็นคนมั่นคงไม่ทอดย มีจิตใจแน่วแน่ในกิจการ
งานของตน ไม่เป็นคนมีจิตใจออกแวง ทำให้เป็นคนสุภาพเรียบร้อยไม่เหตาระเหตหรือไม่เป็นคน
จับจืด การตั้งใจมั่นทำให้เกิดความมั่นใจในตนเองผลกับบรรลุสัมประสงค์เสมอ

(๕) ปัญญา ความรอบรู้ คือความรู้ยังเห็นจริงในวิชาการทั้งหลาย เรียกว่าเข้าใจลึก
ซึ้งแล้วก็นำวิชานั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้มีปัญญาแม้จะถูกซักถามสักเท่าไรก็ตอบได้ไม่จน

ถ้าท่านได้ฝึกฝนให้คุ้นกับหลักธรรมดังกล่าวมาแล้วท่านก็จะตอบสู่เขาได้เป็นอย่างดี และ
จะไม่มีการประหม่าอย่างเด็ดขาด

๑๓. ถ้าสำหรับผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการนั้น เรื่องการแต่งกายก็ควรให้สุภาพเรียบร้อย ชอบ
ด้วยวัฒนธรรมตามแบบสากลนิยม หรืออย่างน้อยก็ควรมัวผูกคอ ก็คงจะไม่ทำให้ได้รับการตำหนิ
จากกรรมการนัก ขออย่าได้แต่งสวมเสื้อเชคแบบฮาวายหรือเสื้อมีลวดลายอย่างฉูดฉาด โท่ให้รู้เข้าไป
สอบเลย เพราะจะทำให้คะแนนหมดไป

อีกสิ่งหนึ่งที่ได้พบเห็นอยู่เสมอก็คือผู้สอบมักชอบพับหรือถลกแขนเสื้อเข้าไปสอบสัมภาษณ์
ได้เคยถามว่าทำไมต้องพับแขนเสื้อ ก็ได้รับตอบว่าเสื้อแขนยาวมากเกินไปเลยต้องพับ บางทีเสื้อแขน
สั้นก็พับ กว้างเดยวนเขานิยมแขนสั้นมาก ๆ ก็เลยต้องพับเข้าไป ดังนั้นผู้ใดก็ตามที่คิดว่าจะเป็นการ
การพับแก้ตัวหรือพับเพื่อให้เห็นไปคราวหนึ่งเท่านั้น เพราะการเข้าสอบสัมภาษณ์กับกรรมการทั้ง
หน้าจะทำให้ตักว่าน บางครั้งพบคนถลกแขนเสื้อก็แถมถามว่า “คุณเตรียมตัวจะไปชกกับใคร”
ผู้ถูกถามบางคนแถมตั้งอาการง ๆ และตอบว่า “เปล่า” ก็ถามนำให้ทราบว่าการถลกแขนเสื้อนั้น

ตามหลักธรรมคำที่หมายความว่า จะเข้าต่อสู้กัน ยิ่งสมัยโบราณด้วยแล้วพอตกแขนเสื้อก็งเข้าใจ
เสียเถิดว่าเตรียมตัวจะเข้าต่อสู้กัน ผู้สู้รบก็มักยืนยันว่าเป่าอยู่เต็มอท้องนี้เป็นต้น จึงขอแนะนำว่าไม่
บังคับควรกระทำเช่นนั้นเลย เพราะนอกจากจะไม่สู้ภาพแต่ด้วยยังขาดการการจะต่อคณะกรรมการและ
สถานที่ต่อสู้ด้วย หลักสำคัญก็ทำให้แต่งกายอย่างสู้ภาพเรียบร้อยตลอดจนกิริยามารยาทและวาจา
ต้องสู้ภาพเรียบร้อย ผู้ใดเห็นหรือพู่จาด้วยก็ทำให้เป็นที่นิยมนับถือหรือรักใคร่ในอาคารเหล่านั้น

๑๔. การสอบสัมภาษณ์ กรรมการได้ถือปฏิบัติอยู่มากแบบด้วยกัน ดังจะขอยกแบบ
ต่าง ๆ ให้ทราบบ้างดังต่อไปนี้

ก. กรรมการประชุมปรึกษากันตั้งคำถามแล้วถามเหมือนกันหมดทุกคน ถ้าสอบแบบนี้
ก็จะต้องกักตัวผู้สอบไว้ทั้งหมด พอผู้ใดสอบเสร็จแล้วก็ให้ออกไปเลยโดยมิให้กลับมาพบกับผู้ที่ยัง
ไม่ได้สอบอีกเลย ในการสอบแบบนี้พอหยุดพักครึ่งหนึ่งก็ต้องตั้งคำถามใหม่อีกเป็นชุด ๆ ไปจนกว่า
จะสอบเสร็จ วิธีนี้มักจะกระทำกันในเมื่อมีจำนวนผู้สอบมากคน เพราะสอบเสร็จเร็ว และบางท่านก็
ว่ายุติธรรมดีเพราะถูกถามเหมือนกันและเท่า ๆ กัน ซึ่งความจริงมักจะถามเหมือนกันไปหมดไม่ได้
เพราะพอหยุดพักครึ่งหนึ่งก็ต้องเปลี่ยนคำถามใหม่เหมือนกัน

ข. กรรมการตกลงช่วยกันถามในโต๊ะเดียวกัน การสอบแบบนี้กรรมการก็แบ่งกันเช่น
บางท่านถามด้านกฎหมาย วัฒนธรรม ความรู้รอบตัว ความรู้สามัญ บางท่านก็หนักไปในทาง
ปฏิบัติหน้าที่การงาน บางท่านสอบเพื่อทดสอบดูเขาวินใจไหวพริบ ๆ ๓ ๆ หรืออาจช่วยกันซักไซ้
ได้เรียงดูจนเป็นที่พอใจว่ารู้จริงหรือไม่แค่ไหน

ค. กรรมการจะแบ่งสอบเป็นอย่างไร เช่น กรรมการคนแรกสอบความรู้รอบตัว
กรรมการคนที่สองสอบเฉพาะเขาวินใจ กรรมการคนที่สามสอบทั่วทั้งวิชา โดยกรรมการจะอยู่โต๊ะ
เดียวหรือแยกกันทำงานคนละโต๊ะก็ได้

ง. กรรมการอาจตั้งโต๊ะสอบหลายโต๊ะ ๆ ละคน แบบนี้ผู้สอบจะต้องเข้าสอบกับกรรมการ
ทุกคนทุกโต๊ะ กรรมการต่างก็ซักความรู้ตามความต้องการของคนแล้ว ต่างก็ให้คะแนนแล้วจึงเอา
ไปเฉลี่ยกัน

จ. กรรมการอาจตั้งโต๊ะสอบหลายโต๊ะ แต่ละโต๊ะมีกรรมการ ๒-๓ คน ช่วยกันซักถาม ซึ่งตาม
หลักก็แบ่งพวกวิชากันถามแล้วเอาคะแนนของกรรมการแต่ละโต๊ะเฉลี่ยกัน วิธีนี้กรรมการต้องประชุม

ในการพิจารณาให้คะแนนโดยถือหลักเกณฑ์เดียวกันเสียก่อนเพื่อมิให้เกิดความต่างค่าสูงแตกต่างกันเกินไป วิธีนี้ต้องมีการประชุมซักซ้อมกันอย่างเคร่งครัดเพื่อให้บังเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้สอบเสมอ

ตามวิธีการที่ปฏิบัติต่าง ๆ กันนั้นขอให้ผู้สอบได้เข้าใจไว้ด้วยว่า กรรม การมุ่งให้ ความ สะดวกและความเป็นธรรมแก่ผู้สอบโดยเสมอหน้ากันอยู่เสมออย่างเต็มที่ ผู้สอบจะต้องไปถึงสถานที่ สอบก่อนหรืออย่างน้อยก็ต้องให้ทันเวลากำหนดเสมอ ถ้าไปไม่ทันเวลากำหนดกรรมการอาจไม่ ให้ สอบหรืออย่างน้อยก็อาจทำให้คะแนนเขานับถูกตัดไปบ้าง เพราะการปฏิบัติเช่นนี้นับว่าขาดความ ใจใฝ่พิริบอยู่แล้วจึงถือว่าเป็นการบกพร่องต่อการสอบเขานับไปในตัว

๑๕. เวลาสอบสัมภาษณ์อาจมีกรรมการ บางท่านพูดเสียงเบาจนผู้ สอบ ฟังไม่ชัด หรือแทบ ไม่ได้ยินก็คงจะพบกันมาบ้าง ในกรณีเช่นนี้ขอแนะนำว่าผู้สอบควรพูดโดยสุภาพว่า "ขอประทาน โทษโปรดถามใหม่อีกครั้ง" คงนกรรมการผู้ถามก็อาจรู้ทันว่าที่ตนถามไปนั้นผู้สอบคงได้ยินไม่ชัด หรือฟังไม่ถนัด ก็จะถามใหม่ให้ชัดเจนนัยน เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้ นับว่าเป็นความใจใฝ่ พิริบของผู้สอบส่วนหนึ่งด้วยเหมือนกัน

๑๖. วิชาที่ควรเตรียมไว้ตอบในเวลาสอบสัมภาษณ์ นั้นจะขอแนะนำ แต่หลักการใหญ่เท่า นั้น ส่วนวิชาการนั้นก็พอมิตำราคาันคว้าหาได้แต่อย่างกว้างขวางเพราะมีผู้รวบรวมและเรียงไว้ อย่าง มากมาย จึงขอแนะนำให้ทราบหลักเกณฑ์เท่าที่ควรดังต่อไปนี้

ก. วิชาทุกอย่างที่ได้สอบในกระดาษคำตอบ ผู้สอบมักจะถูกถามกันเสมอว่า ทำ วิชาข้อเขียนได้ดีไหม วิชาใดยาก วิชาใ้่ง่ายหรือทำวิชาใดได้ดี วิชาที่ทำได้ดีนั้นแหละผู้สอบ อาจถูกซักถามให้กว้างขวางออกไปอีก เพราะกรรมการเข้าใจว่าผู้สอบคงดีวิชา นั้นไว้เป็นอย่างดี หรือบางครั้งกรรมการก็จะแนะนำวิชาที่ว่ายากให้ตามสมควร การถามในตอนนี้เป็น การฟังเพื่อดูความ ใจใฝ่พิริบไปด้วยในตัว เพราะบางทีก็ถามว่าข้อสอบออกว่าอะไรตอบอย่างไร เท่าที่สังเกตมา แล้วราวร้อยละแปดสิบที่ถูกถามวิชาที่ออกสอบในกระดาษ คำตอบซึ่ง ผู้สอบ ทำไม่ได้หรือ ตอบไม่ ถูก แล้วในเวลาสัมภาษณ์ก็คงยังตอบไม่ถูกอยู่นั่นเอง ข้อนี้แสดงถึงความไม่เอาใจใส่และสนใจในวิชา ที่ตนสอบเสียเลย ตามหลักความจริงแล้ววิชาใดที่สอบไปแล้วตอบผิดหรือถูกผู้สอบควรจักต้องทราบ เพราะย่อมจะต้องไปค้นตำราดูในเมื่อการสอบข้อเขียนได้สิ้นสุดลงแล้ว ผู้ที่มีได้ไปตรวจสอบคำตอบ ของตนดูว่าผิดหรือถูกอย่างไรนั้นก็ย่อมแสดงถึงความเอาใจใส่ในการสอบมากขึ้นเพียงไร และอย่าง น้อยก็ควรจะได้ตั้งใจว่ากรรมการอาจจะถามอีกก็ได้เพราะการสอบยังหาสิ้นสุดลงไม่ ผู้ที่ตอบไม่ได้

ก็ทำให้กรรมการยึดเป็นหลักวินิจฉัยได้ไม่มากก็น้อย หรือบางที่กรรมการมักจะถามว่าในขณะที่เป็นนักเรียนชอบเรียนวิชาอะไรหรือวิชาอะไรที่เรียนได้คะแนนสูง แต่ก็ไม่อาจชักใช้ไว้เรียงดูพอสมควร ขอให้เตรียมตัวไว้ในเมื่อถูกถามจะได้ตอบได้ ข้อนี้กรรมการมุ่งพิจารณาถึงกิริยาท่าทางและเขาวงกตไหวไหวพริบของผู้สอบด้วย

ข. ความรู้รอบตัว วิชาที่กว้างขวางมากส่วนใหญ่มักก็เข้าไปปนอยู่ในวิชาภูมิประวัติศาสตร์ศาสตร์เสียเป็นส่วนใหญ่ ตลอดจนเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและความวิวัฒนาการต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ ขอแยกออกแนะนำดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับชั้นจัตวา ตามหลักสูตรมุ่งสอบหนักไปในทางภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านข้างเคียง เราหมายถึงประเทศที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทย เช่น พม่า, กัมพูชา, มะลายา, ดาว เวียดนาม ฯลฯ ถ้ากรรมการจะถามออกไปนอกประเทศไกล ๆ ก็ต้องเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญที่ควรทราบหรือเรื่องสด ๆ ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยแพร่หลาย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงทบวงกรมหรือส่วนราชการนั้น ๆ เพราะตั้งแต่นั้นเป็นความรู้รอบตัวทั้งนั้น

(๒) สำหรับชั้นตรี ยี่สิบต้องมีความรู้กว้างขวางมากตาม หลักสูตรที่กว้างไว้กว้างขนาดทราบทั่วโลก ซึ่งความจริงในวิชาภูมิประวัติศาสตร์แม้แต่หลักสูตรชั้นประโยคมัธยมวิสามัญศึกษาตอนปลายก็เรียนทั่วโลกแล้ว ผู้ที่จะเป็นข้าราชการชั้นตรีได้จึงต้องพยายามเตรียมตัวให้เต็มที่ด้วย

เฉลยปัญหาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์

โดย..... โจท ศุภันชวณิช พ.ม., ช.บ. Int. Sc., F.R.G.S. รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย
ครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
อาสา ศุภระมงคล พ.ม., ช.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนโครมิตร์วิทยาลัย

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๓๓๔ ถาม จงกล่าวถึงภูมิประเทศของประเทศฝรั่งเศสและอาชีพของพลเมืองมาโดยสังเขป

ตอบ ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศที่อยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปยุโรป อาณาเขตติดต่อกับคาบสมุทรแอตแลนติก อาจแบ่งภูมิประเทศออกได้ คือ

ทางทิศตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเยอรมันนี, สวิตเซอร์แลนด์ และอิตาลี เป็นที่สูงมีภูเขามาก มีอากาศอบอุ่น เป็นภาคที่มีแร่ต่าง ๆ อุดมสมบูรณ์

ทางภาคกลาง ประกอบด้วยพิคเซีย ซ็วเนสต์, โอเวินซ์ และ ฟอเวซ์ เป็นภาคที่มีอากาศแห้งแล้ง เป็นบริเวณที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำลัวร์ เป็นเขตที่มีการปลูกองุ่นมาก

ทางภาคใต้ มีภูเขา พีเรนเนสต์ กันเซคแดนและติดต่อกับเขตทะเลเมดิเตอร์เรเนียน เป็นภาคที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำ กาโรน และแม่น้ำโรน มีอากาศอบอุ่น มีฝนตกชุก เป็นเขตที่ทำการเพาะปลูกได้ดีและมีป่าไม้มาก มีการส่งวนพันธุ์ไม้เป็นอย่างดี

ทางภาคตะวันตก ติดต่อกับคาบสมุทรแอตแลนติก เป็นที่ราบ ลุ่มแม่น้ำลัวร์ เป็นเขตที่อุดมสมบูรณ์ มีการเพาะปลูกและอุตสาหกรรมต่าง ๆ

การอาชีพของพลเมือง อาจแยกกล่าวได้ คือ

ก) การกสิกรรม นับเป็นอาชีพที่สำคัญของพลเมือง ในตอนเหนือมีการปลูกข้าวสาลี, ฝักกาดหวาน, มันฝรั่ง, ยาสูบ และ บาน, ปอ ในตอนกลาง และทางตะวันออกเฉียงเหนือกับตะวันตกเฉียงใต้มีการปลูกต้นองุ่นมาก และก่อให้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมผลิตเหล้าองุ่นและเหล้าชนิดอื่น ๆ ทางภาคใต้สุดและตะวันออกเฉียงใต้ มีการปลูกมะกอก, มะเดื่อ, ฝรั่ง, หม่อน, ข้าวเมธ และองุ่น

ข) การหัตถกรรม มีการทำผ้าไหม ผ้าขนสัตว์ ผ้าฝ้าย เครื่องหนังต่างๆ เครื่องแก้ว และเครื่องถ้วยชาม มีทั่ว ๆ ไปทางภาคกลางและภาคเหนือของประเทศ

ค) การประมง มีทั่ว ๆ ไปตามชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และฝั่งทะเลของอ่าวบิสเคย์ ปลาซาตินนับเป็นสินค้าสำคัญ

ง) การค้าขายในทาง พาณิชยกรรม นับว่ารุ่งเรืองและสำคัญ มากทั้งภายใน และภายนอก ประเทศ สินค้าที่สำคัญได้แก่ ผลไม้ ผ้าแพรผ้าไหม องุ่น ผ้าฝ้าย ผ้าขนสัตว์ เหล้าบรันดี และ เครื่องแก้วต่าง ๆ

ข้อ ๓๓๕ ถาม จงบอกแหล่งกำเนิดของผลิตภัณฑ์ต่อไปนี้ในทวีปแอฟริกา และบอกด้วยว่าได้ส่งไปจำหน่ายที่ใดมาก :- ยาสูบ, ฝ้าย, ถั่ว, และโคโก้

ตอบ ก) ยาสูบ มีมากในอียิปต์ และ อธิยเรีย และส่งไปขายมากที่สุดที่อังกฤษและอเมริกา

ข) ฝ้าย มีมากในอียิปต์ เบดเยียนคองโก และ ทานกานีก้า ส่งไปขายมากที่สุดที่ อังกฤษ

ค) ถั่ว มีมากที่โรดีเซียและอูกันด้า ส่งไปขายเป็นจำนวนมากที่ฝรั่งเศสและ อังกฤษ

ง) โคโก้ มีมากที่เกาะมาดาแคสการ์ และบริเวณลุ่มน้ำคองโก ส่งไปขายเป็น จำนวนมากที่สุด อังกฤษ และ ฮอลแลนด์

ข้อ ๓๓๖ ถาม พระเจ้ารามคำแหงมหาราช ทรงเป็นทั้งนักรบ, นักการเมืองและนักปราชญ์ จริง เพียงใด จงอ้างหลักฐานพฤติกรรมต่าง ๆ มาสนับสนุนด้วย

ตอบ ตามที่กล่าวมานั้นเป็นความจริง คือ

ก) ทรงเป็นนักรบ เพราะพระองค์สามารถได้ช้างเข้าช่วยเหลือพระราชบิดาในการกระทำ ยุทธหัตถ์ และได้พันชุนสามชนเจ้าเมืองผดุงถึงแก่ความตายบนคอช้าง

ข) ทรงเป็นนักการเมือง พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถทรงดำเนินนโยบายด้านการเมือง เป็นอย่างดี อาทิเช่น มะกะโทคิดตั้งตัวเป็นใหญ่โดยพาพระราชธิดาหนีจากประเทศไทยไปตั้งตัว ณ เมืองมอญ ก็พระราชทานอภัยโทษให้ และยังสถาปนาให้มะกะโทเป็นพระเจ้าฟ้ารั่วปกครองเมืองมอญ เป็นผลให้เมืองมอญกลายเป็นประเทศที่รวมอยู่กับราชอาณาจักรไทย พระองค์ยังได้เสด็จไปเยี่ยม เยือนประเทศใกล้เคียงเพื่อเจริญทางพระราชไมตรีอีกหลายครั้ง

ค) ทรงเป็นนักปราชญ์ พระองค์ทรงพระปรีชาสามารถมาก พระองค์สามารถประดิษฐ์อักษรไทย ซึ่งเป็นมรดกตกทอดมาถึงไทยปัจจุบันนี้ พระองค์ทรงนิพนธ์ภาษีก่อนดีมากมายไว้สอนประชาชนให้บำเพ็ญความดีในค่านต่าง ๆ และยังทรงสร้างพระแท่นมนังคศิลา แล้วนิมนต์พระสงฆ์มาแสดงธรรมสั่งสอนประชาชนในวันธรรมสวนะด้วย

ข้อ ๑๓๗ ถาม ดินแดนซึ่งเป็นประเทศไทยอยู่ในปัจจุบันนี้ แต่เดิมมีชนชาติใดปกครองอยู่ และทำการปกครองอย่างไร

ตอบ ดินแดนซึ่งเป็นประเทศไทยอยู่ในปัจจุบันนี้ แต่เดิมเป็นที่อยู่ของชนชาติละว้า ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ พวก พวกที่ ๑ อยู่ทางตะวันตก ซึ่งปัจจุบันมีเขตตั้งแต่พิษณุโลกถึงพระนครศรีอยุธยา รวมกันเรียกว่า ทวารวดี และมีนครปฐม เป็นราชธานี พวกที่ ๒ อยู่ทางเหนือ ตั้งแต่เขตพิษณุโลกขึ้นไปจดจำแม่ฮ่องสอน รวมเรียกว่า โยนก มีเงินยางเป็นราชธานี พวกที่ ๓ อยู่ทางตะวันออก ซึ่งปัจจุบันเป็นเขตจังหวัดนครราชสีมา อุบลราชธานี อุตร และร้อยเอ็ด รวมเรียกว่า โคตรบูร มีนครพนมเป็นราชธานี แต่ละพวกต่างมีผู้ปกครองแยกเป็นอิสระจากกัน

อาณาจักรเขมรได้ถูกรุกรานมาเป็นลำดับ ครั้งแรกขอมเข้ามารุกรานและเข้าปกครองพวกละว้าอยู่ ภายหลังจาก พม่า ภายใต้อำนาจของพระเจ้าอโนราชมังช่อ ได้ยกทัพมาชิงอำนาจจากขอม และเข้าปกครองพวกละว้าไว้ จนถึงสมัยที่ไทยได้อพยพลงมาตั้งหลักแหล่งอยู่ในแดนนี้

ข้อ ๑๓๘ ถาม "น่านเจ้า" คืออะไร มีความสำคัญเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยอย่างไรบ้าง

ตอบ "น่านเจ้า" เป็นชื่อของอาณาจักรไทย สมัย พ.ศ. ๑๓๘๒ ซึ่งสมัยนั้นชนชาติไทยถูกรุกรานจากจีน และได้อพยพลงมาจากลุ่มแม่น้ำฮวงโห และมาตั้งอยู่ที่เขตน่านเจ้าซึ่งได้แก่ดินแดนบริเวณมณฑลตยูนานของจีนในปัจจุบัน สมัยนั้นมีเมืองหนองแ่ (ปัจจุบันคือ ตาติฟู) เป็นราชธานี

มีประวัติเกี่ยวข้องกับน่านเจ้าคือ สมัยนั้นประเทศจีนเกิดจลาจล นครต่าง ๆ พวกหนึ่งตั้งตัวเป็นเอกราช เช่น มังชู้, ชีตัง, ต่างกง, เท่งเฮียว เฮียแซ่ และม่งเต้ ในจำนวนนครเหล่านี้ มังเต้ หรือ หนองแ่ เป็นเมืองใหญ่ทางใต้ มีพระเจ้าเมืองแ่หลวงเป็นกษัตริย์ปกครอง และมีการตั้งราชสมบัติต่อมาถึง พระเจ้าขุนหลวง (ตี่นุโต) ซึ่งในประวัติศาสตร์ไทย ถือว่าเป็นกษัตริย์ไทยที่ทรงมีเดชาภาพมากพระองค์หนึ่ง

พระเจ้าขุนหลวงได้ทรงทะนุบำรุงราชอาณาจักรให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นเป็นอันมาก พระองค์ได้ขยายอาณาจักรออกไปกว้างขวางและสถาปนาอาณาจักรไทยขึ้น (ตั้งเด็กนามอาณาจักรอ้ายตา ซึ่งใช้อยู่แต่เดิม) สมัยนั้นจีนได้ยอมรับรองอาณาจักรไทยและทรงมีสัมพันธไมตรีแก่กัน และให้นามว่า อาณาจักรไทยคือ "น่านเจ้า" ซึ่งแปลว่า "เจ้าฝ่ายใต้" กษัตริย์น่านเจ้าสืบต่อจากพระเจ้าต้นโศกที่ทรงเดชานุภาพและชำนาญในการสงครามสามารถขยายอาณาเขตได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ได้แก่พระเจ้าพ่อโต๊ะ เจ้าขุนหลวงฟ้า (โก๊ะด๋อฝง) และสืบต่อมาอีกหลายพระองค์จนถึง พระเจ้าฟ้า ได้ติดต่อกับพระราชบิดาพระเจ้ากรุงจีน (พระนางหง่างฝ่า) มาสมัครกับพระราชโอรสของพระองค์ ใน พ.ศ. ๑๘๒๓ และมีขุนนางข้าราชการจีนติดตามมาอยู่ในราชสำนักไทยเป็นอันมาก เป็นเหตุให้วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมเข้ามาเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับของคนไทยเป็นอันมาก ครั้นถึงสมัย พระเจ้าจ๋วนตี้โจ้ว หรือ กุบไลข่าน กษัตริย์ผู้ทรงเดชานุภาพของจีนได้ขึ้นครองราชอาณาจักรจีน ก็ได้ยกทัพบุกรุกขยายอาณาจักรและได้ปราบปรามไทย ไทยต้องพ่ายแพ้อย่างยับเยิน อาณาจักรไทยน่านเจ้าต้องถึงกาลอวสานราว พ.ศ. ๑๗๘๗ คนไทยในน่านเจ้าที่ยังรักอิสรภาพก็อพยพลงมาทางใต้ เข้าตั้งหลักแหล่งก่อร่างสร้างตัวใหม่ในแคว้นต่าง ๆ ในแหลมอินโดจีน

ข้อ ๑๑๘ ถาม จงกล่าวถึงตำนานของพระพุทธรูปที่สำคัญต่อไปนี้มาโดยสังเขป พระพุทธรชินราช, พระพุทธรชินดีย์, พระพุทธรศรีคำดดา และ พระศรีศากยมุนี

ตอบ ก) พระพุทธรชินราช เป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัย พระมหาธรรมราชาธิไทย ทรงโปรดให้ประสมช่างปั้น ดำเนินการหล่อพระพุทธรูป ๓ องค์ คือ พระพุทธรชินราช พระพุทธรชินดีย์ และพระศรีคำดดา หล่อขึ้นเมื่อราว พ.ศ. ๑๘๐๐ เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามมาก หล่อสำเร็จแล้วได้อาราธนาอัญเชิญพระพุทธรชินราชประดิษฐาน ณ พระวิหารใหญ่ แห่งวัดพระศรีมหาธาตุในเมืองพิษณุโลก พระพุทธรูปองค์นี้มีหน้าตักกว้าง ๕ ศอกคืบกับ ๕ นิ้วเศษ เป็นที่สักการบูชาของราษฎร และพระมหากษัตริย์ตั้งแต่สมัยพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานี สืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ สมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ทรงสร้างวัดเบญจมบพิตร แล้วทรงพระราชดำริหาพระพุทธรูปมาเป็นพระประธานในพระอุโบสถ ทรงเห็นว่าพระพุทธรชินราชมีลักษณะงดงาม จึงโปรดให้ช่างผู้ชำนาญทำการจำลองถ่ายแบบพระพุทธรชินราช หล่อเสร็จ พ.ศ. ๒๔๔๔ แล้วโปรดให้เชิญมาประดิษฐานเป็นพระประธาน ณ วัดเบญจมบพิตร ในปัจจุบันนี้

ข) พระพุทธรูปหินสีห์ หน้าตักกว้าง ๕ ศอกคืบ ๘ นิ้ว สลักคร่าวเดียวกับพระพุทธรูปชินราช เป็นพระพุทธรูปดำคีย์ เดิมประดิษฐานอยู่ในพระวิหาร ณ วัดพระศรีมหาธาตุ จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระวิหารชำรุดทรุดโทรมมิได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท วังบวรวิเศษ เจ้าพระยาบวรราชนายกฯ จึงโปรดให้อัญเชิญลงมาประดิษฐานไว้ ณ วัดบวรนิเวศ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๒ ประดิษฐานไว้มุขหลังแห่งพระอุโบสถ ต่อมาถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเคารพนับถือพระพุทธรูปหินสีห์มาก ได้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้เป็นพระประธานในพระอุโบสถ และได้ทรงสนพระทัยปรับปรุงองค์พระพุทธรูปให้สว่างตามดำคีย์ ครั้นสุดท้ายโปรดให้หล่อฐานด้วยทองสำริดและปิดทองใหม่ทั้งองค์ แล้วจัดให้มีการสมโภชอย่างยิ่งโต นับว่าเป็นพระพุทธรูปที่ดำคีย์เป็นที่สักการบูชาของคนไทยทั่วไป

ค) พระศรีศาสดา หน้าตักกว้าง ๔ ศอกคืบ ๘ นิ้ว เป็นพระพุทธรูปที่สลักคร่าวเดียวกับพระพุทธรูปชินราช ประดิษฐานอยู่ทางวิหารด้านใต้ ณ วัดพระศรีมหาธาตุ เมืองพิษณุโลก ต่อมาพระวิหารชำรุดไม่มีการปฏิสังขรณ์ จึงได้ถูกอัญเชิญมาไว้ที่วัดอ้อบางช้าง ต่อมาสมเด็จพระยาบรมมหาพิชัยญาติได้ปฏิสังขรณ์วัดประตูคลองบางหลวง จึงอัญเชิญพระศรีศาสดาไปประดิษฐานเป็นพระประธานที่วัดนั้น ครั้นถึงรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทรงพระราชดำริว่า พระศรีศาสดาเป็นพระพุทธรูปในพระอารามหลวงมาแต่โบราณ จึงโปรดให้อัญเชิญมาประดิษฐานไว้ที่มุขหน้าพระอุโบสถวัดสุทัศน์เทพวราราม เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๖ ต่อมาทรงพระราชดำริว่า เป็นพระพุทธรูปที่เคยประดิษฐานอยู่ในพระอารามเดียวกับพระพุทธรูปหินสีห์ ณ เมืองพิษณุโลก จึงโปรดให้สร้างพระวิหารขึ้นในวัดบวรนิเวศ แล้วอัญเชิญพระศรีศาสดาจากวัดสุทัศน์เทพวราราม ไปประดิษฐานไว้ในพระวิหารนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖

ค) พระศรีศาสดายมูณี เป็นพระพุทธรูปของสำริดขนาดใหญ่ หน้าตักกว้าง ๓ วา ๓ คืบ พระเจ้าติโลทวงศ์สร้างประดิษฐานไว้ ณ วิหารหลวงวัดพระมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย เป็นที่เคารพสักการะของชาวไทยทั่วไป ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระวิหารนั้นพังทลาย พระพุทธรูปต้องอยู่กลางแจ้งแดดกรำฝน สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จึงโปรดเกล้าให้อัญเชิญลงมาประดิษฐานไว้ ณ วัดสุทัศน์เทพวราราม

ข้อ ๑๒๐ ถาม ยูเนสโก (UNESCO) คืออะไร มีหน้าที่อย่างไร

ตอบ ยูเนสโก (UNESCO) เป็นคำย่อในภาษาอังกฤษซึ่งมีคำเต็มว่า "The United Nations Educational Scientific Cultural Organization" ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยว่า องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม แห่งสหประชาชาติ เรียกย่อ ๆ ว่า ยูเนสโก

ยูเนสโก เป็นองค์การผู้เชี่ยวชาญของสหประชาชาติ รวมอยู่ในสหประชาชาติและตั้งที่เมืองปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้ปฏิบัติหน้าที่มาแต่เดิมมาตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ได้แถลงไว้ คือ ส่งเสริมสวัสดิภาพและสันติภาพ โดยสถาปนาความร่วมมือระหว่างชาติด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยไม่เลือกชาติ เพศ ภาษา และศาสนาใด ๆ หน้าที่ของยูเนสโกจึงมีดังนี้

- ก) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความเข้าใจระหว่างชาติต่าง ๆ
  - ข) ส่งเสริมการศึกษาของประชาชน และเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงาม
  - ค) ส่งเสริมค้นคว้าวิชาความรู้ให้ก้าวหน้าและเผยแพร่ให้ทั่วถึงไปยังนานาชาติ
- องค์การยูเนสโก ถูกจัดตั้งเป็นองค์การถาวรขึ้นในคราวประชุมใหญ่ ณ กรุงปารีส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ และมีสำนักงานใหญ่ ทำการประชุมทุกปี ไทยได้ส่งผู้แทนไปสังเกตการณ์ และได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การนี้ด้วยเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๒

(ยังมีต่อ)

๕ เก็บตก

ผิดหน้าที่

ภรรยาคนหนึ่ง เกิดเขมนวราชบุตรคนหนึ่งเข้าจึงชกหน้าเสีย ๓ ที่ พนักงานสอบสวนเปรียบเทียบปรับ ๓๐๐ บาท ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งตัดเงินเดือน ๓๐% ๓ เดือน

— หน้าที่การโรงคือ บัด กวาด เช็ด ถู บัดประตูหน้าต่าง การไป บัด หน้า บัด ดาดนอกอื่นด้วยหมัดนั้นไม่ใช่หน้าที่การโรงเสียแล้ว

แนวเรียงความ

โดย.....บุญทศ พันธุ์เพ็ง ช.บ., ร.ม.

นาชอำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

จงเรียงความจากหัวข้อเรื่องข้างล่างนี้ ใจความไม่น้อยกว่า ๒ หน้ากระดาษ —

“ความประพฤติสำคัญยิ่งกว่าความรู้”

(ข้อสอบชั้นตรี กรมศิลปากร กันยายน ๒๕๐๐)

เมื่อเดือนที่แล้วมา ผมได้นำหัตถ์ที่ได้จากหนังสือ “แนวเรียงความ” ของท่านอาจารย์ หดวงดำเรีจวรรณกิจ บางส่วนมาให้ท่านทราบหัตถ์ของท่าน ๆ นอกจากนี้ผมได้กล่าวแล้ว ท่านยังได้ให้หัตถ์การในการเขียนเรียงความไว้ว่า —

๑. การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ ได้ฝึกหัดเขียนบ่อย ๆ ด้วย
๒. การตีความหมาย หรือการจับหัวใจของเรื่อง
๓. ความสำคัญของกริยา เพราะ กริยา เป็นตัวให้เกิดเรื่องราว
๔. ภาษาเป็นทุน — มีภาษาเป็นทุน และ
— รู้ลักษณะรูปร่างของความเรียง

ข้อเรื่อง = คำถาม = ประโยคผล

เนื้อเรื่อง = คำตอบ = ประโยคเหตุ

เรื่องดังกล่าวข้างบนนี้ ผมขออธิบายแนวในการเขียนตามหัตถ์การของท่านอาจารย์ หดวงดำเรีจวรรณกิจได้ว่า การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญ สำคัญอย่างไร สำคัญตรงที่ท่านอ่าน อ่านไม่ทราบว่าจะอ่านเรื่องใด ๆ ท่านอาจจะมีความรู้เก็บเอาไว้ในสมอง ซึ่งท่านเคยได้อ่านผ่านมาก็เป็นได้ เมื่อถึงคราวใช้ท่านก็นำออกมาใช้ได้โดย นี้แหละหมายถึงปัจจัยสำคัญของการอ่าน

การตีความหมาย หรือการจับหัวใจของเรื่อง ในเรื่องความประพฤติดำคัญยิ่งกว่าความรู้ข้างบน ท่านต้องตีความหมายให้ถูก ให้เข้าใจหัวใจของเรื่องนั้นว่า ถึงจะอย่างไร ๆ ความประพฤติดำคัญยิ่งกว่าความรู้แน่นอน เมื่อเข้าใจอย่างนั้นแล้ว ก็หาทางมาสนับสนุนหัวข้อเรื่องให้ได้ความว่า ที่ว่าความประพฤติดำคัญยิ่งกว่าความรู้ นั้น — สำคัญอย่างไร

ความสำคัญของกริยา หมายถึงว่า คำกริยา เป็นคำที่จะนำไปให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ ตามหัวข้อเรื่อง “ประพฤดี” คือคำกริยา ที่จะทำให้เกิดเรื่องขึ้น แล้วก็ตามตัวเองต่อไป ด้วยการสร้างเรื่องจากกริยา “ประพฤดี” ว่าประพฤดีอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการสำคัญยิ่งกว่าความรู้ เมื่อได้หลักหรือคำตอบแล้วก็เขียนเรียงให้คนอ่านได้เข้าใจไปตามนวนั้น ๆ

ภาษาเป็นทุน — เป็นเรื่องที่ผมเคยได้กล่าวมาแล้วว่า ผู้เขียนต้องมีความรู้ทางภาษาดีพอควร และรู้จักลักษณะรูปร่างของความเรียงดีพอควรด้วย และอย่าตีความเรียงความนั้น

ข้อเรื่อง = คำถาม = ประโยคผล

เนื้อเรื่อง = คำตอบ = ประโยคเหตุ

ฉะนั้น จึงควรต้องเขียนเนื้อเรื่องของเรื่อง ความให้เป็นการบรรยาย “เหตุ” ต่าง ๆ เพื่อไปสู่ “ผล” คือการตอบให้ตรงคำถาม หรือตอบให้ตรงตามชื่อของเรื่องที่เขากำหนดให้เรียงความ ผมจะลองวางหลัก “อย่างย่อ” ของเรียงความ เรื่อง “ความประพฤดีสำคัญยิ่งกว่าความรู้” ให้ท่านฟัง โดยยึดหลักของผม คือ —

๑ อารัมภ์บท — ความประพฤดี หรือพฤติกรรมของมนุษย์มีความสำคัญยิ่งในสังคมที่เราอาศัยอยู่

— ความหมายของความประพฤดี ความประพฤดีคือการกระทำใด ๆ ของร่างกาย (อินทรีย์)

— ความประพฤดีสำคัญยิ่งกว่าความรู้ อย่างไร

เข้าเรื่อง — ความประพฤดีสำคัญยิ่งกว่าความรู้

ก. — ความประพฤดีอย่างไรจึงจะถือว่า

สำคัญยิ่งกว่าความรู้ — ประพฤดีดี,

— ประพฤดีดีมีอะไรบ้าง ไม่ทำตน

ให้เสื่อมเสีย, ไม่ทำลายตนเอง

- คุณธรรมต่าง ๆ ในการประพฤติตนเป็นคนดี, ไม่เสพสุรา ยาเมาเป็นอาฉินต์ ฯ
- ทางกาย, อ่อนน้อม, กิริยามารยาทดีงาม, ต้มมาคารวะ ฯ
- ทางวาจา ไม่แสดงออกซึ่งวาจาไม่เรียบร้อย คู้หมิ่นเหยียดหยาม ใช้วาจาไม่เป็นประโยชน์ ฯ

ข. ทำไมความประพฤติจึงสำคัญ
ยิ่งกว่าความรู้ เพราะ

- ความประพฤติดีเห็นหน้า วิชาตามหลัง
  - บางคนวิชาท่วมหัวเอาตัวไม่รอด
  - ความประพฤติดี ถ่วงบัน คาสให้คนเรา เป็นที่นิยมยกย่องนับถือ
  - ความรู้ดีอย่างเดียว ความประพฤติไม่ดี อาจต้มครันลงได้ง่าย
- (ตอนนี้อสาธยายถึงประสพการณ์มาเป็นนิทสันอุทาหรณ์ ได้ตามที่จะสามารถหามาได้)

๓. บรรยายตามหัวข้อที่วางไว้และขยเขความ

ขยายความตามที่ได้วางแนวเอาไว้แล้ว แนวของท่านอาจจะมัดดีกว่าที่ผมได้ตั้งกำหนดไว้ นำมาเขียนได้สุดแท้แต่ความสามารถ

๔ - ๕ แทรกความคิดเห็นและตัวอย่างในตอนที่เหมาะสม

ความคิดเห็นในเรื่องนี้ ไม่มีอื่นใด มีแต่สนับสนุนว่า ความประพฤติสำคัญกว่าความรู้แน่นอน เพราะผู้ออกสอบเขาต้องการคำตอบโดยให้ราบบรรยาย

ว่า ความประพฤติดำคัญยิ่งกว่าความรู้ ดังนั้นจึงไม่มีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่น, หากจะมีก็เป็นการเปรียบเทียบ หรือเดาพฤติกรรมที่เป็นจริงจากประดพการณ์ของ ตนเองที่ผ่านมา ยกมาเป็นตัวอย่างในความเรียงก็เป็นทางหนึ่งที่จะส่งเสริมความเรียง ให้แจ่มชัดขึ้น

๖. สรุป ในตอนสรุปสนับสนุนการบรรยายว่า ความประพฤติดำคัญยิ่งกว่าความรู้ เราอาจกล่าวโดยยกคำพังเพยที่ว่า “ความประพฤติเดินหน้า วิชาตามหลัง” หรือของสุนทรภู่ที่ว่า – “ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” หรือบทพระราชนิพนธ์ ของต้นเกล้า ฯ ร. ๕ ที่กล่าวว่

“ฝูงชนกำเนิดคล้าย   คลึงกัน
ใหญ่ย่อมเพศผิวพรรณ   แผลกบ้าง
ความรู้ย่อมเรียนทัน   กันหมด
ยกแต่ชั่วดีกระด้าง   อ่อนแก้อาไหว –”

มาเป็นบทับดรายการ ก็คงจะพอทำให้เป็นเรียงความที่มี “ฝีมือ” อยู่บ้าง ไม่มากก็น้อย

๕ เก็บตก

เนื้อไม่ได้กิน หนังไม่ได้รอนัง

เด็มนแผนกตำรวจ ได้รับใบเสร็จภาษีบำรุงท้องที่ไปจากจังหวัดแล้ว ไม่นำไปมอบแก่นายอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทนเพื่อลงรับในแบบ พ. ๒ บัญชี รับจ่ายแบบพิมพ์ และมอบกรมการเก็บรักษาแบบพิมพ์ตามระเบียบ กลับนำไปมอบ ให้แก่สมุดบัญชีตรี เป็นเหตุให้ท่านสมุดฯ นำใบเสร็จดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินแล้ว ทุจริตยกยอกเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว ผู้บังคับบัญชาจึงตั้งตงโทษภาคทัณฑ์เด็มน

— อย่างนี้กว่าใบเสร็จเป็นเศษกระดาษไม่มีความสำคัญอะไร เพราะ เกิดมีนักเลงดีเอาไปหมุนเป็นเงินขึ้นมาได้อย่างเรื่องนมาแล้ว

เงืงข้อสอบ

โดย .... เอลิม สิงห์กุล หัวหน้าแผนก ๙ กอระตะเบ็อนประเวณี สำนักงาน ก.พ.
(ต่อจากฉบับก่อน)

ส่วนราชการ	วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่ง	หนังสือที่ควรดูในการสอบ
<p>กรมโยธา เทศบาล ๒๕๖๒</p>	<p>กองต่าง ๆ เว้นกองคลัง</p> <p>๑. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการโยธา ๒. อำนาจหน้าที่และระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวงมหาดไทย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมโยธาเทศบาล</p> <p>กองคลัง</p> <p>๑. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคลัง ๒. อำนาจหน้าที่และระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวงมหาดไทยและโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมโยธาเทศบาล</p>	<p>๑. ความรู้ทั่วไปในการโยธา ๒. กฎหมายและระเบียบการคลัง ๓. หน้าที่กระทรวงมหาดไทยและกรมโยธาเทศบาล</p>
<p>กรมวิชาการ ๒๕๐๒</p>	<p>สำนักงานเลขาธิการกรม</p> <p>(ก) ประจําแผนกสารบรรณ</p> <p>๑. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยว กับ กฎหมาย ทัว ไป ตาม หลักสูตรชั้นปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์</p>	<p>๑. วิชาห้องสมุด ๒. กฎหมายและระเบียบการคลัง ๓. คำอธิบายหลักการจำแนกพิพิธภัณฑ</p>

ส่วนราชการ	วิชาพิเศษเฉพาะตำแหน่ง	หนังสือที่ควรดูในการสอบ
	<p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p> <p>(๒) ประจำแผนกคลัง</p> <p>๓. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการคลัง</p> <p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p> <p>กองการวิจัย</p> <p>ประจำ แผนกประมวล สถิติการศึกษา และ ประจำ แผนก ตรวจและค้นคว้า</p> <p>๓. กฎหมายว่าด้วยสถิติ วิชาสถิติและการวิจัย</p> <p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p> <p>กองอุปกรณ์การศึกษา</p> <p>ประจำแผนกอุปกรณ์</p> <p>๓. ระเบียบว่าด้วยการพัสดุและระเบียบว่าด้วยการจ้าง</p> <p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p>	<p>๔. ระเบียบการพิมพ์หนังสือ</p> <p>๕. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป</p> <p>๖. กฎหมายเกี่ยวกับสถิติ พร้อมด้วยกฎสำนักคณะรัฐ มนตรี ออกตามกฎหมายเกี่ยวกับสถิติ</p> <p>๗. กฎหมายเกี่ยวกับคุ้มครองวรรณกรรมและสิ่งปกรณ</p> <p>๘. ประกาศกระทรวงการต่างประเทศ เรื่องประเทศไทยเข้า เป็นภาคีในอนุสัญญา ระหว่าง ประเทศ ว่าด้วย การ คุ้ม ครองวรรณกรรมและสิ่งปกรณ</p> <p>๘. หลักสูตรชั้นประถมศึกษา มัธยมต้น มัธยมปลาย เตรียมอุดม</p>

ส่วนราชการ	วิชาชีพเฉพาะตำแหน่ง	หนังสือที่ควรดูในการสอบ
	<p>กองตำรา</p> <p>ประจำแผนกหลักสูตรและแบบเรียน</p> <p>๑. ระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำตำราและแบบเรียน หลักสูตรวิชา วิสามัญศึกษาชั้นต่างๆ กับระเบียบว่าด้วยการเทียบชั้นความรู</p> <p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p> <p>ประจำแผนกพิมพ์</p> <p>๑. กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ และระเบียบ ว่าด้วยการคุ้มครอง วรรณกรรมและศิลปกรรม กับระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำ ตำราและแบบเรียน</p> <p>๒. อำนวยการและระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทั่วไปของกระทรวง ศึกษาธิการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของกรมวิชาการ</p>	

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

แนวเขียนเรียงความภาษาอังกฤษ

โดย.....สมศักดิ์ ชูโต Ph. D.

△

△

△

THE GOVERNMENT OF THAILAND.

(ข้อสอบชั้นตรีกรมการคลังภายใน พ.ศ. ๒๕๐๐)

The title of this essay has at least two meanings. In the first place, it may mean a system of government applicable to Thailand. On the other hand, the government of Thailand could be interpreted as a description of an administration currently practised in Thailand. It could, therefore, be treated either way. However, we shall try to cover both meanings.

For several hundred years since the founding of Sukhothai as the first capital, Thailand had been under a system of government known as absolute monarchy. The characteristic of this system is an unlimited power possessed by the King. It means in practice an absolute power on the part of the ruler. However, Thailand had been fortunate in having so many enlightened despots instead of cruel tyrants: the names of King Ramkhamhang and King Chulalongkorn come readily to mind. Furthermore, the tradition of peace and non-violence has always been associated with the administration of Thailand. In this connection, it is believed that Buddhism, probably the most pacific of all religions, plays an important role. It could therefore be concluded that even during the long period of absolute monarchy, the unlimited royal power had usually been wisely used and very rarely had this power been abused.

The influence of Western democratic system of government together with various nationalist movements emerged after World War I resulted in the revolution of June 1932. The Revolution put an end to the old system of absolute monarchy and ushered in a new era of constitutional government with the King as a symbolic head. The prerogative of the King is now to reign but not to rule. This sudden change was brought about in the traditional Thai manner of non-violence; it was such a peaceful transfer of power that it is known as the 'bloodless revolution'. King Prachatipok accepted this drastic curtailment of his power without any resentment. As a matter of fact, he was responsible for granting the first constitution to the people.

However, it must be admitted that since the Revolution of 1932, the democratic system of government has not been functioning as well as it was originally conceived. Many reasons have been advanced for this failure. The main reason, as far as this writer is concerned, is that the foundations of a workable democracy were not there at the time of the Revolution. The lesson of history points us to the fact that it takes a long time to build up a democratic tradition. After all, the Revolution is less than 30 years old and Thailand is now going through a phase which is sometimes known as the period of 'growing pain' of democracy.

It is at least a good sign that the present government has recognised this problem. The emphasis on economic development indicates the realisation of the fact that political equality must go hand in hand with economic equality. Generally speaking, a system of government is a form of trial and error. It is by admitting mistakes and difficulties that we can hope to be able to solve them. The present regime has so far given the lead in the right direction. The co-operation of all responsible citizens is now urgently needed in order that a sound and workable democracy in Thailand could become a reality in a foreseeable future.

แปล

การปกครองประเทศไทย

หัวข้อเรื่องเรียงความนี้มีความหมายได้อย่างน้อย ๒ อย่าง ในประการแรกอาจจะหมายถึงระบบการปกครองที่ใช้ในประเทศไทย อีกประการหนึ่ง การปกครองประเทศไทยอาจจะตีความว่าเป็นการกล่าวถึงการปกครองที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทย เพราะฉะนั้นจึงอาจจะเลือกเขียนบรรยายทางใดทางหนึ่งก็ได้ อย่างไรก็ตาม เราจะพยายามรวบรวมกล่าวถึงเรื่องนี้ในความหมายทั้งสองอย่าง

ตั้งแต่สถาปนากรุงสุโขทัยเป็นเมืองหลวงแห่งแรกหลายร้อยปีมาแล้ว ประเทศไทยมีระบบการปกครองที่เรียกว่าระบบสมบูรณาญาสิทธิราชติดต่อกันมา ลักษณะสำคัญของระบบนี้ก็คืออำนาจอันไม่มีขอบเขตจำกัดอยู่กับกษัตริย์ ในการปฏิบัติ ระบบนี้หมายถึงว่าผู้ปกครองมีอำนาจเด็ดขาดเต็มที่ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยนับว่ามีโชคที่ได้มีผู้ปกครองที่เห็นกาลไกลหลายพระองค์แทนที่จะเป็นเพียงผู้เผด็จการที่ใช้อำนาจกดขี่ข่มเหง พระนามของพระเจ้ารามาธิบดีและพระเจ้าจตุรจอมเกล้าก็นับว่าเป็นตัวอย่างอันดี นอกจากนี้ ประเพณีรักสันติและไม่ชอบรุนแรงนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับกา
การปกครองประเทศไทยอยู่เสมอมา ในเรื่องนี้เป็นที่เชื่อกันว่าพุทธศาสนาซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเป็นศาสนาที่มีความสงบกว่าศาสนาอื่น ๆ ทั้งหมดได้มีบทบาทสำคัญ เพราะฉะนั้นจึงอาจจะสรุปได้ว่าถึงแม้ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช อำนาจอันไม่มีขอบเขตจำกัดของกษัตริย์ก็มักจะได้รับการใช้อย่างเฉลียวฉลาดและน้อยครั้งนักที่ได้รับการใช้อย่างผิด ๆ

อิทธิพลของระบบปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศตะวันตกก็รวมกับกระบวนการชาตินิยมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดการปฏิวัติเดือน มิถุนายน ๒๔๗๕ การปฏิวัติครั้งนี้เป็นการจบลงซึ่งการปกครองระบบสมบูรณาญาสิทธิราช และเป็นกรนำมาซึ่งสมัยใหม่ของการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ โดยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ก็คือทรงครองราชแต่มิใช่ทรงปกครอง การเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใดที่เกิดขึ้นอย่างสันติตามแบบฉบับของไทย การเปลี่ยนอำนาจได้เกิดขึ้นโดยสงบจนกระทั่งได้ข้อความเป็น "การปฏิวัติที่ปราศจากการเสียเลือดเนื้อ" พระปกเกล้าฯ ทรงยอมรับการตั้งอำนาจของพระองค์ท่านโดยปราศจากความไม่พอพระทัย ว่าที่จริงแล้วพระองค์ท่านได้ทรงเป็นผู้รับผิดชอบในการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับแรกให้แก่ประชาชน

อย่างไรก็ตาม เราก็คงยอมรับว่าตั้งแต่การปฏิวัติ ๒๔๗๕ แล้ว การปกครองระบอบประชาธิปไตยมิได้ดำเนินไปอย่างราบรื่นเช่นที่ได้ปรารถนาไว้ ได้มีผู้ให้เหตุผลหลายประการเกี่ยวกับความไม่สำเร็จอันนี้ ตามความเห็นของผู้เขียน เหตุผลสำคัญก็คือ ในขณะที่เกิดการปฏิวัตินั้น ยังไม่มีรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอยู่เลย บทเรียนจากประวัติศาสตร์ชี้ให้เราเห็นว่าการที่จะสร้างประเพณีประชาธิปไตยนั้นต้องใช้เวลานาน อย่างถึ้มว่า การปฏิวัติของเรามีอายุสั้นกว่า ๓๐ ปี แต่ประเทศไทยขณะนั้นกำลังผ่านระยะเวลาซึ่งบางที่เรียกกันว่าเป็นระยะเวลา 'ทศกัศุทรมาน' ของประชาธิปไตย

อย่างน้อยก็นับว่าเป็นนิมิตที่ดีในการที่รัฐบาลปัจจุบันได้มองเห็นปัญหา การเจาะจงพัฒนาการเศรษฐกิจเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความเข้าใจในความจริงว่า ความเสื่อมสภาพทางการเมืองจะต้องไปพร้อม ๆ กับความเสื่อมสภาพทางเศรษฐกิจ กล่าวโดยทั่วไป ระบบการปกครองเป็นเรื่องของการดองกระทำทั้งผิดและถูก เราอาจจะหวังที่จะแก้ไขปัญหาดัง ๆ ได้ถ้าเรายอมรับความผิด และความยุ่งยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รัฐบาลปัจจุบันได้ชี้ทางไปในทางที่ถูก เพราะฉะนั้นจึงต้องการความร่วมมือของประชาชนที่มีความรับผิดชอบทั้งหลายอย่างเร่งรีบเพื่อว่าในอนาคตอันไม่ไกล ประเทศไทยอาจจะมีกรปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ดีและที่ปฏิบัติได้จริง ๆ ขึ้น

△

หนังสือ

“ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน”

พิมพ์ครั้งแรกก่อนไม่พอจำหน่าย จึงพิมพ์ใหม่อีกแล้ว

พิมพ์เสร็จราวต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๐๓ ราคาเล่มละ ๕๐ บาท เพิ่มค่าส่งทางไปรษณีย์
อีกเล่มละ ๒.๕๐ บาท

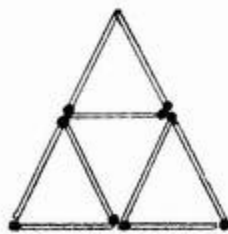
เฉพาะสมาชิกวารสารข้าราชการลดให้พิเศษซื้อได้ราคาเล่มละ ๔๐ บาท คนละเล่ม
เพิ่มค่าส่งทางไปรษณีย์อีกเล่มละ ๒.๕๐ บาท

เฉลยสองเขาวงกตและดาวล้อมหัวใจ

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

๑. สัญลักษณ์บทรหัสคือ “ขว่างงไม่พันคอ” ความหมายของสัญลักษณ์นี้ เปรียบเทียบกับกรณีที่ถูกคดี โดยบุคคลหนึ่งกระทำการถึงใดสิ่งหนึ่งเพื่อจะปลดปล่อยภาระให้พ้นไปจากตัว แต่ก็ไม่พ้นตัวไปได้ เช่นบิดามารดาอยากจะให้บุตรเป็นฝั่งเป็นฝาพันอ้อมออกไปเสียที่ จึงจัดการแต่งงานให้ แต่แล้ว บุตรนั้นกลับพากรรยามาอยู่กับบิดามารดาอีก อย่างนี้เรียกว่าขว่างงไม่พันคอ
๒. พระมหากษัตริย์ไทยที่ได้พระนามว่า “พระเจ้าข้างเือก” นอกจากสมเด็จพระเจ้าจักรพรรดิ นั่นคือพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (ในรัชกาลของพระองค์ต้องได้ข้างเือกเอก ๓ เือก)
๓. กัปตันเจมส์ค็อก เป็นผู้พบเกาะฮาวายเมื่อ ค.ศ. ๑๗๗๘ ได้รวมมาเป็นส่วนหนึ่งของประเทศอเมริกา เมื่อ ค.ศ. ๑๘๘๘
๔. ชายผู้นามว่า ๓๓ ตัว มีที่ ๓ ซ้ำ ๑๖ ตัว เหลือ ๑๕ ออกถูบทิ้งตัว เป็น ๓๐ ตัว
 มีที่ ๒ ซ้ำ ๑๖ ตัว เหลือ ๑๔ ออกถูบทิ้งตัว เป็น ๒๘ ตัว
 มีที่ ๓ ซ้ำ ๑๖ ตัว เหลือ ๑๒ ออกถูบทิ้งตัว เป็น ๒๔ ตัว
 มีที่ ๔ ซ้ำ ๑๖ ตัว เหลือ ๘ ออกถูบทิ้งตัว เป็น ๑๖ ตัว
 มีที่ ๕ ซ้ำ ๑๖ ตัว.
๕. การเรียงไม้ขีดไฟ ๘ อัน ให้เกิดเป็นรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า & รูป ทำดังนี้

ผลการตัดสิน ครงนไม่มีผู้ใดตอบถูกครบทั้ง ๕ ข้อเลย ผู้ตอบถูกข้อ ๑-๒-๔-๕ ตอบผิดข้อ ๓ เสีย ผู้ตอบถูกข้อ ๑-๓-๔-๕ ตอบผิดข้อ ๒ เสีย จึงไม่มีผู้ได้รับรางวัลในครงน.

๑. ภาพข้างบนเป็นคำพังเพยบทหนึ่ง คำพังเพยบทนี้ว่าอย่างไร? มีความหมายอย่างไร?
๒. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ เสด็จประพาสเกาะชวา (อินโดนีเซีย) เมื่อใดบ้าง?
๓. แดงพูดกับดำว่า “เวลานั้นมันส์ตางค์มากกว่าเธอเท่าตัว แต่ถ้าเธอให้ฉันหนึ่งตางค์ ฉันจะกลับมันมากกว่าเธอสองเท่า” ดำว่า “ใครจะไปให้เธอ แต่ถ้าเธอให้ฉันสองตางค์ ฉันก็มีเท่ากับเธอพอดี” ท่านทราบไหมว่าแดงกับดำมีตางค์คนละเท่าใด?
๔. โรงเรียนแห่งหนึ่งมีโถงน้ำให้นักเรียนกิน ครุเกรงจะถูกชะโมย จึงใช้ขวดเหล็กขนาดเล็กเชื่อง รัศปากและกันโถงไว้กับเสา โถงน้ำฝ้ามืดคิ้ว วันหนึ่งเด็กนักเรียนคนหนึ่งคักน้ำไม่ถึง จึงเบนชนไปเฉียดตุ้ม คัระคำตงไปไหน มีท่านคนเคียวเห็นแะมาช่วยเด็กคนนั้น แต่เด็กตกใจ ถัดจากคอกคิตปากโถง ท่านจะช่วยเด็กได้โดยวิธีที่คิดที่สุดอย่างไร?
๕. ชายคนหนึ่งมีที่ดินแปลงหนึ่งเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส รวมกันสามรูปดังนี้

 เขาจะแบ่งที่ดินให้ลูกชายสี่คนให้ได้ที่ดินเท่า ๆ กัน เขาจะต้องแบ่งอย่างไร?
 แะทั้งสี่คนจะได้ที่ดินในลักษณะอย่างไร?

กติกา ให้ส่งคำตอบไปถึงบรรณาธิการวารสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๐๓ ส่งมาที่
 วารสารข้าราชการผู้ตอบถูกหมดและตอบดีที่สุด จะได้รับรางวัลเงิน ๕๐ บาท (ห้าสิบบาท)
 ถ้าตอบถูกหลายคนแบ่งรางวัลจ่ายตามส่วน (ผู้ส่งคำตอบโปรดเขียนชื่อและสถานที่ชัด ๆ และ
 ควรแจ้งเลขที่สมาชิกปี ๒๕๐๓ ด้วย)